

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

44 üncü Birleşim
4. 8. 1999 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	374
II. – GELEN KÂĞITLAR	375
III. – YOKLAMA	377
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	377
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	377
1. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine giden Ulaştırma Bakanı Enis Öküstüz'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Tunca Toskay'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/323)	377
2. – Arnavutluk'a gidecek olan Devlet Bakanı Sadi Somuncuoğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şuayip Üşenmez'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/324)	377:378
3. – Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, (6/61) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/10)	378
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	378
1. – Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)	378:380

2. – Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55) 380:382

3. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve millî bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56) 382:384

4. – Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 33 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayı ile bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ve öğrencilerden "katkı payı" adıyla alınan harçlarını sosyal tesislere harcadığı iddialarını tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57) 384:386

V. – ÖNERİLER

386,401

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

386

1. – (10/24) ve (10/50) esas numaralı Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin birleştirilmesine ve konunun güncelliği ve önemi nedeniyle, 4.8.1999 tarihli birleşimde görüşülmesine ilişkin DYP ve FP Grup Başkanvekillerinin müşterek önerisi 386:389

2. – Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ve 4 Ağustos 1999 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmesine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Grupları müşterek önerisi 389:398,401:402

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

402

1. – Gündemin 36 nci sırasında yer alan 76 sıra sayılı kanun tasarısının, bu kısmın 1 inci sırasına; 4.8.1999 tarihli Gelen Kâğıtlarda yayımlanan 124 sıra sayılı Kanun Tasarısının da 48 saat geçmeden, aynı kısmın 2 nci sırasına alınmasına ilişkin Danışma Kurulu Önerisi 402:403

VI. – SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

398

1. – Manisa Milletvekili Bülent Arıncı'nın, İstanbul Milletvekili Beyhan Aslan'ın isminden de bahsederek, Genel Kurula yanlış bilgileri verdiği iddiasıyla konuşması 398:399

2. – Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın, İstanbul Milletvekili Beyhan Aslan'ın haksız ithamlarda bulunarak Grubuna sataştığı iddiasıyla konuşması 399:400

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

403

1. – İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/480, 2/55, 2/89, 2/159) (S. Sayısı : 76) 403:411

2. – Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/330) (S. Sayısı : 124) 411:414,420:443

VIII - SORULAR VE CEVAPLAR

415

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

415

1. - Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey'in, Güneydoğu Anadolu Bölgesi-
ni kalkındırma paketine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa
Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/187)

415:417

2. - Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, Hatay İlindeki orman alanlarının
ve hazinenin tasarrufunda bulunan sahaların ağaçlandırılmasına ilişkin sorusu ve
Orman Bakanı Nami Çağan'ın yazılı cevabı (7/191)

418

3. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, 1999 Mali Yılı bütçe yatı-
rım ödeneklerinden Erzincan İline ayrılan miktara ilişkin sorusu ve Devlet Baka-
nı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/241)

419

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan, yzyılın son güneş tutulmasına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

Manisa Milletvekili Mehmet Necati Çetinkaya'nın, Türk Turizminde darboğazlar ve çözüm önerileri hakkındaki gündem dışı konuşmasına, Turizm Bakanı Erkan Mumcu,

İzmir Milletvekili Işlay Saygın'ın, tinerci çocuklar ve bu konuda alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşmasına da, Devlet Bakanı Hasan Gemici ve Sağlık Bakanı Osman Durmuş;

Cevap verdiler.

Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53) okundu; önergenin gündemde yerini alacağı ve öngörüşmesinin sırasında yapılacağı açıklandı.

3.8.1999 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve aynı tarihte dağıtılan Sayıştayda boş bulunan üyeliklere seçim yapılmasına dair 110 ve 111 sıra sayılı raporların 48 saat geçmeden gündemin "Seçim" kısmına alınmasına ve üye seçiminin 3.8.1999 Salı günü birleşimde yapılmasına, seçimin sonuçlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasına ve bu birleşimde sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi kabul edildi.

Sayıştay üyelikleri için yapılan seçimler sonucunda Ali Karamazakcadik, Aytek Kuşhan, Eşref Sürücü, Süleyman Öztürk, Hasan Fehmi Ezber, Feramuz Durmuşoğlu, İsmail Benhür, Ahmet Dal, Süleyman Topallar, İlker Ağca, Ömer Faruk Öztoprak ve Mehmet Dönmez'in seçildikleri açıklandı.

4 Ağustos 1999 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.45'te son verildi.

Murat Sökmenoğlu
Başkanvekili

Mehmet Elkatmış
Nevşehir
Kâtip Üye

Melda Bayer
Ankara
Kâtip Üye

II - GELEN KÂĞITLAR**4.8.1999 ÇARŞAMBA****Teklifler**

1. - İstanbul Milletvekili Nazire Karakuş'un; Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/252) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 26.7.1999)
2. - İstanbul Milletvekili Nazire Karakuş'un; 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun 31 inci Maddesine Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/253) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1999)
3. - İstanbul Milletvekili Nazire Karakuş'un; 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı Maddesine Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/254) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1999)
4. - İstanbul Milletvekili Nazire Karakuş'un; 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 34 üncü Maddesine Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/255) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1999)
5. - Yozgat Milletvekilleri Şuayip Üşenmez, Mesut Türker ve Ahmet Erol Ersoy ile 13 Arkadaşının; Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/256) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.7.1999)

Rapor

1. - Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/330) (S.Sayı : 124) (Dağıtma tarihi : 4.8.1999) (GÜNDEME)

Meclis Araştırması Önergeleri

1. - Tokat Milletvekili M. Ergun Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54) (Başkanlığa geliş tarihi : 2.8.1999)
2. - Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.8.1999)

3. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve milli bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.8.1999)

4. - Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 33 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcandığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.8.1999)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

4 Ağustos 1999 Çarşamba

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Melda BAYER (Ankara), Mehmet ELKATMIŞ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44 üncü Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salon-
da bulduklarını bildirmelerini; bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerini,
salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini; buna rağmen sisteme gireme-
yen üyelerin ise, yoklama pusulalarını, teknik personel aracılığıyla, 5 dakikalık süre içerisinde Baş-
kanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır; okutup, bilgilerinize sunacağım:

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. – *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine giden Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz'e, dönüşüne ka-
dar, Devlet Bakanı Tunca Toskay'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkan-
lığı tezkeresi (3/323)*

2 Ağustos 1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 2 Ağustos 1999 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine
giden Ulaştırma Bakanı Prof. Dr. Enis Öksüz'ün dönüşüne kadar; Ulaştırma Bakanlığına, Devlet
Bakanı Prof. Dr. Tunca Toskay'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş
olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum :

2. – *Arnavutluk'a gidecek olan Devlet Bakanı Sadi Somuncuoğlu'na, dönüşüne kadar, Devlet
Bakanı Şuayip Üşenmez'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezke-
resi (3/324)*

2 Ağustos 1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Doğu-Batı Koridoru 2 nci Kısım Progozhina Kara Yolu temel atma törenine katılmak üzere, 3 Ağustos 1999 tarihinde Arnavutluk'a gidecek olan Devlet Bakanı Sadi Somuncuoğlu'nun dönüşüne kadar; Devlet Başkanlığına, Devlet Bakanı Prof. Dr. Şuayip Üşenmez'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair bir önerge vardır; okutuyorum:

3. – *Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, (6/61) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/10)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 26 ncı sırasında yer alan (6/61) esas numaralı sözlü soru önergemi yazılı cevap aldığımdan, soru önergemi geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mehmet Sadri Yıldırım
Eskişehir

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Meclis Araştırması önergeleri vardır; tek tek okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – *Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tokat İlimizin ekonomik, sosyal, kültürel ve şehirleşme sorunları ile özellikle Tokat'ın kamu yatırımları, kamu hizmetleri ve özel sektörün teşvik edilmesi bakımından ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması yapılmasını arz ederiz.

29.7.1999

1 – M. Ergün Dağcıoğlu	(Tokat)
2 – Musa Demirci	(Sivas)
3 – Mehmet Çiçek	(Yozgat)
4 – Mahfuz Güler	(Bingöl)
5 – Özkan Öksüz	(Konya)
6 – Hüseyin Karagöz	(Çankırı)
7 – Akif Gülle	(Amasya)
8 – Fethullah Erbaş	(Van)

9 - Latif Öztekin	(Elazığ)
10 - İsmail Özgün	(Balıkesir)
11 - Bülent Arınç	(Manisa)
12 - Azmi Ateş	(İstanbul)
13 - Abdullah Gül	(Kayseri)
14 - Cemil Çiçek	(Ankara)
15 - Nevzat Yalçınbaş	(İstanbul)
16 - Mahmut Göksu	(Adıyaman)
17 - Ali Oğuz	(İstanbul)
18 - Ahmet Nurettin Aydın	(Siirt)
19 - Hüseyin Kansu	(İstanbul)
20 - M. Zeki Çelik	(Ankara)

Gerekçe :

Tokat, coğrafi konumuyla, ülkemizin Karadeniz, Orta Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinin kesiştiği ve yolların birbirine açıldığı bir noktada yer almaktadır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde önemli bir yerleşim birimi durumunda olan Tokat, cumhuriyetimizin kuruluşunda ve millî mücadele tarihimiz içinde de haklı bir övgüye sahiptir.

Geleneksel ekonomik yapısı tarım ve hayvancılığa dayanmakta iken, son yıllarda, sanayileşme yönünde önemli sayılabilecek bazı atılımlar içine girmiştir; ancak, İşgücünün sektörel dağılımına bakıldığında, tarım ve ormancılık sektöründeki istihdam, hâlâ 1990 yılı itibarıyla yüzde 75,57'dir. Türkiye ortalamasının yüzde 53,66 olduğu dikkate alındığında, bu rakam oldukça yüksek bulunmaktadır.

Turhal Şeker Fabrikasının kurulmasıyla, kamu eliyle başlatılan sanayileşme çabaları cız kalmış, özel sektör yatırımlarında önemli bir artış kaydedilememiştir. Tokat'ta, ayrıca, sigara fabrikası, tuğla, un ve tekstil fabrikaları önemli bir yere sahiptir. Ayrıca, gıda ve madencilik alanında küçük ve orta ölçekli işletmeler bulunmaktadır. Son yıllarda, turizm sektöründeki kıpırdanış, altyapı istenilen seviyede olmadığı için gelişmemiştir. Yine, Tokat Gazi Osmanpaşa Üniversitesi eğitimde önemli bir boşluğu doldurmakla birlikte, büyük oranda altyapı ve araç gereç ihtiyacı içindedir. Ulaşım yönünden üç bölgeyi birbirine bağlayan yollar, gerek genişlik ve gerekse kalite yönünden daha da geliştirilmeye muhtaçtır. Özellikle, demiryolu ve otobana ihtiyaç vardır.

Tokat, OHAL ve kalkınmada öncelikli illere istihdam ve teşvik imkânları sağlayan 4325 sayılı Kanun kapsamına 1 500 dolar ve -0,5 gelişmişlik düzeyi kıstasları nedeniyle girememiştir. Diğer taraftan, Ordu ve Yozgat gibi komşu illerin, süper teşvikler yasası olarak da bilinen 4325 sayılı Yasası kapsamında yer almalarına rağmen, Tokat'ın şu anda içinde bulunduğu terör tehdidinin göz önüne alınmamış olması daha da büyük bir yanlış olmuştur.

Bugün, Tokat'ta 670 köyün 250'si terör örgütlerinin ciddi tehdidi altındadır. Bölgedeki terör olayları ve mera yasağı nedeniyle de bilhassa hayvancılık önemli ölçüde zarar görmüştür. Ayrıca, 1997 başında PKK'nın taciz ve eylemlere girişmesinin ardından tüm girişim ve yatırımların durduğu görülmektedir. Fabrikalar, Sivas ve Yozgat'ta taşınmakta, mevcut birçok işletme iflas etmekte ve yoğun olarak işçi çıkarmak suretiyle beklemeye geçmiş bulunmaktadır.

Özellikle, Tokat'ın OHAL ve 4325 sayılı Kanun kapsamına alınmaması, yeni yatırım bir tarafta, halen devam eden yatırımları da bitirmiştir. Tokat'ın bu kısıkaçtan bir şekilde mutlaka kurtarılması gerekmektedir. Halbuki, ilimizin istenilen ekonomik düzeye çıkarılması ve yüksek işsizlik sorununun çözümü için, bölgede yatırımların teşvik ve canlandırılması ile yeni iş sahalarının açılması gerekmektedir. Ayrıca, gerek tarım ve gerekse hayvancılık alanında çiftçilerimiz ek imkân ve kredilerle desteklenmelidir.

Zaten ekonomisi durgun olan bu bölge, 20 Haziran 1999 tarihinde meydana gelen ve yaklaşık olarak 7,2 trilyon liralık ürün zararına sebep olan dolu afeti sebebiyle daha da büyük bir olumsuzluğun içine düşmüştür. Turhal, Pazar ve Artova İlçelerinde afete maruz kalan vatandaşlarımız, normal yaşamlarına dönmelerini sağlayacak ve yaralarını saracak tedbirlerin acil olarak alınmasını beklemektedirler.

Bugün, Tokat İlimiz ekonomik, sosyal, kültürel ve şehircilik açısından önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen Tokat, tarım, sanayi ve ticaretle layık olduğu mevkie ulaşamamıştır. Ekonomik açıdan hızlı bir gelişme sürecine hazır ve kalkınma çabaları içindeki Tokat'ın, ilçeleriyle birlikte gelişmesi engellenmiş ve ekonomik yaşam neredeyse durmuştur.

Terör olaylarının doğurabileceği sonuçlar dikkate alındığında, bölgenin yeni bir güneydoğu olmaması için, konunun, Parlamento gündemine taşınıp, enine boyuna tartışılması ve kalıcı çözümler bulunması, aynı zamanda, ilkemiz içbarışı için de çok büyük bir önem arz etmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusunda öngörüleme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum :

2. – *Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için, aile kurumunun temel sorunlarının araştırılarak, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

1 – Yakup Budak	(Adana)
2 – Şükrü Ünal	(Osmaniye)
3 – Eyüp Fatsa	(Ordu)
4 – Mustafa Geçer	(Hatay)
5 – Lütfi Doğan	(Gümüşhane)
6 – Mahfuz Güler	(Bingöl)
7 – Yahya Akman	(Şanlıurfa)
8 – Abdullah Veli Seyda	(Şırnak)
9 – Ahmet Derin	(Kütahya)

10 – Tevhit Karakaya	(Erzincan)
11 – Avni Doğan	(Kahramanmaraş)
12 – Fethullah Erbaş	(Van)
13 – M. Zeki Çelik	(Ankara)
14 – Mehmet Batuk	(Kocaeli)
15 – Fahrettin Kukaracı	(Erzurum)
16 – Yasin Hatiboğlu	(Çorum)
17 – Sabahattin Yıldız	(Muş)
18 – Azmi Ateş	(İstanbul)
19 – Latif Öztek	(Elazığ)
20 – Mustafa Kamalak	(Kahramanmaraş)
21 – Salih Kapusuz	(Kayseri)
22 – Ahmet Cemil Tunç	(Elazığ)

Gerekçe :

Aile, her çağın ve her toplumun en temel sosyal bir kurumu olarak varlığını sürdürmektedir. Toplumların çekirdeğini oluşturan aile, bu nitelikleriyle, neslin devamı, çocukların bakımı ve yetiştirilmesi, yeni nesillere kültürel kimliğin, dinî ve ahlakî değerlerin kazandırılması, tarihsel ve toplumsal bilincin aktarılması, sevgi, saygı ve hoşgörü esasına dayanan tutum ve değerlerin yerleştirilmesi gibi temel fonksiyonları üstlenen ve yerine getiren evrensel bir kurumdur.

Aile kurumunun önemi, üstlendiği fonksiyonları aile dışında başka bir kurum tarafından aile kadar başarılı ve istikrarlı bir şekilde yerine getirilemeyişindedir. Aile, niteliği ve işlevleriyle, toplumda ikamesi olmayan hayati önemi haiz bir birimdir.

Millî ve manevî değerlerle donatılmış güçlü ve sağlıklı bir aile yapısına sahip olmak, bir toplumun huzurunun ve geleceğe umutla bakmasının teminatıdır.

Türkiyemiz, diğer ülkelere nazaran aile kurumu olarak oldukça sağlam bir yapıya sahiptir. Türk Milleti olarak, millî kültür ve geleneğimizde ve bunun tarihsel seyirinde aile kurumumuza verdiğimiz değer, güçlü aile yapısına sahip bir ülke olmamızı sağlamıştır. Aile yapımız, birçok Batılı'nın gıpta ile baktığı, aile bakanlıklarının üzerinde çalıştığı ve hayallerinde yer alan aile anlayışındır.

Ancak, sanayileşme, büyüyen şehirleşme, iç ve dış göç hareketleri, baş döndürücü hızla devam eden sosyal, ekonomik ve teknolojik değişimler gibi birçok olguyu hazırlıksız yaşamamız, artık, ülkemizde de aile yapımızın yer yer zayıflamasına neden olmakta ve arzu edilmeyen parçalanma süreci yaşanmaktadır. Aile, temel fonksiyonlarını yerine getiremeyecek kadar zayıfladığında, toplumda ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Ailelerin parçalanması, tek ebeveynli ailelerin artması, boşanma oranlarının yükselmesi, evlilik dışı beraberliklerin çoğalması, nesbi gayrî sahih çocukların artması, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşması, kültürel ve ahlakî değerlerde yozlaşma, suç oranlarının artması, bireysel ve toplumsal şiddetin yaygınlaşması, kimlik bunalımı, millî ve manevî değerlerden yoksunluk, psikolojik rahatsızlıklar gibi, insanî, aileyi ve dolayısıyla toplumu tehdit eden sorunlar baş göstermiştir. Türk aile yapısı sahip olduğu geleneksel gücünü kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Bu yozlaşma, toplumun bütün kesimlerini bulaşıcı bir hastalık gibi sarmaktadır. Bu yozlaşmadan kaynaklanan huzursuzluklar, bütün kurumları etkisi altına almakta, sosyal çalkantılara sebep olmaktadır. Fertler, sosyal gruplar ve kurumlar arasındaki bu güvensizlik, toplumsal barışı bozmakta, huzursuzluk ve bunalımı yaygınlaştırmaktadır.

Anayasamızın 41 inci maddesinde "Ailenin korunması" başlığı adı altında "Aile, Türk toplumunun temelidir. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar" hükmüyle, bu konunun önemi vurgulanmıştır. Anayasanın bu maddesinin gerekçesinde, ailenin sosyal yapısının yanı başında, bugün millet hayatında oynadığı rol, onun korunması yolunda bir hükmün Anayasada yer almasını zorunlu kıldığı ifade edilmektedir. Ayrıca, ailenin korunması ve güçlendirilmesi, aile fertleri arasında bağlılık ve dayanışmayı geliştirici ve özendirici politikalara ağırlık verileceği hususu Altıncı ve Yedinci kalkınma planlarımızda da hedef olarak belirlenmesi verilen önemi göstermektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere, ailenin, temel fonksiyonlarını yerine getiremeyecek kadar zayıfladığından, toplumda ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Ailedeki sorunlar arttıkça, toplumda da sorunlar artmaktadır. Aile güçlü oldukça, toplum ve idare de güçlü olur. Ülkemiz ve milletimiz için, içinden çıkılmaz hal almadan, sorunların çözümüne yönelik aile politikaları geliştirme çalışmalarının bir an evvel yapılması, kutsal kabul ettiğimiz, içerisinde yer almakla mutlu olduğumuz aile yapısının korunması ve güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörü-
rüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum :

3. – *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve millî bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bir ulusu millet yapan unsurlardan biri de kültürdür. Ülkemizde uygulanan kültür politikaları sayesinde millî kültürümüz yok olma aşamasına gelmiştir. Millî birlik ve beraberliğimizin devamını sağlamak açısından, ülkemizdeki kültür politikalarının incelenmesi ve millî bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin araştırılması hususunda Anayasanın 98 inci ve İhtisazın 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla.

30.7.1999

1 – Tevhit Karakaya	(Erzincan)
2 – Bülent Arıncı	(Manisa)
3 – Fahrettin Kucaracı	(Erzurum)
4 – Suat Pamukçu	(Bayburt)
5 – Yaşar Canbay	(Malatya)
6 – Rıza Ulucak	(Ankara)
7 – Mehmet Elkatmış	(Nevşehir)
8 – Aslan Polat	(Erzurum)
9 – Akif Güllü	(Amasya)

10 - Osman Pepe	(Kocaeli)
11 - Mehmet Zeki Okutan	(Antalya)
12 - Nezir Aydın	(Sakarya)
13 - Avni Doğan	(Kahramanmaraş)
14 - Mehmet Altan Karapaşaoğlu	(Bursa)
15 - Cemil Çiçek	(Ankara)
16 - İlyas Arslan	(Yozgat)
17 - Abdullah Gül	(Kayseri)
18 - Yahya Akman	(Şanlıurfa)
19 - Mehmet Özyol	(Adıyaman)
20 - Dengir Mir Mehmet Fırat	(Adıyaman)
21 - Hüseyin Arı	(Konya)
22 - Özkan Öksüz	(Konya)
23 - Ramazan Toprak	(Aksaray)
24 - Kemal Albayrak	(Kırkkale)
25 - Şükrü Ünal	(Osmaniye)
26 - Osman Yumakoğulları	(İstanbul)

Gerekçe :

Kültür kavramı, 19 uncu Asırdan başlayarak, bilhassa çağımızın insanını en çok uğraştıran, üzerinde en çok münakaşa edilen meselelerden biri olmuştur. Her şeyden önce kelime olarak kültür, aşağı yukarı çağdaş olan bir kelimeyle karışmaktadır; medeniyet.

Medeniyet/uygarlık ve kültür kavramları karıştırılsa da, dilimizde kültür, kavram olarak çok yeni, yarım asırdan biraz fazla; buna karşılık medeniyet kavramıyla tanışmamız birbuçuk asırdan fazla. Medeniyet, uluslararası bir kavram. Kültür millidir.

Bu açıdan bakılınca kültür; bir toplumda geçerli olan ve gelenek halinde devam eden her türlü duygu, düşünce, dil, sanat ve yaşayış unsurlarının bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma dayalı olarak, toplumun bir bütünlük, millî bir devlet oluşturması halinde, bu kültüre, millî kültür denilmektedir. Bu yönüyle kültür, bir milleti millet yapan ırk, dil, toprak, ekonomi ve ideal birliği gibi unsurların arasında önplana çıkar veya bütün bu unsurları içine alan en önemli birleştirici faktör olur.

Gerek kültürün güncel anlamı ve gerekse bilimsel anlamı ile ele alınması ve incelenmesi sonunda bir çelişki söz konusu değildir.

Güçlü bir kültür potansiyeline ve hâlâ, geride bıraktığı eserleri ayakta duran ölmez medeniyet eserlerine sahip ülkemizde, yetişmekte olan kuşaklar, kendi tarihi, öz kültür değerlerinden habersiz yetiştirilmektedir. Bu ise kültürel değerlerin yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması güçlü, kalıcı, akılcı ve bilimsel araştırmalara dayalı devlet politikalarıyla mümkün olmaktadır.

Uygulanan kültür politikaları, millî kültürü arka plana itmekte, başkalarına ait kültür değerleri, yeni kuşaklara, devlet eliyle empoze edilmektedir. En hafif deyişi ile millî kültür değerlerinin yeni nesillere aktarılması, âdeta devlet eliyle ihmal edilmektedir. Devleti yönetenlerin, millî kültürün yaşatılması için ellerinde bir program da bulunmamakta, en azından, millî kültürü yaşatmak için resmî bir doküman bulunmamaktadır.

Bunun sonunda insanımız, öncelikle yeni kuşaklar, yabancı kültür değerlerinin etkisinde kalmakta, geçmişine ve kendisine yabancılaşmaktadır. Üniversitelerimiz, gençliğe, kültür namına bir şey kazandıramıyor. Ne kendi milli sanatımıza ne de milli kültür değerlerimize aşına olunmadan en verimli gençlik yılları gelip geçmektedir. Her ne meslekten olursa olsun mimari, resim, müzik ve edebiyat gibi, entelektüel bir insanın asla vazgeçemeyeceği güzel sanatların bir dalının, icrasını bırakın, seyircisi olarak nasibini almadan toplumda çoğunluk oluşturmaktadırlar.

Sonuç olarak, devlet eliyle, milli kültür heba edilmektedir. Kültür yozlaşmasının önüne geçmek için, ulusal düzeyde milli kültür politikalarının oluşması ve oluşturulması gerekmektedir.

Tarihin bütün hareketleriyle meydana gelmiş bulunan kültürümüz, bizim gerçek ruhumuzdur. Nasıl ki, bir insan başkalarının ruhuyla yaşayamazsa, bir millet de başka tarihlerin hadiseleriyle yaşatılamaz.

Ulusal kültür politikalarının oluşturulması ve alınması gereken tedbirleri belirlemek için, TBMM'nin konuya el atması ve Meclis araştırmasının açılmasında zaruret vardır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusunda öngörüleme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Şimdi, son önergeyi, 4 üncü önergeyi okutuyorum:

4. – *Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 33 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayı ile bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ve öğrencilerden "katkı payı" adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcandığı iddialarını tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Geleceğimizin garantisi olan gençlerimizin, eğitim sürecindeki en önemli aşamalarından biri olan üniversitelerimiz, uzun süredir sıkıntı içinde bulunmakta ve kan kaybetmeye devam etmektedir.

Üniversite sistemi, bilindiği gibi, üç ana saç ayağı üzerinde oturur: Birincisi eğitim kadroları; ikincisi, öğrenciler; üçüncüsü ise eğitim, öğretim kuralları ve araçları oluşturur. Ülkemizdeki üniversite sisteminin üç temel boyutunda, maalesef, çok ciddi sorunlar yaşanmakta, aksaklıklar ortaya çıkmaktadır.

Özellikle, sırasıyla 2 Mayıs 1999 tarihinde yapılması gereken üniversite seçme sınav sorularının çalınması, başta İstanbul ve Marmara Üniversitesinden olmak üzere, birçok üniversitemizden rektör, dekan ve öğretim üyelerinin antidemokratik yollarla istifa ettirilmesinin altında yatan mantığın araştırılması ve ortaya çıkarılması, varsa yanlışlıkların giderilmesi amacıyla ve son olarak da, öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçlardan, İstanbul Üniversitesi öğretim üyelerinin yararlandığı, boğaz ve Sapanca manzaralı sosyal tesislere harcanması iddialarının araştırılması ve ortaya çıkarılması için, Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1 – Hasan Basri Üstünbaş	(Kayseri)
2 – Ömer İzgi	(Konya)
3 – İsmail Köse	(Erzurum)
4 – Mehmet Hanifi Tiryaki	(Gaziantep)
5 – Esat Öz	(İstanbul)

6 - Mehmet Pak	(İstanbul)
7 - Ali Serdengeçti	(Manisa)
8 - Abbas Bozyel	(İğdır)
9 - Müjdat Kayayerli	(Afyon)
10 - Şevkat Çetin	(Ankara)
11 - Ali Işıklar	(Ankara)
12 - Mehmet Şandır	(Hatay)
13 - Hüseyin Akgül	(Manisa)
14 - Nesrin Ünal	(Antalya)
15 - Adnan Uçaş	(Amasya)
16 - Osman Gazi Aksoy	(Isparta)
17 - Metin Ergun	(Muğla)
18 - Aydın Gökmen	(Balıkesir)
19 - Birol Büyükdöztürk	(Osmaniye)
20 - Osman Fevzi Zihmioğlu	(Sakarya)
21 - Nidai Seven	(Ağrı)
22 - Mehmet Kaya	(Kahramanmaraş)
23 - İsmail Çevik	(Nevşehir)
24 - Hayrettin Özdemir	(Ankara)
25 - Osman Müderrisoğlu	(Antalya)
26 - Hakkı Duran	(Çankırı)
27 - Ali Halaman	(Adana)
28 - Cahit Tekelioğlu	(İçel)
29 - Süleyman Coşkuner	(Burdur)
30 - Abdülkadir Akcan	(Afyon)
31 - Ahmet Aydın	(Samsun)
32 - Hasan Çalış	(Karaman)
33 - Cumali Durmuş	(Kocaeli)
34 - Cemal Enginyurt	(Ordu)

Gerekçe :

Anayasamızın 42 nci maddesinin birinci fıkrasında "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" ve aynı maddenin sekizinci fıkrasında "eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez" denilmektedir.

Üniversitemizde öğrenim için ÖSS imtihanına giren 1,5 milyon öğrenciden ancak 150 000 kadarı 4 yıllık fakültelerde öğrenim hakkını kazanmaktadır; diğerleri, istemedikleri programlarda öğrenim görmektedirler. Bunun yanında, bazı rektör ve dekanlar bilim adamına yakışmayan tavır ve davranış içerisindedirler.

Öğretim üyeleri rahat çalışma ortamı bulamadıkları için yeterli bilimsel araştırma yapamamaktadırlar. Birkısım öğretim üyesi de üniversitelerden istifaya etmiştir.

YÖK'ün çıkarmış olduğu yönetmeliklerle üniversite öğretim üyeleri üniversiteden uzaklaştırılabilmekte, üniversiteye yeni eleman alınmada da keyfi uygulamalara yol açacak yeni düzenlemeler yapılmaktadır. Üniversitelerde öğretim görevlisi, öğretim üyesi ve yardımcı doçent olabilmek için KPDS yabancı dil sınavını başarma şartı getirilmiştir. KPDS bir ölçü olarak kabul edilmemelidir. Bunun, dolaylı olarak Anayasamızın 42 nci maddesinin son paragrafına ters düştüğünü de düşünüyorum.

Bütün bu nedenlerden dolayı, YÖK ve üniversitelerdeki olumsuzluk ve huzursuzlukların tespitinin yapılması, yanlış ve hatalı uygulamaların ortaya çıkarılması için Meclis araştırması açılmasının uygun ve faydalı olacağını düşünüyorum.

Bilgilerinize ve takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Fazilet Partisi ve Doğru Yol Partisi Gruplarının İttizıldığı 19 uncu maddesine göre verilmiş müşterek önergeleri vardır; okutup, işleme alacağım, sonra da oylarınıza sunacağım:

V. - ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. - (10/24) ve (10/50) esas numaralı Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin birleştirilmesine ve konunun güncelliği ve önemi nedeniyle, 4.8.1999 tarihli birleşimde görüşülmesine ilişkin DYP ve FP Grup Başkanvekillerinin müşterek önerisi

Sayın Başkanlığa

Yazılı gündemin Meclis araştırmalarının 24 ve 52 nci sıralarında yer alan araştırma öngelerinin konunun güncelliği ve önemi ve Danışma Kurulunda beraberlik sağlanmadığından, 4.8.1999 günkü oturumda birleştirilerek görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Güven
Doğru Yol Partisi
Grup Başkanvekili

Bülent Arınç
Fazilet Partisi
Grup Başkanvekili

BAŞKAN - Önerinin lehinde, Manisa Milletvekili Sayın Bülent Arınç; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyor, hayırlı çalışmalar diliyorum.

Bugün, muhalefet partileri olarak bir önergeyle huzurunuzda geldik, grup önerisiyle. Dünden başlayarak kısaca bir izahta bulunmak istiyorum:

Dün, bendeniz, Fazilet Partisi Grubu adına basılı gündemin Meclis araştırmaları bölümünün 24 üncü sırasında bulunan, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mehmet Ali Şahin ve arkadaşlarımızın, üniversite seçme ve yerleştirme sınavıyla ilgili olarak ve genelde YÖK'ü irdeleyen bir Meclis ara-

tırması önergesi bulunduğunu, bu önergenin, bugün için kamuoyunu çok yakından ilgilendirdiğini, konunun fevkalade önemli olduğunu arz ettim ve bunun, dünkü birleşimde görüşülmesini talep ettim. Diğer grup temsilcisi arkadaşlarımız, salı günü Sayıştay seçimlerini planladıklarını, seçimlerin uzayabileceği düşüncesiyle, bunun yarın görüşülebileceğini ortaya attılar. Gerçekten, dün seçimler vardı, bu seçimler uzayabilir, hatta tekrarlanabilirdi. İktidar grubuna mensup grup başkanvekillerinden MHP temsilcisi değerli arkadaşımız, ANAP'la birlikte, hatta 5 partinin de birleşebileceği bu çok önemli konunun bugün için Danışma Kuruluna getirilmesi üzerinde mutabık kaldı.

Şu ana kadar, Meclis araştırmaları içerisinde 24 üncü sırada, biraz evvel ifade ettiğim, Mehmet Ali Şahin ve arkadaşlarının önergesi var; 28 inci sırada, Konya Milletvekilimiz Sayın Remzi Çetin ve arkadaşlarının önergesi var; 29 uncu sırada, Kırıkkale Milletvekilimiz Kemal Albayrak ve arkadaşlarının önergesi var, 52 nci sırada, Doğru Yol Partisi Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve arkadaşlarının önergesi var. Böylece, Meclis araştırmaları kısmında, bu konuyu yakından ilgilendiren 4 tane araştırma önergesi var. MHP temsilcisi arkadaşımız, kendilerinin de bu konuya sıcak baktıklarını, önemli bulduklarını ifade edip, hemen bir önerge vererek, yarın onu da birleştirerek topluca görüşülmesini arzu ettiler. Doğrusu, arkadaşlarımız da yakinen biliyor ki, bu konu, kamuoyunun hemen tamamını ilgilendirdiği için, Meclisin bir beraberlik içerisinde, bu konu üzerinde bir Meclis araştırması açılmasının halkımızı rahatlatacağı konusunda hemfikir olduk.

Dün, Sayıştay seçimleri yapıldı. Bugün, tekrar Danışma Kurulu toplantısına gittiğimizde, dünkü mutabakatımız üzerine bir karar alınacağını ümit ederken, maalesef şu oldu: Bugün, iktidar grubu mensubu arkadaşlarımız "evet, Meclis araştırması önergelerini konuşabilirsiniz birlikte, biz de önergemizi verdik, 56 ncı sıraya kaydolacak; ama, bunun arkasından da Gümrük Kanununun görüşülmesini istiyoruz" dediler. Şüphesiz, Gümrük Kanunu, hepimizin bildiği veya takip ettiği bir kanundur, 250'yi biraz daha geçen maddeleri vardır ve içtüzükte tanınan bir imkândan istifade ederek -91 inci maddeye göre - bütün grupların mutabakatıyla, geneli üzerinde görüşme yapılabilir, maddelere geçilmeden oylanabilir.

Biz, bu konunun görüşülebileceğini; ama, Meclis tatil girinceye kadar hangi kanun tasarısı ve tekliflerinin Genel Kurulun önüne geleceğinin bilinmesini istedik. Zaten, bu konuda, dün, Başbakan Yardımcısı Sayın Hüsamettin Özkan Beyefendinin de katkılarıyla böyle bir çalışmamız olmuştu. Bu çalışma, henüz sonuçlanmadı. "Paket belli olsun, Gümrük Kanununu da bu paketin içerisinde görüşeceğiz; bugün, sadece Meclis araştırmaları konusu etraflıca konuşulsun, hem teklif sahipleri hem de gruplar adına" diye beyanda bulduk.

Şimdi, kendi önerimiz üzerinde konuşuyorum; biraz sonra İktidar gruplarının aykırı önerisi gelecek, onun üzerinde de aleyhte konuşacağız; ama, ümit ediyorum ki, şu izahatımla, önerilerimiz Genel Kurulda kabul görecektir ve Türkiye, kamuoyunun bugünlerde çok hassas olduğu bir konuya, millet temsilcileri el koyacak.

Ancak, uzun görüşmeler sonunda, bu konuda uzun süren müzakereler neticesinde, maalesef, İktidar grubunun bir dayatması ortaya çıktı; bu dayatma şuydu: "Meclis araştırması önergelerinin görüşülmesini istiyor musunuz?" Evet. "Gümrük Kanununu da görüşürsek, kabul ediyoruz; ama, görüşmezseniz, biz, Meclis araştırması önergelerinin görüşülmesine hayır diyeceğiz ve bugün sosyal güvenlik reformunu konuşmaya başlayacağız." Buna mutabakat göstermediğimiz için, bugün, ayrı ayrı önerilerle huzurlarınıza gelmiş bulunuyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bir defa, sözümlüde ısrarlı ve samimiyiz. Dün, Sayıştay seçimlerinin yapılmasına, elbette, ilgi ve alaka gösterdik, doğru bulduk; ama, bugün de Meclis araştırması önergelerinin tümünü birden görüşmek üzere sözleşmiştik. İktidar grubu, bunun arkasına bir kanunu eklemek konusunda bize sürekli ısrarda bulundu; kabul etmedik ve huzurlarınıza geldik.

Bizim görüşülmesini istediğimiz ve dünkü toplantıda iktidar grubu tarafından da benimsenen olay ne idi? Biraz evvel arz ettim; ayrı ayrı milletvekilleri tarafından verilmiş 5 adet Meclis araştırması önergesi var. Bunların 3 adedi Fazilet Partisi Grubuna aittir, 1 adedi Doğru Yol Partisi Grubuna aittir, 1 adedi de -biraz evvel okunmuştur- Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna mensup milletvekili arkadaşlarımıza aittir.

Şimdi, biz, burada 1 milyon aileyi, en azından 10 milyon kişiyi, dolayısıyla hepimizi ilgilendiren bir konuda hassasiyet gösteriyoruz. O da nedir? 2 Ağustos itibarıyla gazete başlıklarını okursanız; "Türkiye'de hem öğrencilerin hem de onların velilerinin yaşadığı sıkıntıyı hissetmiyor olamazsınız; burada veliler isyan etti, tercih faciası 1 milyon öğrencinin ruh sağlığını bozdu; veliler 'çocuklarımız intihar noktasında' diye haykırıyor; meslek liselerinin öğrencileri çokta; meslek liselerine okudukları bölümle ilgili 2 yıllık okullar dışında üniversite kapıları kapatıldı; işkence sistemine dava üstüne dava yağıyor; iptal edilen ilk sınavın sorumluları bile belli değil, hırsızlık mı, değil mi, henüz aydınlatılmadı; yeni sistem skandal yarattı; sistemi değiştirenler hatayı kabul ediyorlar, kısık sesle 'affedersiniz' diyorlar."

Bütün bunlar, kamuoyunda milyonlarca insanı ilgilendiren ve gerçekten çok üzen, hatta psikiyatriclere bile danışılacak bir noktaya gelinmiş bir facianın gazetelere yansımış haberleridir. Buna, Meclis olarak el konulmasını, bu konuda Meclisin duyarlı olduğunun gösterilmesini elbette istedik; bu talebimizde haklı idik.

Ancak, bugünkü görüşmelerde, iktidar grupları bunun konuşulmasını istemiyor. Bu konuya iktidar grupları sıcak bakmıyor ve alaka göstermiyor; sizlere şikâyet ediyorum. Bugün milyonlarca insanı ilgilendiren bu konu, 3 parti tarafından sosyal güvenlik reformunun görüşülmesi adına feda ediliyor. Sadece ÖSS skandalı ile ilgili değil; bugün YÖK'ün başında bulunan, devlet içinde devlet gibi sorumsuzca hareket eden bir kişi var. Bu kişi ile ilgili iddialar da gazete sütunlarından taşdı, kalvehanelere kadar, sokaklara kadar tırmandı. Üniversite rektörleri şikâyet ediyor, veliler, öğrenciler şikâyet ediyor ve hatta, sadece uygulamalardan değil, yolsuzluklardan, hırsızlıklardan şikâyet ediyor. Bugün gazete sütunlarına yansıyan -çok taze olduğu için- bir üniversite rektörünün, YÖK Başkanı hakkında alt alta sıraladığı şu iddiaların her birisi, Meclis tarafından el konulmasını gerektiren bir faciadır. (FP ve DYP sıralarından alkışlar) Binlerce gözü yaşlı öğrencinin, üniversite mağduru binlerce insanın, onların anne ve babalarının; sokaklarda saçlarından sürüklenen, kıyafetlerinden dolayı mağdur edilen insanlar bir tarafa, devletin verdiği trilyonları kendi çevrelerine keyfe mayeşa saçan bu insandan Meclis hesap sormayacaksa, kim hesap soracak! (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

Bununla da bitmiyor. İstanbul Üniversitesi Rektörü hakkında iddialar var. Üniversitelerin dekanları, bölüm başkanları, arka arkasına istifa ediyor. Bu kişinin yaptığı uygunsuz hareketler, bizat üniversite dekanları tarafından, yolsuzluk iddialarıyla gündeme getiriliyor.

Biz burada, daha dün kadar, uluslararası sözleşmelerden, Kenya'yla, Mozambik'le, Belarus'la ilgili konuları görüşüyorduk. Bugün de, üzerinde tüm kamuoyunun hassasiyet gösterdiği, bütün çalışanların itiraz ettiği bir sosyal güvenlik reformu -kendilerine göre bu ismi takmışlar- üzerinde ille görüşeceğiz diyerek, bir üniversite, bir YÖK skandalını arka plana atıyorlar. Yarın sadece seçmenlerinize değil, Türk Milletini temsil ediyoruz ve ortada bir facia var ve bu facia konusunda, Milliyetçi Hareket Partisi içerisinde YÖK'ü bizden çok daha iyi tanıyan ve duyarlı olduklarını bugüne kadar samimi beyanlarıyla ortaya koymuş çok değerli arkadaşlarımızın arka çıkmasını, destek olmasını beklendik. Onlar, YÖK'e hayır, sosyal güvenliği konuşacağız diyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT ARINÇ (Devamla) – 1 dakika süre rica edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BÜLENT ARINÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, kendi önerimiz, bugünün en güncel konusuyla ilgili Meclis araştırmaları önerisinin Genel Kurulumuzca kabul edilmesi ve her siyasi partili grubunun ve her teklif sahibinin bu konudaki bilgilerini ortaya koymasınıdır.

Sosyal güvenlik konusunda, çalışanların gösterdikleri hassasiyeti takdirle anıyoruz ve bu konuda, hükümetin, çalışanlarla bir uzlaşma içerisinde olacağını ümit ediyoruz; çok güncel olmadığına düşündüğümüz bu konunun, Genel Kurulumuzda şimdilik görüşülmemesinin daha yararlı olacağını düşünüyoruz.

Hepinizin takdirlerine sunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arınç.

Önerinin lehinde, aleyhinde başka söz isteyen var mı? Yok.

Fazilet Partisi ve Doğru Yol Partisi Gruplarının İttüdüğün 19 uncu maddesine göre vermiş oldukları önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – (MHP sıralarına hitaben) Niye müdahale ediyorsunuz milletvekillerinin iradesine?!

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi Gruplarının, İttüdüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş müşterek önerileri vardır; önce okutup işleme alacağım, sonra oylarınıza sunacağım:

2. – Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ve 4 Ağustos 1999 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Grupları müşterek önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 4 Ağustos 1999 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, gruplarımızın ekteki müşterek önerilerinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Günay

İsmail Köse

Beyhan Aslan

DSP Grup Başkanvekili MHP Grup Başkanvekili ANAP Grup Başkanvekili

Öneriler :

1- Genel Kurulun 4 Ağustos 1999 Çarşamba günü (bugün) 15.00-19.00, 20.00-24.00; 5 Ağustos 1999 Perşembe, 6 Ağustos 1999 Cuma, 7 Ağustos 1999 Cumartesi günleri 14.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri arasında çalışması; 4 Ağustos 1999 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesi, 6 Ağustos 1999 Cuma ve 7 Ağustos 1999 Cumartesi günleri de kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşülmesi;

2- 3 Ağustos 1999 tarihli Gelen Kağıtlarda yayımlanan ve aynı tarihte bastırılıp dağıtılan 114 sıra sayılı kanun tasarısının, gündemin "Kanun Tasarısı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1 inci sırasına 48 saat geçmeden alınarak, görüşmelerine 4 Ağustos 1999 Çarşamba günü başlanması, 7 Ağustos 1999 Cumartesi günü saat 24.00'e kadar görüşmelerinin tamam-

lanmaması halinde, saat 24.00'ten sonra da çalışmalara devam edilerek, kanun tasarısının görüşmelerinin bitirilmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde aleyhte söz vereceğim.

Manisa Milletvekili Sayın Bülent Arınç. (FP sıralarından alkışlar)

TURHAN GÜVEN (İçel) – Aleyhte söz istemişim.

BAŞKAN – Sayın Güven, önce, Sayın Arınç söz istemiş; sırayla değil mi efendim?! İltimas yapacak değilim herhalde.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Yapmazsınız biliyorum.

BAŞKAN – Sayın Arınç, süreniz 10 dakikadır.

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi, tekrar, saygıyla selamlıyorum.

Birbirine bağlı konular iki ayrı öneri olarak huzurlarımıza geliyor. Bizim önerimiz oylandı ve kabul edilmedi. Üzüldüğüm bir nokta var; bir sayın grup başkanvekili, önerimiz lehinde kendi partisinden oy kullanan bir değerli arkadaşımıza sözle baskıda bulundu; bunu yapan kimse, kendisini bilir. Bizim partimizde de olsa, böyle bir hareketin yanlış olduğunu Sayın Genel Kurulun bilgilerine sunuyorum.

Milletvekilleri... (ANAP sıralarından "Bırak avukatlığı" sesleri)

Avukatlık adına değil, sizin de haysiyetinizi korumak için konuşuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

Burada, milletvekillerini kurşun askerler gibi görmeye kimsenin hakkı yok. (FP sıralarından alkışlar) Herkesin haysiyeti var, düşüncesi var, fikri var, inancı var. Grup kararının gerektiği noktalarda herkes itirazını yapar, ona göre oyunu kullanır; ama, hiç kimse, bir sayın milletvekiline, kaşla, gözle, elle, sözle "öyle yapma, böyle yap" diyemez; derse, dayatmacı olur, diktatör olur, totaliter bir düşünce olur ve yanlış olur. (FP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Anayasanın 83 üncü maddesi bile bunu söylüyor. Bilmeyenler için söylüyorum, tekrar açıp okuyabilirler. Milletvekilleri, Meclisteki konuşmalarından, sözlerinden, davranışlarından, oylarının renginden bile sorumlu değillerdir; hele hele, onlara karşı, bir başkasının bu şekilde müdahale etmesi kesinlikle doğru değildir. Bunun, hepimiz adına bir örnek olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz evvel söylediklerime çok fazla şey ilave etmeyeceğim; ama, görülüyor ki, iktidar, güç gösterisine girmiştir. Bir şeyi göstermek istiyorlar: Devlet mi güçlü, millet mi güçlü?. İnanyoruz ki, millet güçlüdür. (FP sıralarından alkışlar) İnanyoruz ki, insan önemlidir. Şeyh Edebalı'nın Osman Gazi'ye vasiyetinde bir cümle var -yine, bugün, hatırlatmak için söylüyorum- "sen insanı yaşat ki, devlet yaşasın" diyor. (FP sıralarından alkışlar) Önce insan... Önce insanı konuşacağız. Hem YÖK'le ilgili olarak insandır temel sitemiz hem de sosyal güvenlikle ilgili.

Adına hep "reform" diyorsunuz; ama, sonunda "eyvah, yandık" feryatlarını duyuyoruz. Kesintisiz sekiz yıllık zorunlu eğitimde, kocaman vergi reformunda, kocaman kocaman adına "reform" dediğiniz her şeyde "eyvah, yandık" diyoruz; getirmekte olduğunuz da onların bir benzeri.

Sosyal güvenlikte de konuşacağımız yine insandır. Dolayısıyla, bugün önümüze getirilen en güncel meselenin ne olduğuna Genel Kurul bir bakmalı. Biz, biraz evvel söyledik, Türkiye'de yükseköğretimi düşünen, planlayan bir Anayasa kuruluşunun, bugün içinde bulunduğu çıkmazlara bir bakın!.. Rektörler baskı görüyorlar ve bu baskı sonucunda, gözleri yaşlı öğrencilerin karşısında

boyunları bükük, istifa ediyorlar. En son, Marmara Üniversitesinin başarılı Rektörü Prof. Ömer Faruk Batırcı, bu baskılar karşısında istifa etmek zorunda kalmıştır, daha önce 5-6'ya yakın rektörlük istifa ettiği gibi.

Bu kişi bu gücü nereden alıyor? YÖK Başkanı için söylüyorum. Daha evvel de konuşmuştuk. Bu kurumun iyi işlemediği, bu kurumda yanlışlıkların çok büyük ölçülerde yapıldığı, yanlışlıkların suç nispetine yükseldiği biliniyor. Bunları üniversite camiasında konuşmayan ve dile getirmeyen bir tek kişi artık kalmadı. İstanbul Üniversitesi Rektörü hakkında bile bugüne kadar alkış tutanların, şimdi, çok satan gazetelerin köşelerinde "eyvah, biz hata etmişiz" şeklindeki yazılarına dikkat etmeniz yeter.

Bu konu görüşülmeli, bu konu geleceğimizi ilgilendiriyor. Gençler istikbalimizdir, geleceğimize, ümidimizdir; onu, hiç kimsenin kaprislerine feda edemeyiz; gençlik en büyük zenginliğimizdir.

Bugün görüşülmesi istenen konu -öneri açısından söylüyorum- sosyal güvenlikle ilgili bir tasarıdır; 60 maddesi var... Sayın Bakan kendini feda etti, ekran ekran koştu, anlattı, didindi, 2005 yılında maaş bile veremeyeceğiz diyecek hale geldi; ama, Türkiye'nin, bu hale niçin geldiğini anlatmadı, bir; ikincisi, Türkiye'yi bu hale getirenlerin içerisinde kendi sorumluluklarının ne kadar büyük olduğunu gördü ki, bu konuya hiç temas etmedi.

SSK'nın primlerini oraya buraya satanlar, dağıtanlar; SSK'nın bütün mal varlıklarını keyfe maaş kullananlar; bugün, primleri bile tahsil edemeyip, topladıkları primleri verimli şekilde kullanmayanlar, işçilerin 60 yaşında emekli olmalarını bir baskıyla kabul ettirmeye çalışıyorlar ve örnek olarak Avrupa ülkelerini gösteriyorlar; ama, işsizlik sigortasından, iş güvencesinden, devletin sosyal güvenliğe katkısından da hiç bahsetmemek şartıyla... Avrupa'da bir işçinin aldığı ücretin ne olduğunu söylemeden, Türkiye'de asgari ücretin 60-70 milyonlarda gezindiğini görmeden, o ülkelerdeki emeklilik yaşını öntümüze getirerek "bunu kabul etmek zorundasınız" diyorlar.

Hayır! İşçiler ayakta; çalışanlar, memurlar, emekliler, neyse... Milyonlarca insan bunun yanlış olduğunu söylüyor. Konuşmalar, toplantılar... Ama, daha sonuçlanmadan, komisyon oldubittiye getirip, raporunu yazıp, öntümüze gönderiyor.

Değerli arkadaşlar, bu konunun henüz olgunlaşmadığı, bütün kesimleri memnun edecek, en azından, onların mutabakatını sağlayacak bir hale gelmedikçe de, görüşülmemesi gerektiğini daha doğru buluyoruz.

Bugün çalışma saatleri buna uygun olarak değiştirilmiş olabilir; elbette, bu çalışma saatleri olağanüstü -daha doğrusu, bir tatilde- toplanan Meclis için makul ve haklı da olabilir; ama, bugün Genel Kurula şunu söylemek istiyorum: Biz, Meclisin tatile girmesine kadar hangi temel kanunları görüşeceğimizi, dün, müzakere etmeye başladık; bize el uzatan ve bu konuda yardım ve destek isteyen bir Sayın Başbakan Yardımcısıyla, henüz, bu çalışmalarımızı sonuçlandırmadan, paketi öntümüze koymadan, iktidar grubunun grup başkanvekilleri "bunu görüşeceksiniz" diye öntümüze getiriyorlar.

O zaman, mutabakat arayışlarının bozulduğuna hükmedebilirim; tahkim konusundan gümrük kanununa, ne görüşülmesi gerekiyordan ne görüşülmemesi gerektiğine kadar, muhalafete, sayın iktidarın bir ihtiyacı varsa, muhalefet, buna sessiz kalabilir; şimdiden söylemesi!.. Bu paket öntümüze gelecek ve bunu çıkaracağız.

O yüzden, sosyal güvenlik meselesinin, bugün, bir oldubittiyle görüşülmesinin yanlış olacağını düşünüyorum. İşçi temsilcisi, sendika temsilcisi, platform temsilcileri, bugün, Meclisimizi

ziyaret ettiler, Sayın Meclis Başkanıyla görüştiler; gruplara geldiler, onların bu konudaki duyarlılıklarını aynen paylaşıyoruz, onlarla birlikteyiz. Kabul eder, bu kanunu önümüzde getirirseniz, Fazilet Partisi adına söylüyorum, bu kanunu engellemek için ne gerekiyorsa yapacağız.

Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arınç.

Söz sırası, İçel Milletvekili Sayın Turhan Güven'de; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; epeydir, söylemeye çalışıyoruz; niye insanlar Kızılay'da 200 bin kişi, 500 bin kişi, bir anda toplanabiliyor?

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) – 5 bin kişi...

TURHAN GÜVEN (Devamla) – Siz rakamları küçülttün, önemli değil.

Bütün bu insanlar yanlış da, siz mi doğrusunuz?! Bunların hak arama hürriyeti içinde yaptıkları hareketlerin tamamı yanlış da, sizin getirdiğiniz kanun tasarısı mı doğru?

Bakınız, dün, Danışma Kurulu toplantıya çağrılıyor. Danışma Kurulunda, Türkiye'nin en güncel meselelerinden biri olan ve bütün partilerin de iştirak ettiği bir öğrenci meselesi, YÖK meselesi gündeme geliyor; araştırma önermeleri verilmiş; orada deniliyor ki "bu konuda birlik, beraberlik içinde mutabakatla yarın bunu gündeme almanın yollarını arayalım, bulalım. Meclis Başkanı da söz veriyor; iktidar partileri mensuplarına "siz, kabul etseniz de etmeseniz de, yarın, bunun için çağıracağım" diyor ve bugün, Sayın Meclis Başkanı, bu konuyla ilgili çağrı yapıyor, gidiyoruz Danışma Kuruluna ve bugün, iktidar ortağı MHP de bu konuda bir araştırma önergesi veriyor, tamam diyoruz, birleştirelim, görüşelim bunu; arkadan, hemen bir dayatma geliyor, bunu görüşelim; ama, arkasından da gümrük kanunu tasarısını görüşelim...

Şimdi, bakınız, dün, bir bakan ve Başbakan Yardımcısı arkadaşımızla, bütün parti temsilcileri toplanmışlardır. Yani, şu Anayasa değişikliği, tahkim konusu ve arkadan da gündemin tespiti konusu. Yani, Meclis tatildedir aslında; ama, gayret gösteriliyor, mutabakat sağlansın, şu tatil kararına kadar neler çıkarabileceğiz, onları bir görüşelim deniliyor; daha bu iş kesinleşmeden, bugün deniliyor ki, görüşülecek kanun tasarıları arasında gümrük kanunu tasarısı da var, hemen bunu öğleden sonra görüşelim... Eğer, siz, bunu kabul etmezseniz, biz de bu araştırma önermelerini gündeme aldıracağız ve aldırmadınız; teşekkür ederiz; ama, çok acayip bir şey yaptınız...

Değerli arkadaşlarım, önerge sizin. Dünyanın neresinde bu kadar acayip şey görülür; önerge veriyorsunuz, sahip çıkmıyorsunuz!.. Peki, siz neye sahiptiniz?! (DYP ve FP sıralarından alkışlar) Bunu söyleyin, siz neye sahiptiniz?! Eğer, bunun bir dert olduğunun, milyonlarca öğrencinin kaderinin, bir kişinin iki dudağı arasında olduğunun farkına varmışsanız -ki, vardınız; bu, çok güzel bir olay- peki, niye vazgeçiyorsunuz? Ortağımız istemezse!.. Yok böyle bir şey; devlet işinde bu kadar gayri ciddilik olmaz. Bir şeye karar vermişseniz, devam edin yahut da karar verinceye kadar iyice düşünün, sonra vazgeçin.

Peki, bu olmazsa neyi getiririz; sosyal güvenlik kanun tasarısını gündeme getiririz... Öyle kolay değil; bu kadar insanın bir gerekçesi var, sağlam, tutarlı bir gerekçesi var ki, bağırıyor, işi yavaşlatma kararı alıyor. Siz, daha, cuma gününü görmeden, niye bugünden karar veriyorsunuz?!

Yapacağınız bir şey var değerli arkadaşlarım; bu kanun tasarısını geri çekmek. Bu kanun tasarısını, bırakın hemen görüşmeye başlamayı, geri çekin. Zaten, reform falan da değil... Zaten, bu reform lafını, nedense, iki yıldan beri çok sevdiniz. Sözüm MHP'ye değil; ama, siz de benimsemiş görünüyorsunuz. Bu reform kelimesi yanlış, çok yanlış... Niye?.. Eğer, reformsa, bir süre sonra

kendiniz değiştirmeye kalkmazsınız. Reformlar, köklü olur; reformlar, bir devletin geleceğinde yıllarını alır, yıllarca devam eden birtakım niteliklere sahip olur; yoksa, bir hafta kabul edip, bir hafta sonra kendiniz değiştirecekseniz, bunun adı reform falan olmaz; bunun adı, olsa olsa yazboz tahtası olur. Böyle yapıyorsunuz.. Getirilmesi lazım gelen, fakat, geciken bir vergi kanununu getirmiyorsunuz; tatilden evvel çıkması lazım gelen kanunlar manzumesi içerisinde o da var -arkadaşlarımız dün onu da görüşmüşler- ama, onu hemen getirmiyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, milletin çoğunluğu bunu istemiyorsa, siz, kanunu niye çıkaracaksınız?! Milletin nefi için kanun yapılır, millete yarar getireceği düşünülmüş kanun yapılır. Burada, birey, kişi önemlidir. Kişileri mutlu etmek için kanun yapıyorsanız, kimi mutlu etmek için kanun çıkarmaya çalışıyorsunuz; bunu bize anlatın evvela. Kimi mutlu etmeye çalışıyorsunuz; IMF'yi mi?! (DYP ve FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) O, hiçbir zaman mutlu olmaz, merak etmeyin. O, kapımıza kadar gelirdi; şimdi, biz onların kapısına gitmeye başladık.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, siz, bu kanun tasarısını görüşmeye başlayacaksınız, siz ne dersiniz deyin, biz de, muhalefet olarak, millet adına engellemeye çalışacağız. (DYP ve FP sıralarından alkışlar) Bunun arkasından, elbette, önemsedığımız olaylar var; onlara, prensipte evet demiştik. Örneğin, bir gümrük kanunu tasarısına evet dedik. Niye evet demiştik, biliyor musunuz; çünkü, yapıcısı biziz. 1995'te gümrük birliğine girildi ve bu, onun uyum kanunu tasarısıdır da onun için evet diyoruz. Onun için, Türkiye'de, Atatürk döneminden bu tarafa, bakınız, hiç çıkmamış olan bir uygulamayı gündeme getirmek istiyorsunuz; ona, evet diyeceğiz. Ama, siz, böyle, milletin lehine olmayan, işçinin, emeklinin, memurun lehine olmayan kanun tasarılarını getirmeye çalıştığımız sürece, diğer kanun tasarılarını da tehlikeye atıyorsunuz. Tehlikeye atıyorsunuz.... Evet dediğimiz şeyde, bundan sonra, biz de düşünmeye başlayacağız.

Değerli arkadaşlarım, yapmayın... En kesin yol, çıkması, Türkiye'ye, millete yarar getirmeyeceği anlaşılan bu kanun tasarısı üzerinde, ince ince, derinden derine iyi çalışma yaparak, neyin iyi olduğunu, neyin kötü olduğunu düşünerek, komisyonun bu tasarıyı geri alması. Orada, bunun, hem bilim alanında hem çalışma alanında getirdiği bütün her şeyi tek tek düşünerek, ne getiriyor ne götürüyor iyice tespit ederek, ondan sonra buraya getirilmesi ve burada da, bir uyum sağlanması sonucunda çıkmasının çok iyi olacağını zannediyorum. Bu, hem size rahatlık verir hem -asıl- millete rahatlık verir, asıl çalışanlara, emekçilere rahatlık verir; ama, bize de rahatlık verir; çünkü, biz de, bu güzel kanun tasarısının iyileştirilmesi yanında, bir an evvel çıkması için sizlere yardım ederiz; ama, siz, "önce devlet, sonra millet" dersiniz, biz de "hayır, yanlısınız var; önce millet, önce millet. Millet olmazsa, zaten, devlet olmaz" deriz.

Değerli arkadaşlarım, ne dersiniz deyiniz; araştırma önermelerini reddedebilirsiniz; ama, daha sonra kendi önergeniz geldiği zaman da, biz, birleştirme talep ettik ki; kabul etmişlerdi... Zaten, Danışma Kurulunda kabul edilen bir şeyden, sonra niye vazgeçtiler; onu da anlamak mümkün değil. Yani, içtüzük falan filan, çok şükür, bugünlerde pek mümkün değil... Kaldı ki, bakınız, çok enteresan bir olayı söyleyip, sözlerimi onunla bağlamak istiyorum. Koalisyon ortakları olarak üç grup başkanvekili değerli arkadaşımın yazısı şu kadar; okuyorum: "Gündemin tanzimiyle..." diye başlıyor.

Gündemi siz tanzim etmezsiniz efendim; gündemi Başkanlık tanzim eder de, siz gündemi değiştirirsiniz. Çoğunluğunuz olduğu için değiştirirsiniz. Peki, talebiniz ne? Talebiniz, işte, orada iki şey... Bir, bu araştırma önergelerinin -hiç yazmıyorsunuz da, çok büyük fehmiyet var- ikincisi de, gümrük kanununun tasarısının görüşülmesiydi; ama, şimdi, burada dayatma başlıyor: "Bunu kabul etmezseniz sosyal güvenlik yasa tasarısını getiririz..."

Değeri arkadaşlarımız, yok böyle bir şey; ikilem olmaz. Gündemde neyi değiştirecekseniz, getirin; biz bilelim. Uygun gördüklerimize "evet" diyoruz zaten, "hayır" mı dedik?!. Çalışma sürelerini uzatıyorsunuz, "hayır" mı dedik?!. Hatta, arkadaşımız "biz, çalışmak istiyoruz, niye engelliyorsunuz?" dedi, "hayır" mı dedik?!. Ama, baktık ki, siz, çalışma süresini uzatırken, bir gün sonra kendiniz vazgeçiyorsunuz, "aman, bunu bitirelim bir an evvel" diyorsunuz. Bu aceleciliğe gerek yok. Hakta ve hukuka rağmen, acele işe şeytan karışır. Onun için, gelin, biraz evvel verdiğiniz şu önergeyi, lütfen geri çekin ve komisyon da bu kanun tasarıasını geri çekmek durumunda olsun, o faziletli davranış içerisinde olsun, uygulamacısıyla, içinde yaşayanla ve üniversitesiyle, bilimle, hepsini beraber yoğuralım, doğrusu ne ise, tüm sendikaların görüşünü almadan... Niye bağırıyor acaba, dikkat edin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN GÜVEN (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakika lütfedecek misiniz...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

TURHAN GÜVEN (Devamla) – Niye sendikalar bağırıyor? Şimdi, sendikayı kendinize göre tarif etmeyelim de... Yani, merkez sağda bulunan -siyasî görüş itibarıyla söylüyorum- sendikalar bağırıyor, solda bulunanlar bağırıyor, ortada bulunanlar bağırıyor. Canım, bunların hiç mi hakkı yok? Bu arkadaşlarımız hiç mi bir şey bilmiyor? Bu kadar yılın tecrübesini, deneyimini yanında taşıyan sendikalara niye itibar etmiyorsunuz, niye fikirlerine iltifat etmiyorsunuz?

Bir yanlış var burada; yanlış, aceleciliğinizde. Aceleyle bir şeyler yapmak isterken, yanlış şeyler yapıyorsunuz. Bu yanlış size de hayır getirmez, millete de hayır getirmez, bize de hayır getirmez.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehinde, Denizli Milletvekili Sayın Beyhan Aslan; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BEYHAN ASLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Yüce Parlamento'nun her bir üyesi, millî iradeyi temsil etmektedir. Bu Parlamentoda, devlet-millet kavgası değil, devlet-millet kaynaşmasını teşvik edici ve o noktada güçlendirici konuşmalar yapılmalıdır. Anavatan Partisinin programı "devlet, millet için vardır" diye başlar. Türk tarihini incelediğimizde, hiçbir zaman, Türk Milleti devletsiz olmamıştır, Türk Devletinin de elbette milleti vardır ve o millet, her zaman, bir mensubiyet şuru içerisinde devletine bağlı kalmıştır. Bunu arz ederek sözlerime başlamak istiyorum. (ANAP ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Sayın Meclis Başkanımız Danışma Meclisini toplantıya çağırdı, araştırma önergelerini görüşmek için çağırdı; ama, biz üç grup başkanvekili olarak, üç siyasî parti grubu olarak Danışma Meclisini toplantıya çağırdık.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Danışma Kurulu!..

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Gündemi yeniden tanzim için çağırdık.

M. ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Bu, hangi Danışma Meclisi sayın milletvekili!..

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Danışma Kurulunu çağırırken, tenkit ediyorlar; diyorlar ki, "gündemi tanzim için" şeklinde yazamazsınız. Şimdi, ben Sayın Turhan Güven'in 4.1.1998 tarihli Danışma Kuruluna müracaatını okuyacağım; neyi görüşeceğini Sayın Güven de belirtmemiş o zaman...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Kopya mı çektiniz?..

BEYHAN ASLAN (Devamla) – "5 Şubat 1999 Perşembe günü, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince, toplantıya çağırılmasını arz ederim" diyor. İşte bu kadar... Sonra, yine aynı mahiyette, Grup Başkanvekili Sayın Gözlükaya'nın iki önerisi... Sonra, aynen bizim öneremizden sanki kopya edilmiş gibi "gündemin yeniden tanzimi için, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince toplanılması" diye başlıyor. Bu da, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Saffet Arıkan Bedük Bey'in önerisi. Sonra...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Sizden öncekiler sizden kopya çekmez; siz kopya çekmişsiniz!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Sonra, Refah Partisi Grup Başkanvekili Salih Kapusuz Bey'in öneresi var. Meclis Başkanlığına hitaben verilen Danışma Kurulu toplantısına ilişkin bu önergede, yine, neyin görüşüleceği belirtilmeden, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince, 1.8.1996 tarihinde Danışma Kurulunun toplanması isteniyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, şimdi, biz, sayın muhalefet grup başkanvekilleriyle her zaman yüz yüze görüşüyoruz; Danışma Kurulunda neyi görüşeceğimiz, aşağı yukarı belli, hepimiz biliyoruz. Biz, gündemin tanzimi için Danışma Kurulunu topladık ve dedik ki, Meclisi çalışalım, Meclis çalışsın. Onun için de, öncelikle, 250'yi aşkın maddeden oluşan gümrük yasa tasarısını çıkaralım. Bu yasa tasarısı, beş yıldır Meclis gündeminde bekliyor ve bu yasa tasarısı, Türkiye için elzem olan ve şu anda, en acil ihtiyaçlar arasında olan bir yasa tasarısı. Bakın, bu yasa, 1334 tarihinde Osmanlı döneminde çıkarılmış. Gümrükler, doksantüç yıl önce çıkarılan bir kanunla idare ediliyor ve doksantüç yıl önce çıkarılan bu yasanın, ancak 5 maddesi yürürlükte.

Bu yasa tasarısını kim sevk etmiş Yüce Meclise; 21.9.1994 tarihinde Tansu Çiller sevk etmiş. Kadük olan yasa tasarısı, 13.10.1995 tarihinde, yine Sayın Çiller'in Başbakanlığı döneminde yenilenmiş ve daha sonra, 26.4.1996 tarihinde, Mesut Yılmaz, bu yasa tasarısını, tekrar Yüce Meclise sevk etmiş. En son da, 5.7.1999 tarihinde, bugünkü hükümet, yasa tasarısını Meclis gündemine getirmiş. Daha önce, bu yasa tasarısı hangi komisyonda oluşmuş? O zaman, Refah Partisinin sayın milletvekili Ertan Yülek'in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı yaptığı komisyonda bu yasa tasarısı oluşmuş. Demek ki, bu yasa tasarısında herkesin payı var; sadece Meclise yeni giren Milliyetçi Hareket Partisi hariç, her birimizin bu yasa tasarısında tuzu var. Bugün de, Milliyetçi Hareket Partisi bu yasa tasarısını incelemiş ve bu yasa tasarısının elzem olduğu konusunda görüş birliğine varmış. Peki, sayın muhalefet, iktidarda başka, muhalefette başka mı düşünüyor? İktidarda programı başka, muhalefette başka mı oluyor? Bu nedenle, biz dedik ki, biz, araştırma önergelerine karşı değiliz...

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Getirin, görüşelim.

BEYHAN ASLAN (Devamla) – ...elbette, üniversite görüşülecek, YÖK görüşülecek, ÖSS görüşülecek, üniversite sınavları görüşülecek; biz, buna karşı değiliz. Nitekim, bugün, bu önergeyi biz kabul ettik, beş grup başkanvekili bu araştırma önergesinin görüşülmesini kabul ettik; ama, maalesef, gümrük yasa tasarısını İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre görüşmemek uğruna, başka hesaplar uğruna, bu araştırma önergesinin görüşülmesi, maalesef, muhalefet tarafından, gümrük yasa tasarısı uğruna feda edildi. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Başka hesap ne?!

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Ne münasebet! Ne alakası var!

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Hiç alakası yok!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Ben, tekrar ediyorum; beş adet araştırma önergesi verilmiştir ve ben, bu araştırma önergesi bugün görüşülecek diye, arkadaşımız Prof. Dr. Salih Yıldırım'a görev verdim, "bu konudaki görüşmeyi, konuşmayı sen yapacaksın" dedim. Biz, oraya, bu araştırma önergesini bugün konuşacağız niyetiyle gittik. (ANAP, DSP, MHP sıralarından alkışlar) Ama, ne oldu:

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Reddediniz; ne olacak!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – İçtüzüğün 91 inci maddesine göre gümrük yasa tasarısını görüşmemek uğruna, gümrüklerimizi uçkâğıtçılara peşkeş çekmek uğruna...

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Niye pazarlık yapıyorsunuz?!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – ... gümrüklerimizi çağdaştırmamak uğruna, Avrupa Birliğiyle, gümrük birliğiyle bütünleştirmemek uğruna, bu yasa tasarısını görüşmemek uğruna ve belki de bilemediğimiz hesaplar uğruna, bu araştırma önergesini esas bugün gündeme getirmeyen, Fazilet Partisi ile Doğru Yol Partisidir. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Bırak Allahaşkına yahu!

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Otur mu canım... Teklif verdik... Teklifimiz var ya... Bu kadar da olmaz!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Ben, şunu demedim mi; iki grup başka, hep beraber... Ne söylediğimizi ben biliyorum. Dedim ki, önce araştırma önergelerini götürelim. Arkasından, siz dediniz ki, sosyal güvenlik yasa tasarısını görüşelim. Ben de dedim ki, sosyal güvenlik yasa tasarısından sonra da, hangi gün olursa olsun, ister üç gün sonra, ister beş gün sonra -Plan ve Bütçe Komisyonunun 91 inci maddeye göre görüşülmesi konusunda tavsiye kararı vardır- gelin, bunu da görüşelim, gelin bunu imzalayın dedim; siz, imzalamaktan imtina ettiniz, kaçtınız.

Peki, o zaman, ben öneriyorum, gelin, bunu kabul edin, gümrük yasa tasarısını, Plan ve Bütçe Komisyonunun tavsiyesi yönünde görüşmeyi kabul edin. Üniversiteyi de, YÖK'ü de, seçme sınavlarını da, öğrencinin problemlerini de, velinin problemlerini de görüşmeye, bu Meclis her zaman hazırdır.

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Şantajla mı görüşeceksin?!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Biz, araştırmadan kaçmıyoruz, araştırmadan zevk duyuyoruz, bu araştırmalara da sıcak bakıyoruz; ama, siz, Meclisin önünü tıkmak isterseniz, Meclisi çalıştırmaya engel koymak isterseniz, o zaman, işte, biz de, Meclisi çalıştırmak noktasında karar alırız. Bizim aldığımız karar, Meclisin çalışmasına dair karardır.

Sonra, kamuoyuna şöyle deklare etmeyin; sanki, siz sosyal güvenlik yasa tasarısını görüşmek istemiyorsunuz da, biz bunu getirdik... Biz, beş grup başkanvekilli, hep beraber, sosyal güvenlik yasa tasarısını görüşmek üzere fikir birliğine vardık.

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Ne zaman?!. Bırak Allahaşkına!..

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Bugün... Bugün, Danışma Kurulunda, Sayın Arınç'ın bulunduğu toplantıda, Sayın Güven'in bulunduğu toplantıda, sayın arkadaşlarımızın bulunduğu toplantıda ...

M. ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Eğer inanıyorsan, niye pazarlık yapıyorsun?!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Ama, ne yaptık sonra; arkadaş, üç gün sonra, beş gün sonra, on gün sonra, Türkiye için elzem bulunan gümrük yasa tasarısını götürelim dedik. Niçin götüretiliyorsunuz, niçin engelliyorsunuz?! Gümrüklerdeki yolsuzluklar, hırsızlıklar, uçkâğıtçılar hoşunuza

mi gidiyor?! (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar) Gümrüklerdeki teknolojik geri kalmışlık hoşunuza mı gidiyor?! Gümrüklerdeki yolsuzluklar, gümrüklerin yol geçen hanı olması hoşunuza mı gidiyor?!

Bunu niye görüşmüyoruz?

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Getirin, görüşelim kardeşim.

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Ben diyorum ki, bunun için hiç hesap yapmaya gerek yok; gelin, Meclis araştırmasını da görüşelim, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun tavsiyesi doğrultusunda gümrük yasa tasarısını da konuşalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Sonra; biz ikinci önerimizde paket sunmadık mı? Meclisin tatile girmesi konusunda milletvekillerimizi belirsizlik içerisinde bırakmayalım; tahkimi konuşalım, sosyal güvenlikle ilgili tasarımı çıkaralım, vergi kanunuyla ilgili değişiklikleri konuşalım, gümrük yasa tasarısını çıkaralım, araştırma önergesini görüşelim ve sonunda da Meclisi tatile sokalım demedik mi?.. Paket öneri sunmadık mı?.. Ama, bu konuda karar veremediniz; çünkü, pazarlık ve hesaplar bu konuda karar vermenizi engelledi; ama, biz, açık söylüyorum, bu konuda her türlü görüşmeye açığız. İçtüzüğün 91 inci maddesine göre, gümrük kanunu tasarısını da görüşeceğiz, araştırma önermelerini de görüşeceğiz; ama, bu araştırma önermeleri zamanı geldiğinde görüşülecektir.

Sonra; bizler, milletin vekilleriyiz; bizi, devletin kurum ve kuruluşları buraya göndermedi, bizi Yüce Millet gönderdi. İkide bir, biz, millî iradenin temsilcileri değiliz gibi, muhalefet partisine mensup hatiplerin iddia ve ithamlarına muhatap olmamız, bu Meclisi yaralıyor, bu milletvekillerinin göntülünü yaralıyor. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

21 inci Dönem Parlamentosu, beş yıldır çıkmamış, beş yıldır raflarda sürünen gümrük yasa tasarısını çıkarmaya kararlıdır. Ne yaparsınız; engel olmak istersiniz; İçtüzüğü değiştirin, görüşürüz; olmadı, madde madde görüşürüz, beş ay dahi görüşürüz; ama, biz, bu gümrük yasa tasarısını da çıkarırız. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Diktatör müsün kardeşim!

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Biz istiyoruz ki, iktidarıyla muhalefetiyle, gelin, uzlaşma içerisinde olalım; gelin, her konuyu, her türlü araştırmayı, her türlü soruşturmayı bu Mecliste konuşalım; ama, bu Mecliste, yıllardır çıkmayan, raflarda sürünen ve bu millet için elzem olan yasa tasarılarını hep beraber çıkaralım.

Türk Ceza Yasası niçin gelmiyor; Türk Medeni Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasasıyla ilgili değişiklikler niçin gelmiyor; çünkü, 457 maddelik yasayı burada görüşmenin usullerini bulmadan, kimse, buraya getirmeye cesaret edemiyor da ondan.

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, 15 dakika oldu. Ne oluyor?..

BEYHAN ASLAN (Devamla) – İşte, İçtüzüğü de değiştirerek, inşallah, bu Meclis, bu yasa tasarılarının tümünü çıkaracak ve 21 inci Dönem, 21 inci Yüzyıla açılan, atılım yapan, dinamizm içerisinde olan bir Meclis olacak ve saygıdeğer muhalefetten tekrar rica ediyoruz; hiçbir zaman, köpürleri atmak, muhalefetle kavgaya etmek niyetinde değiliz.

BAŞKAN – Sayın Aslan, toparlar mısınız lütfen.

BEYHAN ASLAN (Devamla) – Araştırmaya, soruşturmaya her zaman, ama her zaman hazırız; ancak, biz, hesapla, pazarlıkla, kitapla değil, ancak ve ancak hüsretüniyetle bu yolda varız.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Arınç.

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli konuşmacı, hem ismimi zikrederek hem de birtakım yanlış malumatlar vererek, Genel Kurulu yanılttı. Bir kaç dakika içerisinde, bu konuda cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden lütfen.

Buyurun efendim.

VI. – SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. – *Manisa Milletvekili Bülent Arınç'ın, İstanbul Milletvekili Beyhan Aslan'ın isminden de bahsederek, Genel Kurula yanlış bilgiler verdiği iddiasıyla konuşması*

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşımız iki konuya temas etti. Biri gümrük kanunu tasarısıyla ilgili konudur. Sayın Bakanlardan Keçeciler, bu konuda, 250'yi aşkın madde olduğu düşüncesiyle -biraz evvel konuşmada da ifade ettim- bütün grupların mutabakatıyla, özel bir gündem talep etmişti. Biz de bunu, belirlenecek paket içerisinde, bu şekilde görüşmeyi kabul ettiğimizi kendisine bildirdik; ancak, bugün, yine, biraz evvel söylediğim gibi, sadece Meclis araştırması önergelerinin görüşüleceğini düşünürken ve dünkü mutabakatımız bu çerçevedeyken, iktidar kanadı, araştırma önergelerinin arkasına gümrük kanunu tasarısını getirmek istedi. Bize göre haklı gerekçelerle buna itiraz etmiştik ve sonunda, Sayın Meclis Başkanımızın önündeki kâğıtta şu yazıyor; iki saatlik görüşmenin sonunda vardığımız mutabakat şu oldu: Bugün, 5 adet Meclis araştırması birleştirilerek görüşülecek. Onun arkasından, 36 ncı sırada bulunan, İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Şeref Aylığı Bağlanmasına Dair Kanun Tasarısı ve ayrıca da, kendisinden rica edilmiş; henüz gündeme girmeyen, çocukların velayetinin tanınması hakkında bir uluslararası sözleşmenin tasdikine ait kanun tasarısı. Bütün grup başkanvekilleri olarak bunu kabul etmiştik. Daha sonra, MHP temsilcisi ve ANAP temsilcisi, biraz sonra da DSP temsilcisi tekrar geriye döndüler; tekrar araştırma, artı gümrük yasa tasarısı denilince, huzurlarınıza, bu şekilde, ayrı ayrı öneriler geldi.

Biz, bugün, araştırmaların arkasından, sosyal güvenlik reformunun, bilmem neyin konuşulmasını değil; Sayın Meclis Başkanının yazdığı yazıda da çok açık görüleceği gibi, Meclis araştırmasının arkasından, 36 ncı sıradaki kanun tasarısı ile bir uluslararası sözleşmenin görüşülmesini kabul etmiştik. Cayan taraf, karşı taraf oldu.

Arkadaşımızın bu yanıltmaya matuf konuşmasından üzüldüğümü ifade ediyor; hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arınç.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Efendim, sayın sözcü, Grubumuza ilişkin... (DYP sıralarından "mikrofonu açın Sayın Başkan" sesleri)

Ben, sizden söz isteyeceğim efendim; yalnız, kürsüden istiyorum; çünkü, sayın sözcü, Grubumuza sataştı, çok ağır ithamlarda da bulundu. "Hırsızlık ve yolsuzluklar hoşunuza gidiyor" tarzında, Grubumuzu da itham altında bırakacak bir suçlamada bulundu.

Ben, bunları ifade etmek için kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkan, 5 parti grubunun, müşterek ara verme istemi var...

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Ben, ifade edeyim efendim...

BAŞKAN – Yerinizden, çok kısa olarak...

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Müsaade ederseniz, kürsüden ifade edeyim efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, sataşma var; sataşma olduğu için, müsaade ederseniz, kısa süre içerisinde açıklama yapsın... İhtilâza göre efendim...

BAŞKAN – Yerinizden cevap verir misiniz efendim...

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkanım, müsaade edin efendim... Söylediği şeyler yer-nilir yutulur cinsten şeyler değil...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Felaket şeyler efendim.

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Müsaade edin, kürsü hakkımı kullanayım.

BAŞKAN – Buyurun efendim; peki. (DYP sıralarından alkışlar)

2. – *Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın, İstanbul Milletvekili Beyhan Aslan'ın haksız ithamlarda bulunarak grubuna sataştığı iddiasıyla konuşması*

NEVZAT ERCAN (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzülerek söylüyorum; çok zorda olduğunuzu da biliyorum. Ben, her defasında söylüyorum; rahatsızlık duyuyorsunuz; ama, dayatmalara teslim olmuş bir grubun, partilerin, bu kürsülerden kolay kolay bir şey söylemesi mümkün değil. O kadar rahat değilsiniz. (DYP sıralarından alkışlar)

Bakın, Allah için söylüyorum, çünkü Danışma Kurulu toplantısına ben katıldım -burada, grupları adına katılan arkadaşlarımız var- ne önerdim ben Grubum adına? Dedim ki, üniversitelerde yaşanan olaylar, bilhassa İstanbul Üniversitesinde yaşanan olaylar ve bu üniversite sınavlarıyla ilgili yaşanan sorunlar, sıkıntular çok önemlidir, çok günceldir; gelin, birlikte, Meclis olarak bir duyarlılık sergileyelim, bunu müşterek ele alalım ve görüşelim. Ne zaman görüşelim dedim? Dün, Salı idi, denetim günü idi, Salı günü itibarıyla görüşelim; eğer, Salı günü, Sayıştay seçimleri -tasnif vesaire falan, bu sebeple- uzun bir vakit alacaksa, mutlaka, bunu Çarşamba günü görüşelim dedim. Öyle dedik mi? Burada grup başkanvekili arkadaşlarım var.

Şimdi, bu kürsiye geliyorsunuz sayın sözcü, diyorsunuz ki, araştırmayı biz istedik... Bizim araştırma önergelerimiz -basılı gündemi açın, bakın- 52 nci sırada yer almış, Fazilet Partisinininki de 24 üncü sırada yer almış. "Hadi görüşelim bugün" dedik. İstemiyorsunuz bunları görüşmeyi. Neden istemiyorsunuz; çünkü, tutarlılığınız yok. Sayın Başbakan diyor ki: "Bu, benim işim değil; bu, hükümetin boyunu aşar; bu, YÖK'ün meselesi." Binlerce öğrencinin haklı talepleri karşısında hükümet diyor ki: "Ben, yetkili değilim, görevli değilim ve sorumluluğum da yok." Gelin, burada anlatın, bu kürsüden söyleyin. Sonra, Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı, bir keskin kılıç gibi, kendi üslubuna, tavırlarına yakışır tarzda "iki günde bu biter" diyor.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Onu ağzımıza alamazsınız!..

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Keşke bitseydi iki günde, keşke bitseydi... Ne oldu? Yüzüstü bıraktınız. "Hükümetin işi değil" diyorsunuz. Bunu, gelip, bu kürsüden de söyleyin de, millet dinlesin sizi.

Sonra, gümrük kanunu tasarısına geliyorsunuz. Gümrükten falan sınıfta kalırsınız siz. Türkiye, 1995 yılının son aylarında gümrük birliğine girerken, sizin ne söylediğiniz arşivlerde, millet de biliyor bunları. (DYP ve FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ne söylediğiniz arşivlerde. O günlerde, Gümrük Kanununu falan da Sayın Çiller ekibi hazırladı. Doğrudur; satınna, virgüline dokunmadan da getirdiniz. Getirin; ülke için de gerekli. Ne istiyorsunuz siz bizden; bu kanunu

burada görüselim. Hemen görüselim, bugün görüselim; bugün değil, yarın görüselim. Hemen söz veriyoruz burada grup başkanvekili olarak, her maddesine de olumlu oy vereceğiz. Gümrük Kanunu geçsin; ama, bizden bir şey istiyorsunuz siz; diyorsunuz ki, İçtüzüğü'nün 91 inci maddesine göre, gelin, 250 maddelik bu tasarımı madde madde görülmeyelim, çarçabuk -işiniz böyle, tavırınız, tarzınız buna elveriyor sizin- hemen bir oldubittiye getirelim, bunları görüselim.

Değerli arkadaşlar, henüz, geçen üç yıl içerisinde -işte, 1995'ten bu yana kaç yıl geçmişse- dört yıl içerisinde, Gümrük Birliğine ilişkin müspet, olumlu şeyler edindiğiniz izlenimini taşıyoruz. Sınava tabi tutmak istiyoruz, siz gelin bu kürstüye bakalım. Bizim dediklerimizi geçmişte yanlış bulanlar, bu kürstüden, bugün, doğrudur diye söylesinler bir bakalım hele; gelin bakalım, buradan bir söyleyin. Seçim öncesi, bunları çok istismar ettiniz; ama, siz, şimdi, bugün, o Gümrük Kanununu tartışmak istemiyorsunuz; burada çok haklı, çok doğru olan şeylerden de belki söz etmekten kaçınıyorsunuz; geçmişle ilgili çelişkileriniz ortaya çıkacak, birçok yasada öyle olduğu gibi...

BAŞKAN – Sayın Ercan, toparlar mısınız lütfen.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Gümrük Kanununu da hemen getirin, görüselim; her maddesinde olumlu oy vereceğiz, gelin görüselim.

Değerli arkadaşlar, sosyal güvenlikle ilgili, büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket ettik Doğru Yol Partisi olarak. Nasıl? Sosyal güvenlik Türkiye'nin gündemine düştüğü gün, hemen kendimizi ödevli saydık, görevli saydık ve evvela siyasî partileri, sendikalarımızı, sivil toplum örgütlerini ziyaret ettik ve olaya partilerüstü baktık; çünkü, aslında, bu, 30 milyonu doğrudan ilgilendiren bir tasarıydı, çok önemli bir tasarıydı.

BAŞKAN – Sayın Ercan, toparlar mısınız lütfen.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bununla ilgili olarak, sizden istediğimiz şeydir: Dedik ki -sosyal güvenlik şurası mı dersiniz, ne dersiniz deyin- bunu, geniş bir platformda ele alın. Çalışan, sosyal hayatın taraflarını çağırın, sivil toplum örgütlerinin başkanlarını çağırın, bilim adamlarını çağırın, üniversitelerden çağırın, siyasî parti gruplarından ilgilileri çağırın; geniş bir platformda ele alın, tartışın, şekillendirin; toplumsal barışı bozmadan, bu tasarımı Meclisin gündemine indirin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – 1 dakika daha verin Sayın Başkan; cümlesini bitirsin.

BAŞKAN – 5 dakika verdim.

Sayın Ercan, toparlayın dedim ama...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – 400 000 kişiyi Kızılay'da topladınız; iyi mi ettiniz, güzel mi ettiniz, toplumun huzurunu bozacak tarzda?!. Sonra, geliyorsunuz buraya, sosyal güvenlik yasa tasarısını bu şekilde muhalefet istedi gibi, olayı çarpıtmaya çalışıyorsunuz. Çekin bu tasarımı hemen, derhal ve toplumsal barışı bozmayın. (DYP ve FP sıralarından alkışlar) Bir tarihte, 54 üncü hükümet döneminde, bütün çalışanlarla, sosyal taraflarla, sendikalarla uzlaşarak bir noktaya getirdiğimiz tasarımı getirin tekrar Meclisin gündemine ve destekleyelim.

Hepinize teşekkür ederim. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, beş parti grubunun istemi doğrultusunda, saat 16.45'te toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 17.05

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Melda BAYER (Ankara), Mehmet ELKATMIŞ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44 üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V. – ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2. – Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden yapılmasına ve 4 Ağustos 1999 Çarşamba gününü sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Grupları müşterek önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneri üzerinde lehte söz talebi vardır.

Kastamonu Milletvekili Sayın Murat Başesgioğlu; buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gruplarımızın sunmuş olduğu öneri hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyeti saygıyla selamlıyorum.

Biraz evvel, burada, grup önerisi hakkında konuşan değerli konuşmacıları dindedik ve Sayın Başkanın vermiş olduğu ara süresince de, içeride, bütün siyasi parti gruplarını temsilen arkadaşlarımızla bir istişarede, bir görüşmede bulunduk. Hükümet olarak, iktidar grupları olarak, Meclis çalışmalarına mutlaka ve mutlaka muhalefetin katkısını her zaman önplanda tutan bir anlayışla, hükümet ve siyasi parti gruplarımız, göreve başladığımız ilk günden itibaren bu anlayışlarını devam ettirmekteler.

Şimdi, YÖK'le ilgili Meclis araştırma önergesi burada tartışıldı; görüşüldü, görüşülmesin; biz istiyoruz, onlar istemiyor gibi filan... YÖK konusu, önemli bir konudur, Türkiye'nin gündemine oturmuş bir konudur; elbette, görüşülmesinde fayda vardır. Burada, Anavatan Partisinin de, diğer grupların da, bu konuda, elbette, söyleyeceği çok sözler, görüşler mutlaka vardır.

Yine, sosyal güvenlik kurumlarıyla ilgili tasarı konusunda da gruplarımızın ifade edecekleri birtakım önemli görüşler vardır. Hemen şunu ifade edeyim: Sosyal güvenlik tasarısı, artık Türkiye Büyük Millet Meclisine mal olmuştur, Genel Kurula mal olmuştur; bir partinin, bir bakanın şahsi malı veyahut da, sadece onun, üzerinde şahsi tasarrufta bulunacağı bir tasarı değildir; sevk edildiği andan itibaren Genel Kurulun malı olmuştur. Burada, değerli milletvekillerimizin, değerli gruplarımızın katkılarıyla, hem ülkemizin gerçekleri doğrultusunda hem de bu kurumun bulunduğu kurum itibarıyla en güzel düzenleme yapılacaktır.

Sözlerimi uzatmak istemiyorum. Netice olarak ifade etmek istediğim husus şudur: Beş siyasi parti grubumuz, önümüzdeki günler içerisinde, Genel Kurul tatile girinceye kadar, Meclis gündeminin yeniden düzenlenmesi ve bu gündem içerisinde hangi tasarıların, hangi tekliflerin dahil edileceği konusunda bir görüşme süreci başlatmış bulunmaktadırlar. İnşallah yarına kadar, siyasi parti gruplarımız bu konudaki görüşlerini bildirirler. Yine, temenni ediyorum ki olumlu bir noktaya gelir. Bu Meclisimiz tatile girinceye kadar görüşeceğimiz kanun tasarılarını ve tekliflerini, muhalefe-

timizin de katkısıyla, ülkemizin yararına olacak şekilde, en iyi olacak şekilde çıkarmanın başarısını, mutluluğunu birlikte paylaşacağız. Bu sebeple, üç grup olarak verilmiş grup önerisini, yarınki görüşmelerin, başlatılmış olan sürecin neticelenmesine kadar, bugünlük geri çekiyoruz. (FP sıralarından alkışlar) Meclisimiz normal gündemine devam edecektir. Yarına kadar, belirlenen saate kadar bir uzlaşma olursa, o uzlaşmanın çizdiği çerçevede içerisinde Genel Kurulumuz çalışmalarına devam edecektir.

Sözlerimin başında dediğim gibi, hiçbir zaman, muhalefeti, bu yasa görüşmelerinden, Parlamento çalışmalarından dışlamak gibi bir anlayış kesinlikle söz konusu değildir. İktidar partisi grupları olarak, bu anlayışı sonuna kadar devam ettireceğiz; umarım, muhalefet grupları da, bu anlayışa saygı göstererek, ülkemizin yararına gördüğümüz yasaların, halkımızın bizden beklediği yasa tasarılarının bir an önce kanunlaşması için iktidar gruplarına yardımcı olurlar, katkıda bulunurlar, Parlamento çalışmalarına yardımcı olurlar.

Evet, bu duygular içerisinde, bu yeni başlatılmış olan uzlaşma sürecinin, hem Parlamentomuz açısından hem de halkımız açısından hayırlara vesile olmasını diliyorum; hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başesgioğlu.

Sayın milletvekilleri, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi Gruplarının, gündemin yeniden tanzimi konusunda yeni bir uzlaşma süreci başladığına dair bir önerileri vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin yeniden tanzimi konusunda siyasi parti grupları arasında yeni bir uzlaşma süreci başlatıldığından, müşterek grup önerimizi, bu sürece katkı sağlamak amacıyla geri çekiyoruz.

Saygılarımızla.

Ali Günay

DSP Grubu Başkanvekili

Ömer İzgi

MHP Grubu Başkanvekili

Beyhan Aslan

ANAP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi Gruplarının vermiş oldukları öneri, geri çekildiğinden, işleminden kaldırılmıştır.

Şimdi, Danışma Kurulunun yeni bir önerisi vardır; okutuyorum :

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – Gündemin 36 ncı sırasında yer alan 76 sıra sayılı Kanun Tasarısının, bu kısmın 1 inci sırasına; 4.8.1999 tarihli Gelen Kâğıtlarda yayımlanan 124 sıra sayılı Kanun Tasarısının da 48 saat geçmeden, aynı kısmın 2 nci sırasına alınmasına ilişkin Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No : 17

Tarih : 4.8.1999

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 36 ncı sırasında yer alan 76 sıra sayılı kanun tasarısının, bu kısmın 1 inci sırasına, 4.8.1999 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan 124 sıra sayılı, Çocukların Velayetine İlişkin Kanun Tasarısının, 48 saat

geçmeden, 2 nci sırasına alınmasının Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Yıldırım Akbulut
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Ali Günay
DSP Grubu Başkanvekili
Bülent Arıncı
FP Grubu Başkanvekili

Ömer İzgi
MHP Grubu Başkanvekili
Beyhan Aslan
ANAP Grubu Başkanvekili

Turhan Güven
DYP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince, İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertübünden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu ve 9 Arkadaşımı, İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun görüşülmesine başlıyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

1. – İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertübünden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (11480, 2/55, 2189, 21159) (Ş.Sayı : 76) (1)

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?..

İSMAIL KAHRAMAN (İstanbul) – Fazilet Partisi Grubu adına, Altan Karapaşaoğlu...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altan Karapaşaoğlu. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sıra sayısı 76 olan, İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertübünden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda yapılmak istenilen değişiklikleri görüşmek üzere, Grubum adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu, ülkemizin bugüne kadar ele almakta geciktiği bir tekliftir aslında. Bu vatan için canlarını, bedenlerini, her türlü varlığını feda etmiş olan insanlara karşı, elbette, ülkemizin yapması gereken birtakım görevler vardır. Bu tasarıda getirilen yenilikle, kendilerine bağlanmakta olan aylığın gösterge rakamının yükseltilmesi konusu gündeme gelmişti; ancak, gönül arzu eder ki, şchitlerimizin ailelerine, onların evladı ve ayaline, 4 000 göstergesi üzerinden değil de, hiç olmazsa güncelleştirilmiş asgarî ücret üzerinden bir aylık bağlanabilseydi. Gerçi, diyebilirsiniz ki,

(1) 76 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

tamamen bu aylıkla mı geçiniyorlar, bu aylığa ihtiyaçları mı var? Ama, dikkat ederseniz, yasatasarısının üzerinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bir konumunu belirten ifade var: "Şeref aylığı." Şeref aylığı, elbette maddî değerlerle ölçülemez; ancak, şeref aylığının da, hiç olmazsa, ülke insanımızın geçimi için düşünülmüş asgari ücretin de altında düşündürülemez olması gerekirdi.

Değerli arkadaşlarım, ayrıca, bu yasa tasarısında, hak sahibinin vefatından sonra, eşlerinin tekrar evlenmesi halinde ödemenin kesilmesi öngörülmüyor; yani, bir şehidimizin eşi tekrar evlenme ihtiyacı hissediyorsa kendisine bağlanacak olan aylığı kesilecek. Tabii, burada, birtakım konuları gündeme getirmenin, öyle zannediyorum ki, faydası vardır.

Değerli arkadaşlar, şehitlerimizin, şehit olmadan önce evlenmiş olanlarını, ailelerini bir düşünelim: Kendileri evleniyorlar, hayatlarını birlikte sürdürüyorlar ve o hanımefendi, beyini savaşa gönderiyor, mücadeleye gönderiyor, ülke menfaatlarını korumaya gönderiyor ve beyi şehit oluyor.

Değerli arkadaşlar, bu konuda olanların, hiç olmazsa, yani, şehitliğinden önce evlenmiş olanların ailelerinin tekrar evlenmesi durumunda, ailelerine bu yardımın kesilmemesi gerekir kanaatini taşıyorum. Hiç olmazsa, hissi bağlarının devamı konusunda eşlerine yardımcı olacağını düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarı, gerekli bir tasarıdır; bu kanun maddesindeki bu değişiklik gerekli bir değişikliktir; ancak, biz, grup olarak, bu değişiklikte getirilen, daha doğrusu, ülkemizin imkânları nispetinde getirildiği ifade edilen bu iyileştirmenin de yetersiz olduğu kanaatindeyiz.

Bu yasayla, bu düzenlemeyle, bütçemiz üzerine 28 trilyonluk bir yük geleceği ifade ediliyor. Şehitlerimizin eş ve çocuklarıyla ilgili 28 trilyon lira gibi bir rakamdan, bir yükten bahsedilmesi, bu bütçe olanakları içerisinde aslında komik. Faiz harcamalarına 12 katrilyon lira harcayabilen bir ülkede, şehit ailelerine 28 trilyon değil, 128 trilyon dahi verilse azdır kanaatimizi belirtiyorum. Aslında, bu yasa teklifini destekleyeceğimizi belirtiyorum; ama, bunun yetersiz olduğunu, ileri kışkınlarda, bunun tekrar gözden geçirilmesini, yeni düzenlemeler yapılmasını teklif ediyorum, saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karapaşoğlu.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük'te.

Buyurun Sayın Bedük. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda değişiklik yapılmasını öngören kanun tekliflerinin tımlı üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, milletleri millet yapan temel ilkeleri, millî ve manevî değerleri ve kültürü, tarihi vardır. Türk Milleti olarak, çok zengin bir kültürümüz ve her zaman gurur duyduğumuz, altın sayfalarla dolu, başarılarla dolu tarihe sahip olan bir milletiz.

Türk Milleti olarak, geçmişimizle ne kadar övünsek azdır; çünkü, bizim geçmişimizde, bizim tarihimizde, tüm insanlığa, dünya insanlığına ders verecek, insan hak ve hürriyetlerini koruyan, devlet kurmak isteyen topluluklara devlet kurma anlayışını, temel felsefesini veren çok önemli sayfalarımız vardır, tarihte de çok önemli yerimiz vardır. O sebeple, tarihimizle ne kadar övünsek azdır, kökümüze ne kadar güvensesek azdır ve dolayısıyla, kökümüze ve tarihimize yaraşır bir şekilde de geleceğe hazırlanmak, gelecek toplumlarla yarışmak, çağdaş dünyada yerimizi almamız için gerekli olan her türlü şartları hazırlamak, hepimizin boynunun borcudur.

Bu ülke, kolay kolay vatan olmadı; bu ülke, kolay kolay devlet olmadı. Onun için, o kolay olmayan devleti devam ettirmek, ebet müddet yaşaması gereken bir devlet niteliğini muhafaza ettirebilmek, çağın şartlarına uygun niteliklerini mutlak surette yaşatmakla mümkündür.

Değerli milletvekilleri, Ahmed Yesevî Hazretlerinden itibaren Anadolu'yu Anadolu yapanlar, Alperenler, Hacı Bektaş Veliler, Mevlânâlar, Abdal Musalar bütün hepsini bir bütün olarak ele aldığımızda, Türk Milleti olarak, dünya insanlığına ders vermiş olan bir hoşgörü ve insanlığa karşı sevgi, saygı dolu bir anlayışı, bir felsefeyi yaşatmışız ve nihayet "bu topraklar bizim" demişiz. Şairin dediği gibi:

"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır,

Toprak, eğer uğruna ölen varsa vatandır."

İşte, bu vatan uğruna şehit olma pahasına dahi olsa mücadele vermiş olan bütün dedelerimizi, büyüklerimizi, atalarımızı minnetle ve şükranla anıyoruz. Ayrıca, yine, bu vatani bize emanet eden Selçukludan Osmanlıya ve nihayet cumhuriyete kadarki olan her safhada, bu ülkeye liderlik yapmış olanlara teşekkür borcumuz vardır; cumhuriyetin kurucusu Büyük Önder Atatürk başta olmak üzere, bütün silah arkadaşlarına şükran borcumuz vardır ve nihayet, bu ülkeyi kurtaran ve bu ülke için millî mücadeleye katılmış olanlara teşekkür borcumuz vardır. Şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyoruz, gazilerimizi de şükranla yâd ediyoruz ve nihayet, bugün, günümüzde, ülkemizi bölmek ve parçalamak isteyen hainlere karşı mücadele eden aziz Türk Milletinin evlatlarını, Türk Silahlı Kuvvetlerinin tüm mensuplarını ve bütün güvenlik görevlilerini, Emniyet Teşkilatının, yapmış olduğu mücadelelerde, şehit olanlarını, yine, rahmetle, şu anda, gazilerimizi de minnetle anıyoruz.

İşte bu noktadan hareket etmek suretiyle, şunu ifade etmek istiyorum değerli milletvekilleri: Türk Milleti olarak biz, vefakâr... Türk Milleti olarak bizim, tarihimizle gurur duyduğumuz kadar, tarihimize gurur sayfalarını ekleyen insanlara karşı da vazifemizi yapmanızın, görev ve sorumluluğumuzu yerine getirmemizin de o nispette önemli olduğunu bilhassa belirtmek istiyorum. İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Ayılığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre şeref ayılığı bağlanmasına karar verilmiş insanlarımız vardır. Sadece İstiklal Harbinde millî mücadeleye iştirak edenleri değil; aynı zamanda, dünya tarihine altın sayfa eklemiş olan Türk Mehmetçığının Kore şehitlerini, keza, aynı şekilde, Kıbrıs'ta, Kıbrıs'ı Kıbrıs yapan ve Türkiye'yle bütünleştiren o Mehmetçiklerimizi, o şehitlerimizi de rahmetle anıyoruz. İşte bunların hepsini bir bütün olarak ele aldığımızda, gerek millî mücadelede gerek Kore'de gerek Kıbrıs'ta bu kadar büyük görevler yapmış ve Türk Milletinin gururu olmuş olan o şehitlerimizi, o gazilerimizi hem anacağız hem de onların hatıralarına, onların çoluk çocuklarına, onların bize bıraktığı emanetlere mutlak surette gözümüzü gibi bakarak, devlet olarak gerekli hassasiyeti göstermek suretiyle, onların hayat standardını artıracak bir ekonomik ve sosyal desteği yapmak mecburiyetinde olduğumuzu da hatırdan çıkarmayacağız.

İşte bu sebeptendir ki, daha evvelden çıkarılmış ve 4 000 gösterge üzerinden kendilerine maaş bağlanmış olan bu değerli kişilere, ailelerine, dul ve yetimlerine, bu getirilen kanun teklifiyle 7 500 gösterge katsayısı üzerinden maaş bağlanması öngörülmektedir. Bu, önemli bir görevdir; yeterli midir; değildir. İnşallah, daha sonraki yıllarda bunun çok daha fazlasını verme imkânını elde edecek ve bu suretle, bu değerli insanların, hayat standardının üstünde yaşamasını temin etme gayreti içerisinde olacağız.

İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Ayılığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesiyle, kanunla

muharip gazilere tanınan sosyal hakların, aynı zamanda -aynen- eş ve çocuklarına, dul ve yetimlerine de aynı şekilde verilmesi temin edilmiş olmaktadır. Bu çok büyük bir eksiklik; bu eksiklik giderilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, biraz evvel ifade ettiğim gibi, tarihinden güç ve ilham alarak, kültürüne ve inancına güven duyarak, geleceğini teminat altına almak suretiyle geçmişine saygı duyması ve geleceğine ışık tutması gerektiği noktasından hareket etmek suretiyle, mutlak surette bu gibi sosyal aktiviteleri, sosyal devlet olma anlayışını gerçekleştirecek yasal düzenlemeleri mutlaka yapmak durumundadır ve yapacaktır.

Bu çok önemli bir eksiklik; bu eksiklik giderilmektedir. Bundan dolayı, tasarının görüşülmesini temin eden, başta ilgili komisyonun başkanı ve üyeleri olmak üzere, bu tasarıyı destekleyen bütün siyasi parti gruplarına, bütün milletvekillerine özellikle teşekkür ediyor, hepinizi şahsım ve Grubum adına, saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bedük.

Söz sırası, Anavatan Partisi Grubu adına, Ordu Milletvekili Sayın Şükrü Yürür'de.

Buyurun Sayın Yürür.

ANAP GRUBU ADINA ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu ve 9 Arkadaşının, İzmir Milletvekili İşlay Saygın'ın, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arkan Bedük'ün Aynı Mahiyetteki Kanun Tekliflerini görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz; bu vesileyle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Malumlarınız olduğu üzere, İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanmasına Dair Kanun 1005 sayılı Kanun olup, 1968 yılında ihtiyacı hissedilmiş, o günkü Meclise getirilerek kanunlaşması sağlanmış -biraz evvel konuşan arkadaşlarımızın hissiyatına katılıyorum- ve büyük bir ihtiyaca cevap vermiştir. Bu kanunu o gün hazırlayan ve bugün Parlamentoda olmayan saygıdeğer eski milletvekili arkadaşlarımıza da, Partimiz adına şükranlarımızı sunuyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, vatanî hizmetler, malumlarınız, nişan için, madalya için yapılmaz. Bu hizmeti maddî şeylerle takdir etmek mümkün değildir. Vatanî hizmetin karşılığı manevîdir, vicdanîdir. Hiç kimse "ben gazi olmak için veya şehit olmak için gidiyorum" demez; görevlendirirseniz, savaşa bile gönderirsiniz. Vatan için, ülke ve idealleri için çarpışır, gazi olur, şehit olur; geride "vatan sağolsun" diyerek acılarını yüreklerine gömen, ancak, şehitlik ve gazilik onurunu her şeyin üstünde tutan acılı aileler kalır.

Her medenî ve demokratik ülke, göğsünde kahramanlığının bir iftihar ve gurur nişanesi olarak sakladığı İstiklâl Madalyasını taşıyan bu insanlara saygı duyar ve bu gazileri, toplumun içerisinde, hak ettiği yerde tutmaya çalışır. Vatan aşkı ve onun müdafaası için evini ve çocuklarını terk edip millî kuvvetlerine katılarak, millî orduya katılarak düşmanla her türlü yokluk içerisinde savaşmış bu kahramanlarımızın, Kurtuluş Savaşında, Kore'de, Kıbrıs Savaşında ve daha sonraki vatan müdafaasında bulunan kahramanlarımızın geride bıraktıkları eşlerinin mağduriyetini, kısmen de olsa, önmek düşüncesiyle hazırlanan bu kanun tasarısını, Anavatan Partisi Grubu olarak tasvip ediyoruz, takdir ediyoruz; ancak, bir noksanı olduğunu da ifade etmek istiyorum. "Eş ve çocukları" ibaresinin de olması gerekirdi. İnşallah gruplarımız anlaşır, sayın Doğru Yol Partisi sözcüsünün de ifade ettiği gibi, buna "eş ve çocukları" ibaresini ilave edersek, bir noksanlığı gidermiş oluruz.

Bildiğiniz gibi, 20 nci Dönem çalışmaları esnasında, Yüce Meclisimiz, er olarak muvazzaf askerliğe alınan vatan evlatlarının geride bırakmış oldukları ihtiyaç sahibi eş ve çocuklarına, vatan hizmetinde buldukları muvazzaf askerlikleri stresince, üniversite hastaneleri, devlet hastaneleri ve askerî hastanelerde tedavi olmaları imkânını getirmişti. Bu kanun teklifini, 20 nci Dönemde, ben ve arkadaşlarım vermiştik. Bir yıl geçti. İncelediğimizde, elli bine yakın ailenin bundan istifade ettiğini duymak ve istatistikleri görmek, beni ziyadesiyle memnun etmiştir. Bunu, sizleri de memnun edeceğini bildiğim için ifade ediyorum; saygılar sunuyorum. (ANAP, MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

Milletimizin bu konuda her şeyi yapmayı kutsal bir ödev bildiğini, seve seve yaptığını ifade ederken, bu duygu ve düşüncelerle, bu kanun tasarısına Anavatan Partisi Grubumuz adına olumlu oy vereceğimizi, Yüce Heyetinize en derin saygılarımla sunuyorum. İnanıyorum ki, sayın grup başkanvekillerimiz "eş ve çocukları" ibaresini de ilgili maddeye ilave edeceklerdir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum; sağ olun, var olun. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yürür.

Şimdi, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Bilecik Milletvekili Sayın Hüseyin Arabacı'da.

Buyurun Sayın Arabacı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HÜSEYİN ARABACI (Bilecik) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; 24.2.1968 tarih ve 1005 sayılı İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Yüce Meclisi, Grubum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Aziz Türk Milletinin ve Devletinin bekası için canlarını seve seve feda eden şehitlerimizi rahmetle anarken, İstiklâl Harbinde, Kore'de, Kıbrıs Barış Harekâtında ve terörle mücadelede sürdürülen içgüvenlik operasyonlarında destanlar yazan kahramanlarımızı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman mensuplarını ve gazilerimizi, ayrıca, saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, İstiklâl Harbinde, 1950 yılında ekim ayında Kore'de, 1974 yılında Kıbrıs'ta ve içgüvenlik operasyonlarında Türk Devlet ve Milletinin istiklali için, dünya barışının sağlanması ve korunması için evini, ocağını ve çocuklarını bırakıp cepheye giden ve muharebeler sonunda gazi olarak geri gelen Mehmetçiklerimizin ve çocuklarının başkalarına muhtaç olmadan yaşayabilmeleri, en temel hakları olsa gerektir. Devletimizin de, bu insanlarımıza onurlu bir şekilde hayatlarını sürdürme imkânı vermesi de, devletin temel vazifelerinden olsa gerektir. Bu, aynı zamanda, devletin ve milletin, gazilerine karşı vefa borcu da olsa gerektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizin de bildiği gibi "gazi" unvanı, fiilen muharebeye katılmış olanlara verilen ve dinimizde, şehitlik mertebesiyle birlikte, en yüksek mertebelerden kabul edilmiştir. Bu nedenle, milletimizce büyük manevî önem taşıyan bu unvan, tarihimizin birçok kahramanına verildiği gibi, Kurtuluş Savaşımızın Büyük Önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e de verilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ifa ettiği görevler neticesinde bu unvanı almayı hak eden Mehmetçikimize hayatının daha sonraki dönemlerinde de sahip çıkmak, Türk Milletini diğer milletlerden ayıran özelliklerden biri olan kadirşinaslık özelliğinin bir gereği olduğu gibi, Anayasamızın 61 inci maddesinde yer alan "devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malûl ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar" hükmünün de bir gereğidir.

Anma törenlerinde, kutlamalarda, cenaze törenlerinde, anlamlı ve övgü dolu sözcüklerle onurlandırdığımız, ancak, kendileri için maddî anlamda fazla bir şey yapamadığımız ve açtığımız, biraz da ihmal ettiğimiz gazilerimiz ile vefat eden gazilerimizin bize emaneti olan dul eşlerinin, toplum içinde, kendilerine yaraşır, onurlu bir hayat sürmelerinin temini için gerekli önlemleri almak, önceliklerimiz arasındadır. Gazilerimizin ve dul eşlerinin toplum içerisinde onurlu bir hayat sürmeleri, kimseye muhtaç olmadan yaşamaları ve çocuklarının geleceğe hazırlanmaları aşamasında onlara gerekli desteği vermek, tarihi boyunca hür ve bağımsız yaşamış, ilelebet hür ve bağımsız yaşayacak olan Yüce Türk Milletinin en büyük teminatı, düşmana korku, dosta güven veren kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarını ve gelecekte burada görev alacak olan insanlarımızı motive edici, bu vatana karşı besledikleri sevgi ve saygı ile devletimizin onları sahipsiz bırakmayacağı duygusuna sahip olmaları açısından da önemli bir adımdır.

Üzerinde gördüğümüz beyan ettiğimiz 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, bu maksada yöneliktir. Bilindiği gibi, 1005 sayılı Yasamın gereği olarak millî mücadeleye katılmış olmaları nedeniyle kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan vatandaşlarımız ile Türk tugayının Kore'ye ayak bastığı 1950 yılı ekim ayından başlamak üzere 1953 yılındaki Panmunjom Ateşkes Anlaşmasına kadar geçen süre zarfında fiilen savaşa katılmış olanlar ve 1974 yılında düzenlenen 1 inci ve 2 nci Barış Harekâtları sebebiyle Kıbrıs'ta fiilen görev almış olan vatandaşlarımıza, hayatta oldukları sürece, 1 500 gösterge rakamının her yıl bütçe kanununda belirtilen memur maaş katsayısıyla çarpımı neticesinde bulunacak miktarda şeref aylığı bağlanmakta; ayrıca, bu vatandaşlarımız, Devlet Demiryolları ve Denizcilik İşletmeleri ile belediye vasıtalarında bedel ödmeden seyahat edebilmektedirler.

Bu tasarıyla, Anayasamızda da ifadesini bulan sosyal devlet olma ilkesinin ve gazilerimize verdiğimiz önemin bir gereği olarak, söz konusu savaflara katılmış olan ve bugün hayatta olmayan yaklaşık 18 000 gazimizin hayatta olan dul eşleri de aynı imkânlardan yararlanacaklardır. Bunun yanında, sadece gazi aylığıyla geçinen ailelerin bulunduğu da gözardı edilemeyecek bir gerçektir. Gazilerin ölümü halinde aylıkları kesilecek olan bu ailelerin, sosyal ve ekonomik yönden desteklenmelerini sağlamak gerekmektedir. Yapılan düzenlemeyle, tekrar evlenmiş olmaları şartıyla dul eşlerin de aynı haklardan yararlanmasının devamını sağlamak için, şeref aylığı alan gazilerimizin vefatı halinde dul eşlerin de söz konusu aylığın yüzde 75'ini almalarının yanında, karşılıksız seyahat hakkından faydalanmaları sağlanmaktadır. Gazilerimize ödenen şeref aylığının 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunuyla yüzde 106 oranında artırılarak 48 milyon liraya çıkarılması nedeniyle, söz konusu kanunda 1 500 olan gösterge rakamı 4 000'e çıkarılarak yapılan düzenlemenin uyumluluğu sağlanmaktadır.

Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; bu kanunun, gazilerimiz ve aileleri ile onların bize emaneti olan dul eşlerine hayırlı olmasını diler; Yüce Heyetinizi, Grubum adına, tekrar, saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arabacı.

Şimdi, söz sırası, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Tarık Cengiz'de.

Buyurun Sayın Cengiz. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA TARIK CENGİZ (Samsun) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 76 sıra sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlan-

ması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, sizleri, şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bilindiği gibi, 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre, millî mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşları ile 1950 yılında Türk tugayının Kore'ye ayak bastığı ekim ayından başlamak ve 1953 yılındaki Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşlarına ve ayrıca, 1974 yılında temmuz 1 inci ve ağustos 2 nci Barış Harekâtında Kıbrıs'ta fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden memur maaş katsayısı çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanmakta, yine, adı geçen gazilerimize, Devlet Demiryolları ile Denizcilik İşletmelerinin içhatları vasıtalarında birinci mevkide ve belediye vasıtalarının da karşılıksız seyahat etme imkânı sağlanmakta idi.

Toplam 26 000 kişi civarında olduğu bilinen Kore gazilerinin tahmini 12 000'i ve toplam 38 884 kişi olan Kıbrıs gazilerinin tahmini 32 000'i hayatta bulunmaktadır. Kıbrıs ve Kore gazilerinden bugüne kadar ölmüş olan yaklaşık 20 000 gazinin hayatta olan dul eşlerinin de, bu gazilerin faydalanmış olduğu aylıktan ve Denizcilik İşletmesi ile Devlet Demiryolları içhatları vasıtalarından ve belediye vasıtalarından herhangi bir bedel ödemeksizin yararlandırılması, toplumun gazilerine verdiği önemin bir göstergesidir.

Ayrıca, gazilerin ölümünden sonra, bazılarının dul eşleri ekonomik olarak mağdur olmakta ve sadece gazi aylığıyla geçinen gazi aileleri bulunmaktadır. Gazinin ölümüyle aylıkları kesildiğinden dolayı ekonomik ve sosyal yoksulluk içine düşen dul eşlerinin de desteklenmesi, Anayasamız tarafından teminat altına alınan sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun 1968 yılından beri yürürlüktedir. 1005 sayılı bu Kanuna göre, gösterge rakamı çarpı katsayı formülüne göre o tarihten beri ödemeler yapılmaktadır. Arada, şu şekilde bir kesinti dönemi olmuştur: 1982 yılında Kore ve Kıbrıs gazilerine toplu bir ödeme yapılarak, maaş ödenmesine son verilmiştir. İstiklal madalyası verilmiş bulunanlar, bu son vermeden hariç tutulmuşlardır. 1990'lı yılların başında, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmamak kaydıyla, Kore ve Kıbrıs gazilerine yeniden bir maaş bağlanmıştır. Tabii olarak, bu, diğer gazilerimizde bir tartışma yaratmış ve kısa bir süre sonra, maaş bağlanmasında, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmama şartı kaldırılmıştır. Bugün üzerinde konuştuğumuz 76 sıra sayılı kanun tasarısının getirdiği esas yenilik, hak sahibi gazilerin vefatı halinde dul eşlerine de maaşlarının yüzde 75'inin bağlanması konusunu düzenlemesidir.

Değerli milletvekilleri, gazilerimizle ne kadar övünsek ve onlar için ne yapsak azdır. Bu yasa tasarısının, tüm gazi ve gazi eşlerine bir nebze olsun rahatlama ve mutluluk getireceğini düşünerek hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cengiz teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerinde başka söz talebi?.. Yok.

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

**İSTİKLAL MADALYASI VERİLMİŞ BULUNANLARA VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN
ŞEREF AYLIĞI BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. – 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki 1500 rakamı 4000 olarak değiştirilmiş ve fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hak sahibinin ölümü halinde bu aylık dul eşe % 75 oranında bağlanır, ancak dul eşin tekrar evlenmesi halinde kesilir.”

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. – 1005 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“ Bu Kanunun 1 inci maddesine göre kendilerine aylık bağlanan dul eş de bu haklardan yararlanır.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ölmüş olanların dul eşlerine de Kanunun yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren aynı esaslara göre aylık bağlanır. Ancak, bunlara Kanunun yayımı tarihinden önceki süre için herhangi bir ödeme yapılmaz.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum...

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Başkanım, oylamadan önce, Sayın Bakana bir soru yöneltebilir miyiz efendim?

BAŞKAN – Hay hay, buyurun efendim.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Bakanım, bu kanun tasarısı, zannediyorum ve inanıyorum, biraz sonra kanunlaşacak. Kanunlaştıktan sonra, bu kanundan istifade edecek kaç şehit yakınımız var efendim; öğrenebilir miyim?

DEVLET BAKANİ ŞÜKRÜ SİNA GÜREL (İzmir) – Sayın Başkan, konuyu inceleyip, yazılı cevap vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakan yazılı cevap verecekler efendim.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı kanunlaşmıştır; hayırlı olsun efendim.

Alınan karar gereğince, Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

2. – *Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (11330) (S. Sayısı : 124) (1)*

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?.. Fazilet Partisi Grubu adına, Gümüşhane Milletvekili Sayın Lütfi Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA LÜTFİ DOĞAN (Gümüshane) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına düşüncelerimizi arz etmek üzere yüksek huzurunuza çıkmış bulunuyorum; sözlerime başlarken, Yüce Heyetinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Efendim, bu kanun tasarısının, bir bakıma, çok geç kalmış olduğu söylenebilir. Çocukların hak ve hukuklarının en iyi şekilde korunması ve bunların, sadece Avrupa değil, bütün devletlerce teminat altına alınması; onların, insanlığa yararlı olacak şekilde gelişmeleri, hayatlarını idame ettirmeleri, gerçekten, çok önemlidir. Bu bakımdan, oldukça geç kalmış olduğunu sizlere arz etmiş bulunuyorum.

Müsaade buyurursanız, bu madde gerekçesiyle alakalı bir paragrafı, sizlere arz etmek istiyorum; mesele, bu konuyla ilgili düşüncelerimizi sizlere daha açık arz edebilmek:

"Sözleşme, velayete ait kararlardaki en önemli unsurun, çocuğun menfaati olduğu noktasından hareket etmekte ve çocuğun menfaatlarının en iyi şekilde korunması için velayete ve şahsî ilişki kurulmasına ilişkin kararların, taraf ülkelerde tanınmasını ve tenfizinin kolaylaştırmasını öngörmekte, taraf ülkeden bir başka taraf ülkeye haksız olarak götürülen çocuğun velayet hakkına sahip kişiye teslimini ve şahsî ilişkisinin uygulanmasını düzenlemektedir."

(1) 124 S. Sayılı Basmayazı tutanağına ektir.

Bu bölüm de, şimdi üzerinde durduğumuz maddenin muhtevası hakkında oldukça fikir vermektedir. Demek ki, zaman zaman, belli ülkelerde, belli yerlerde, çocukların, bazı menfi düşünceli kimseler tarafından alındığı, götürüldüğü ve çocuk üzerinden birtakım menfaatlar temin edildiği, maalesef, dünyada yaşanan acı gerçeklerden biridir.

Dün akşam, bir televizyon kanalında, hepimizi müteessir eden, fakat sonunda da sevindiren bir durumla karşılaştık. Maalesef, bilgisiz, cahil bir şahıs, bir başka şahsın dört ya da beş yaşındaki evladını götürüyor, fidye istiyor; sonra -Allah razı olsun- emniyet güçlerimiz harekete geçiyor, çocuğu sağ salim buluyor ve suçluyu da yakalıyor, çocuğu babasına teslim ediyorlar. Şimdi, çocuğun babasına teslim edildiği an, o çocuk ile babanın kucaklaşmasını, hakikaten, insanlar müşahade ettiği zaman, bendeniz ne kadar bir derin duyguya daldım; şöyle ki: Adamcağız yavrusuna kavuşunca, dünyada en büyük varlığına kavuşmuş oluyor; tasavvurların fevkinde bir sevinç, bir neşe içerisinde kalıyor; sevinçten, âdeta gözyaşı dökülecek hale geliyor.

Şimdi, bunu arz etmedeki ana maksadım şudur: Demek ki, ana baba şefkati çocuğa karşı o kadar derin ki, dünyalar, bir ana veya baba için, çocuğun yanında bir değer taşıyor; en büyük varlığı çocuk oluyor. Bu son derece haklıdır. Yaratılıştta, Cenabı Hak, insana bu duyguyu vermiştir; insanda vardır, bütün canlılarda vardır; kendisini korur, evladını korur. Yani, bu, yaratılıştta, Yüce Yaratıcının, Allahü Tealâ'nın, hayatta olana, insana verdiği bir tabii duygudur.

Buradan şu noktaya gelmek istiyorum: Çocuklar mutlaka korunmalıdır. Ebeveyni, zaten çocuğunu korur; cemiyetimiz de korur. Devlet de, manevî bir baba olarak, manevî bir büyük olarak, elbette, çocuğu korur; ama, kimsesiz çocukların durumu nedir? Bizim kültürümüzde, bunlara "yetim, öksüz" adı veriyoruz. O halde, ebeveyni evladını koruyor; ama, ebeveynden yoksun veya kimsesiz kalan öksüz yavruların korunması nedir, nasıl olacaktır? İşte, bu son derece önemlidir.

Allah'a çok şükür, memleketimizde, bu kimsesiz çocukları da, öksüzleri de, bu yavruları da koruyan, insanımızın hemen hepsidir; devletin müesseseleri de vardır, kurumlarımız da vardır. Eskiden, Darülaceze olduğu gibi, Darüleytam vardı; şimdi, Çocuk Esirgeme Kurumumuz var. Elbette hizmet veriyor; ama, bütününe veriyor mu? İşte, bunun üzerinde biraz durmak lazım.

Değerli arkadaşlarım, önce, şu noktaya, yüksek dikkatlerinizi teksif buyurmanızı arz ediyorum: İnsanların en hayırlısı, onlara en çok yararlı olanıdır. Bu, bizim bir kültürümüzdür, irfanımızdır, inancımızdır. Bu bakımdan, Türkiyemiz, bana göre, dünya milletlerine örnek bir ülke demeye hakkımız vardır, buna layıktır.

İkinci bir husus, insanların büyüklerine hürmet edildiği gibi, kadın erkek hepsine hürmet edildiği gibi, çocuklar daha çok esirgenmeli, daha çok korunmalı ve onlara daha çok ihtimam gösterilmesi bir zarurettir. Dünyanın bunu anladığını görüyoruz. Bunun içindir ki, Avrupa, çocukların haklarını ve menfaatlarını koruma yönünde epey önce bir karar almış, sonra 1997 yılında Strazburg'ta imzalanmış ve şimdi, biz de, inşallah, sizlerin yüksek tasvipleriyle bunu onaylamış olacağız.

Müsaade ederseniz şunu arz etmek istiyorum -zannediyorum bir defa daha Yüce Meclisimize arz etmiştim- Alman bilgini Leibniz'in bir sözlü var, diyor ki: "Çocukların eğitimini bana verirseniz, dünyanın gidişatını değiştirebilirim; yani, iyi yöne değiştirebilirim." O halde, ebeveyn, çocuklarını elbette yetiştiriyor, eğitiyor; ama, kimsesiz çocukların yetiştirilmesi nasıl olacaktır; işte bunun üzerinde, millet olarak, devlet olarak çok ciddi durmamızda zaruret vardır.

İzin verirseniz, hepinizin inancına tercüman olarak bir hususu belirtmek istiyorum. Resulü Ekrem Sallallahü Aleyhi Vesellem Efendimiz: "Bir insanın 3 kız çocuğu olur veya 2 kız çocuğu olur

veya 1 kız çocuğu olur; onun talim terbiyesine önem verir, yaşamına önem verir, onu yetiştirir, hayata eriştirirse, o kimse ile ben, cennette, şu iki parmağın birbirlerine yakın olduğu kadar yakın olacağız."

İkinci bir maruzatım, yine aynı; yine Resulü Ekrem Efendimiz: "Yetimin umurunu görüp gözeten kimse ile ben, cennette, şu kadar birbirimize yakın olacağız."

Onun içindir ki, kimsesiz çocukları, yetim çocukları, görüp gözetmek, onların yaşamını kolaylaştırmak, onlara eğitim-öğretimde bulunmak ve onları, kendi cemiyetimizde ise, cemiyetimizin en yararlı, en hayırlı üyelerinden birisi haline getirmek, dünya çocuklarındansa, insanlığın en hayırlı, en yararlı üyelerinden birisi haline getirmek, bizim için hem manevî borçtur hem insanî bir borçtur ve bunu yerine getirmek, insana dünya mutluluğu kazandırdığı gibi, ebedî saadeti de kazandırabilir.

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim bizleri bu konuda o kadar yükümlü tutuyor ki, mesela, Et-Tahirim Suresinden, yüksek müsamahanıza güvenerek, bir ayet-i celilenin kısaca mealini ifade etmek istiyorum: "Ey insanlar, kendinizi, aile fertlerinizi, çocuklarınızı, dünyanın ve ahiretin ateşinden, eleminden koruyunuz." Nasıl koruyabiliriz: Onlara güzel bir eğitim vermekle, onları bilgilendirmekle, onları eğitmekle, onların maddî ihtiyaçlarını, manevî ihtiyaçlarını karşılamış olmakla. Değil mi ki, bu çocuk insandır; insansa, yaratılmışların en üstünüdür; o halde, insana hürmet eden, insana ilgi gösteren, insanı Allah için seven kimse, insanı yaratan hâlîke tazim etmiş olur.

Sonuç olarak, arzu ederim ki, grup olarak da, Büyük Millet Meclisi olarak da bu kanun tasarisını onaylayalım ve bir bakıma, bundan sonraki çocukların eğitim ve öğretimi için gösterilmesi lazım gelen ihtimamda, Türkiyemizi, dünya milletlerine örnek hale getirelim; inşallah, bunda hepimizin katkı payı, kazanacağımız manevî ecir büyük olacaktır.

Burada şu husus son derece önemlidir: Çocuğun, her bakımdan ihtimama, itinaya ihtiyacı vardır; çünkü, kendi varlığını, kendi faydasını düşünecek durumda değildir. Kimler düşünecek onu; aklı eren insanlar; ana-baba mevcut değilse, cemiyet, devlet, devletler, bu yavruların hukukunu korudukları ölçüde, hakikaten insanlığa büyük hizmet etmiş olacaktırlar.

Ben, tekrar, bu tasarıyı Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzuruna getiren yetkilileri tebrik ediyor ve sizlerden de bu hususta lütfedip tasvip buyurmanızı rica ediyor, hepimizi saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Tasarının tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

ÇOCUKLARIN VELAYETİNE İLİŞKİN KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ İLE ÇOCUKLARIN VELAYETİNİN YENİDEN TESİSİNE İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 20 Ekim 1997 tarihinde Strazburg'da imzalanan "Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesi" nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir; açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım. Açık oylamanın, elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, açık oylama, elektronik cihazla yapılacaktır. Oylama için 5 dakika süre vereceğim; bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin, teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar varsa, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmasını rica ediyorum.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun tasarısının açık oylama sonucunu arz ediyorum:

Katılan : 251

Kabul : 240

Mükerrer : 11

Tasarı kanunlaşmıştır; hayırlı olsun. (Alkışlar)

Sayın milletvekilleri, çalışma stremizinin dolmasına az bir zaman kalmıştır; başka bir tasarının görüşülmesine başlasak bile, tamamlanamız mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenle, kanun tasarısı ve tekliflerini görüşmek için, 5 Ağustos 1999 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.25

VIII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey'in, Güneydoğu Anadolu Bölgesini kalkındırma paketine ilişkin Başbakanın sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/187)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda delaletlelerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

9.7.1999

Prof. Dr. Sacit Günbey

Diyarbakır

56. Hükümet Döneminde Sayın Başbakanın ve bazı bakanların Diyarbakır'da yaptıkları incelemeler sonunda açıklamış buldukları "40 trilyon lira değerinde yeni yatırım ve yarım kalmış yatırımların bitirilerek işletmeye açılması" ifadelerini kapsayan Güneydoğu Anadolu Bölgesini kalkındırma paketiyle ilgili olarak aşağıdaki sorularımın cevaplandırılmasını arz ederim.

1. Bu paketin ne kadarlık bölümü uygulandı? Uygulandıysa bu paket çerçevesinde nereye, hangi tarihte, ne kadar yatırım yapıldı?

2. Yarım kalmış işletmelerin bitirilmesi için hangi işletmeye, hangi tarihte, ne kadar destek verildi, kaç tanesi işletmeye açıldı?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.010/031.4305

3.8.1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 16.7.1999 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/187 - 813/2545 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Sacit Günbey'in soru önergesi incelenmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzce Güney Doğu Anadolu Bölgesinin kalkındırılmasına yönelik çalışmalar şunlardır;

İskân ve köy sosyal tesisleri; devam eden 7 adet iskân projesine 1999 yılında toplam 1 920 000 000 TL. ödenek tahsis edilmiş olup, bunun 509 500 000 000 TL. si 1.1.1999 ile 30.6.1999 tarihleri arasında kullanılmıştır. Geriye kalan 1 410 500 000 000 TL. sı da 1999 yılının ikinci yarısında kullanılacaktır. Projelerle ilgili ödenek ve harcama tablosu yazımız ekinde sunulmuştur.

Yol ve ulaştırma hizmetleri çerçevesinde bölge için ayrılan 40 trilyon liralık yatırımdan Diyarbakır Bölge Müdürlüğüne bağlı Şırnak İlinde yapımı devam eden sınır güvenlik ve kontrol sistemi yollarının yapımı için 10 trilyon liralık dilimi bu iş için ayrılmıştır.

Tarla içi geliştirme hizmetlerinde Şanlıurfa ve Harran Ovalarında arazi tesviyesi ve tarla içi yolları yapımı için 2 trilyon 536 milyar TL. ödenek ayrılmış olup, bu ödenek ile 15607 Ha alana hizmet götürülmektedir.

Gaziantep İlinde; Hancağız Barajı sulama sahası Kavacık Barajı sulama sahası ve Nurdağ - Gedikli Köyünde 465 Ha alanda arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri için 144 Milyar TL. ödenek ayrılmış ve çalışmalar devam etmektedir.

Sulama suyu temin hizmetlerinde 1999 yılı yatırım programında uygulanan projeler icmali tablo halinde ilişiktir.

Makine ve yedek parça giderleri için Diyarbakır Bölge Müdürlüğüne 634 000 000 000 TL. ödenek gönderilmiş ayrıca merkez ambar stoklarından 110 000 000 000 TL. tutarında yedek parça transferi yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz
Devlet Bakanı

GAP İllerinde 1999 Yılı Yatırım Programında Uygulanan Projeler İcmali

Sektör : Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Havza Islahı ve Göletler Dairesi Başkanlığı

İli	Proje Türü																	
	Yer Üstü Sıvı			Yer Altı Sıvı			Sulama Göleti			Hıs Göleti			Toprak Koruma			Doğ. And. Hav. İyl.		
	Pri. Ad.	Saha (Ha)	(Milyon TL)	Pri. Ad.	Saha (Ha)	(Milyon TL)	Pri. Ad.	Saha (Ha)	(Milyon TL)	Pri. Ad.	Havv. Say.	(Milyon TL)	Pri. Ad.	Saha (Ha)	(Milyon TL)	Pri. Ad.	Saha (Ha)	(Milyon TL)
Adıyaman	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
Batman	1	4	2 600	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-		
Diyarbakır	1	-	-	-	-	-	3	-	9	-	-	-	-	-	-	-		
Gaziantep	34	63	30 339	3	-	29 483	2	-	-	-	-	38	273	38 926	-	-		
Mardin	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
Sırt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Ş. Urfa	1	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-	1	-	-	1	-		
Şırnak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Kilis	-	-	-	-	-	-	1	-	44 400	-	-	-	-	-	-	-		
Toplam	46	67	32 939	3	0	29 483	10	0	44 400	13	0	0	40	273	38 926	2	0	0

Güneydoğu Projesi İskân Yatırımları Ödenek ve Harcama Özet Tablosu

Proje Adı	Yeri	Karakteristiği	1.1.1999 - 30.6.1999		Yıl Sonuna Kadar
			1999 Yılı Ödeneği	Gönderilen	Gönderilecek
Batman Barajı İskânı	Batman	132 Aile/Şehirsal	250 000	100 000	150 000
Cemkari Göçb. İskânı	Şırnak - Cizre	196 Aile/Şehirsal	500 000	55 000	445 000
Beritanlı Göçb. İskânı	Diyarbakır - Bismil	150 Aile/Tarımsal	220 000	36 000	184 000
Beritanlı Göç. Dicle - Batman	Diyarbakır - Bismil	224 Aile/Tarımsal	350 000	150 000	200 000
Barajı İskânı	I. Kısım				
Beritanlı Göç. Dicle - Batman	Diyarbakır - Bismil	220 Aile/Tarımsal	350 000	150 000	200 000
Barajı İskânı	II. Kısım				
Kavunlu Köyü İskânı	Gaziantep - Nizip	24 Aile/Tarımsal	100 000	17 000	83 000
Batman Barajı İskânı	Diyarbakır - Bismil	66 Aile/Tarımsal	150 000	1 500	148 500
TOPLAM :			1 920 000	509 500	1 410 500

T.B.M.M.

B:44

4.8.1999

O:2

2. - Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, Hatay İlindeki orman alanlarının ve hazinenin tasarrufunda bulunan sahaların ağaçlandırılmasına ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Nami Çağan'ın yazılı cevabı (7/191)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularına Orman Bakanı Sayın Nami Çağan'ın yazılı olarak cevap vermesini delaletlerinize arz ederim.

Mustafa Geçer
Hatay

Hatay İlimizde gerek Orman alanlarının gerekse Hazinenin tasarrufunda bulunan sahalarda yöre halkımız gereği gibi istifade edememektedir.

Adı geçen yerlerin meyveli ağaç ile ağaçlandırılması özellikle Zeytin Ormanlarının yapılması İlimiz ve Ülke Ekonomisine büyük katkı sağlayacağına inanmaktayız.

S - 1. Bahsedilen yerlerin ağaçlandırılması ile ilgili her hangi bir projeniz var mı? Yoksa böyle bir projeyi yapmayı düşünüyor musunuz?

S - 2. Bu konuda İl Özel İdaresinin kendi çapında yaptığı çalışmaları destekleyecek misiniz?

T.C.

Orman Bakanlığı

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : KM.1.SOR./340 - 1760

4.8.1999

Konu : Sn. Mustafa Geçer'in yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 16.7.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - /191 - 817/2549 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer'in 7/191 esas no. lu "Hatay İlindeki orman alanlarının ve hazinenin tasarrufunda bulunan sahaların ağaçlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi" Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Nami Çağan
Orman Bakanı

Hatay Milletvekili Sayın Mustafa Geçer'in 7/91 Esas No. lu Yazılı Soru Önergesi Hakkında
Orman Bakanlığının Cevabı

1. Hatay İlimizde bugüne kadar 27 376 hektar alanda ağaçlandırma gerçekleştirilmiştir. Toplam alanı 8209 hektar olan 3 adet proje sahasında (Belen, Akgedik, Akbez) halen ağaçlandırma çalışmaları devam etmektedir. Ağaçlandırma veya erozyon kontrolü çalışmalarına uygun 30 743 hektar büyüklüğündeki potansiyel alanda, Bakanlığımız bütçe imkânları dahilinde ve yıllık programlar çerçevesinde ağaçlandırma çalışmalarına devam edilmektedir.

2. Bilindiği üzere Devlet Ormanı, Hazine Arazisi veya özel mülkiyete ait alanlarda yapılacak özel ağaçlandırma çalışmaları Bakanlığımızca desteklenmektedir. İlgili mevzuatta yapılan, değişiklik sonucu; başta köy tüzel kişilikleri olmak üzere, zeytin ağaçlandırması yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, Ağaçlandırma Fonundan verilen krediler ile desteklenmektedirler.

3. – *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, 1999 Mali Yılı bütçe yatırım ödeneklerinden Erzincan İline ayrılan miktara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/241)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi saygılarımla arz ederim.

8.7.1999

Tevhit Karakaya

Erzincan

1. Bakanlığınızın 1999 Mali Yılı Bütçe yatırım ödenekleri ne kadardır?
2. 1999 yılında Erzincan İline ayrılan yatırım ödenekleri, Genel, Katma ve Bakanlığınızla ilgili özerk bütçeli daireler ve yatırımlar projeleri itibariyle ne kadardır?
3. Ayrılan ödenekler çerçevesinde Erzincan'daki mevcut yatırımların ne zaman tamamlanması öngörülmektedir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.010/031.4306

3.8.1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 19.7.1999 gün ve A.01.0.GNS.0.10,00.02 - 7/241 - 883/02662 sayılı yazısı.

Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya'nın soru önergesi incelenmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzün 1999 yılı bütçesi 87 trilyon 910 milyar TL. olup bundan % 5 (0.05) kesinti uygulanmaktadır. Başka bir ifade ile bütçe rakamını % 9,5 (0.95) ile çarptığımızda başlangıç bütçesi 83 trilyon 514 milyar 500 milyon TL.dir.

1999 yılı yatırım programında Erzincan İline ayrılan ödeneklerin dağılımı şöyledir. İçme suyu için 57 600 000 000 TL. 8 köy sağlıklı içme suyuna kavuşacaktır. İskân ve köy sosyal tesisleri için 5 600 000 000 TL., yol ulaştırma hizmetleri için 744 000 000 000 TL., sulama suyu temin hizmetleri için (101 hektar, 10 proje) 208 503 000 000 TL., makine ve yedek parça ihtiyacı merkez stoklarımızdan karşılanmakta olup, piyasadan temin edilecek yedek parça alımları için her ay Bölge Müdürlüklerine yeterli miktarda ödenek gönderilmektedir.

1999 yılı yatırım programında öngörülen ödenekler yılı içinde harcanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz

Devlet Bakanı

Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Üye Sayısı : 550
Kabul : 240
Mükerrer : 11
Toplam : 251

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Adana	BILDİK	İbrahim Yavuz	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Adana	BİLİCİ	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	BUDAK	Yakup	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:01
Adana	ÇULHAOĞLU	Mehmet Metanet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Adana	DAĞLI	Mehmet Halit	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	GÖREN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	GÜLEK	Tayyibe	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:16
Adana	HALAMAN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	ÖZDEMİR	A. Fatin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:08
Adana	ÖZTÜRK	Musa	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	SEZER	Arif	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adana	TEKİN	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:16:19
Adana	VURSAVUŞ	İsmet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:10
Adana	YILDIRIM	Recai	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	BİLGİÇ	Mahmut Nedim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	BOZKURT	Mahmut	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	FIRAT	Dengir Mir Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	GÖKSU	Mağmut	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	GÜLER	Hasari	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Adıyaman	ÖZYOL	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	AÇBA	Sait	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	AKCAN	Abdülkadir	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	ATTILA	İsmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Afyon	KAYAYERLİ	Müjdat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	ÖZSOY	Halil İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	TELEK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Afyon	YAKIN	Gaffar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	ERYILMAZ	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	ESİN	Celal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ağrı	KONYAR	Musa	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:15:11
Ağrı	SEVEN	Nidai	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:13:36
Amasya	GÜLLE	Akif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Amasya	İYİMAYA	Ahmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Amasya	SARAY ALPHAN	Gönül	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:30
Amasya	UÇAŞ	Adnan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:13:00
Ankara	AKBULUT	Yıldırım	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AKGÖNENÇ MUĞİŞ	Oya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSEVEN	Nejat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ARSLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AYDIN	Koray	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	AYGÜN	Oğuz	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	BAYER	Melda	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:17
Ankara	BEDÜK	Saffet Ankan	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:56
Ankara	ÇELİK	M. Zeki	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:02
Ankara	ÇETİN	Şevkat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:02
Ankara	ÇEVİK	Sedat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Ankara	ÇİÇEK	Cemil	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:07
Ankara	ERDAL	Birkan	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:54
Ankara	GÜRKAN	Uluç	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:16:47
Ankara	GÜROCAK	Ayşe	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	IŞIKLAR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:18
Ankara	İÇLİ	H.Tayfun	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:03
Ankara	KÜÇÜK	Abdurrahman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	ÖZDEMİR	Hayrettin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:13
Ankara	ÖZDOĞU	Esvet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Ankara	PAÇACI	Mustafa Cihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SANAY	Eyyüp	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:36
Ankara	SEÇKİNER	Yücel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	SEZER	M. Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Ankara	TÜMEN	Aydın	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:12
Ankara	ULUCAK	Rıza	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:34
Ankara	ULUĞBAY	Hikmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Ankara	YAHNİCİ	Şevket Bülent	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:15:40
Antalya	AYDOĞAN	Cengiz	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Antalya	BAYSARI	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELEN	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÇELİK	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	GÜRDAL	İbrahim	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	MÜDERRİSOĞLU	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:05

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Antalya	OKUTAN	Mehmet Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	SAYIN	Ahmet Sancar	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ŞAHİN	Metin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	TOSKAY	Tunca	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Antalya	ÜNAL	Nesrin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:00
Antalya	VURAL	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Artvin	BAYRAK	Ergün	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:12
Artvin	EKİNCİ	Hasan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	ALTINKAYA	Cengiz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	DİKMEN	Halit	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:43
Aydın	GÖNÜL	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	KUMCUOĞLU	Ertuğrul	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Aydın	ONGUN	Bekir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:15
Aydın	PİŞKİNSÜT	Sema	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:13
Aydın	UZUNIRMAK	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aydın	YALOVA	Yüksel	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	AYTEKİN	İlhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	GÖKMEN	Aydın	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:35
Balıkesir	GÜLTEKİN	Numan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:20
Balıkesir	GÜNER	Agah Oktay	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:13
Balıkesir	KALKAN	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:48
Balıkesir	KANBER	Tamer	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	KARAHAN	M. Güven	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:03

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Balıkesir	ÖZGÜN	İsmail	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Balıkesir	YILMAZYILDIZ	İlyas	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bilecik	ARABACI	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:07
Bilecik	VARDAR	Sebahat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bingöl	GÜLER	Mahfuz	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:14:50
Bingöl	KORKUTATA	Hüsamettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bingöl	YÖNDAR	Necati	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ÇEVİK	Yahya	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	ERGEZEN	Zeki	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bitlis	GAYDALI	Edip Safder	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:41
Bitlis	ORAL	İbrahim Hafif	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:10
Bolu	AKYOL	Avni	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:55
Bolu	ALPTEKİN	İsmail	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:45
Bolu	HOŞVER	Necmi	Doğruyol Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Bolu	KARSLIOĞLU	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:36
Bolu	ÖZCAN	Ersoy	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Burdur	COŞKUNER	Süleyman	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:13:16
Burdur	MACİT	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Burdur	ÖRS	Mustafa	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ARABACI	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	BEYRELİ	Ali Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:15:04
Bursa	ÇELİK	Faruk	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:14:55
Bursa	GÜLENER	Fahrettin	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:15:26

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Bursa	KARAPAŞAOĞLU	Mehmet Altan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	KORKMAZ	Hayati	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:15:23
Bursa	OCAK	Orhan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:15:02
Bursa	ORHAN	Burhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ÖNAL	Recep	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	ÖZALP	Teoman	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:57
Bursa	SÖNMEZ	Kenan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	SÜNNETÇİOĞLU	Ahmet	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:21
Bursa	ŞEN	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	TAYAN	Turhan	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Bursa	TEZMEN	Oğuz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bursa	YALÇINBAYIR	Ertuğrul	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çanakkale	ERSÖMER	Cumhur Mustafa	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Çanakkale	KIRBAŞ	Sadık	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:03
Çanakkale	ŞAHİN	Nevfel	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:15:37
Çanakkale	TURAN	Sitki	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:14
Çankırı	DURAN	Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çankırı	KARAGÖZ	Hüseyin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çankırı	KELEŞ	İrfan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	AKSOY	Bekir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	ÇAY	Abdulhaluk Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	HATİBOĞLU	Yasin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Çorum	KARACA	Melek DENLİ	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:20

TMM.

B : 44

4.8.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Çorum	KAYIRICI	Vahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ASLAN	Beyhan	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:26
Denizli	AYKURT	Mustafa Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	ERBEYİN	Salih	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:53
Denizli	ERÇELEBİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:34
Denizli	GÖZLÜKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Denizli	KESKİN	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:53
Denizli	KOCABATMAZ	Mehmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ASLAN	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ATİK	Nurettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	DİLEK	Nurettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ENSARİOĞLU	Mehmet Salim	Doğruyol Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	ERDOĞMUŞ	Abdülbaki	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	GÜNBEY	Sacit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	HAŞİMİ	Seyyit Haşim	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	HATİPOĞLU	Ömer Vehbi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SEYDAOĞLU	Sebğatullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	SÜMER	Salih	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Diyarbakır	TURGUT	Abdüsamet	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Edirne	BULUT	Evren	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Edirne	ERTÜRK	Ali Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:01
Edirne	İLİMEN	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:20
Edirne	ŞİMŞEK	Şadan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:26

T.R.M.M.

B : 44

4.8.1999

0 : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Elazığ	AĞAR	Mehmet	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	GÜL	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	ÖZTEK	Latif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	SEPTİOĞLU	Ali Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Elazığ	TUNÇ	Ahmet Cemil	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	AKSU	Mihrali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	KARAKAYA	Tevhit	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzincan	KARAKELLE	Sebahattin	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:21
Erzurum	ERTUGAY	Zeki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	ESENGÜN	Lütfü	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:09
Erzurum	GÖKDEMİR	Ayvaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	HİMOĞLU	Mücahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Erzurum	KÖSE	Ismail	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:10
Erzurum	KUKARACI	Fahrettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	POLAT	Aslan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Erzurum	POLAT	Cezmi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	ALBAY	Necati	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:09
Eskişehir	BÜYÜKERMAN	Mehmet Mail	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:47
Eskişehir	DEDELEK	İbrahim Yaşar	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:09
Eskişehir	ERDİR	Mahmut	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	SAZAK	Süleyman Servet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Eskişehir	YILDIRIM	Mehmet Sadri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	AKTAŞ	Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Gaziantep	AY	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:16:38
Gaziantep	ILIKSOY	Ali	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	İNCEHAHTACI	Mehmet Bedri	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:23
Gaziantep	KONUKOĞLU	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	ÖZDEMİR	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	TAŞAR	Mustafa Rüştü	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	TİRYAKI	Mehmet Hanifi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Gaziantep	YILMAZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	AKGÜN	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:22
Giresun	ALÇELİK	Turhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	KARA	Burhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Giresun	YAMAN	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:13:15
Giresun	ZAIMOĞLU	Rasim	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Gümüşhane	DOĞAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:23
Gümüşhane	YAŞAR	Bedri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	PARLAK	Evliya	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	PİRÜZBEYOĞLU	Mecit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hakkari	TÖRE	Hakkı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ATAHAN	Namık Kemal	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	AYKUT	Hakkı Oğuz	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:30
Hatay	ÇIRKIN	Süleyman Turan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Hatay	DÖNEN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	GEÇER	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Hatay	GÜNAY	Ali	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Hatay	KALKAN	Metin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	MISTIKOĞLU	Levent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	ŞANDIR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Hatay	TARHAN	Mehmet Nuri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:15:25
Isparta	AKSOY	Osman Gazi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Isparta	GÜL	Ramazan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	MUMCU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Isparta	ZORLU	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İçel	ER	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜNGÖR	Afi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	GÜVEN	Turhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	KAYA	Yalçın	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	KILINÇ	Hidayet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖKSÜZ	Enis	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	ÖZGENÇ	Edip	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:34
İçel	SERİN	Akif	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:30
İçel	TALAY	M. İstemihan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	TEKELİOĞLU	Cahit	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YILMAZ	Ayfer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İçel	YÜCELEN	Rüştu Kazım	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:23
İstanbul	ADAN	Celal	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:14:40
İstanbul	AĞAOĞLU	Fadlı	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:10

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	AKARCAI	Bülent	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AKSU	Abdülkadir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AKTAŞ	Ziya	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:04
İstanbul	AL	Erol	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:16:39
İstanbul	ANDIÇAN	Ahat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ATEŞ	Azmi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	AYAYDIN	Aydın	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:14:09
İstanbul	AYDINLI	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:04
İstanbul	AYRIM	Şamil	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:14:23
İstanbul	BAŞ	Mustafa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BAŞEĞMEZ	Mukadder	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	BUDAK	Rıdvan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	COŞKUN	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇAĞAN	Nami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇAKAR	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÇİLLER	Tansu	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YILMAZ DOĞAN	Perihan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:13:03
İstanbul	DÜZ	Mustafa	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:16
İstanbul	ECEVİT	Bülent	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	EMRE	Süleyman Arif	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:41
İstanbul	ERDENER	Yücel	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:08
İstanbul	FIRAT	Mehmet Fuat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÖK	Bülent Ersin	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:35

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	GÜL	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	GÜLER	Zafer	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
İstanbul	GÜNDÜZ	İrfan	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:19
İstanbul	GÜZEL	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:13:51
İstanbul	HUN	Ediz	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ILICAK	Nazlı Ayşe	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	İRTEMÇELİK	Mehmet Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KAHRAMAN	İsmail	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:10
İstanbul	KANSU	Hüseyin	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:00
İstanbul	KARAKOYUNLU	Yılmaz	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KARAKUŞ	Nazire	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KAVAK	Cavit	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KAVAKCI	Merve Safa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KILIÇ	Osman	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:27
İstanbul	KOZAKÇIOĞLU	Hayri	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KOCAOĞLU	Emre	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	KÖSE	M. Tahir	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	MENDERES	Aydın	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	MERT	Hüseyin	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:11:59
İstanbul	NAS	Nesrin	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	OĞUZ	Ali	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:04
İstanbul	OKUMUŞ	Nazif	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:28
İstanbul	ÖZ	Esat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:11

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İstanbul	ÖZKAN	H.Hüsamettin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZKAN	Sühan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ÖZTÜRK	Bozkurt Yaşar	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:59
İstanbul	PAK	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	SARUHAN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:03
İstanbul	SERBEST	Sulhiye	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:09
İstanbul	SİPAHI	Bahri	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	SÖKMENOĞLU	Murat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	ŞAHİN	Mehmet Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANER	Güneş	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TANTAN	Sadettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TOPRAK	Erdoğan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:13
İstanbul	TUZCU	Şadan	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	TÜRKER	Masum	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:03
İstanbul	VERKAYA	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YAĞIZ	Süleyman	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YALÇINTAŞ	Nevzat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İstanbul	YAZICI	Cahit Savaş	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:28
İstanbul	YUMAKOĞULLARI	Osman	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:16
İstanbul	ZENGİN	Bahri	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
İzmir	ASLAN	Güler	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:01
İzmir	BAŞARAN	Saffet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06

TBMM.

B:44

4.8.1999

O:2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
İzmir	BIÇAKÇIOĞLU	Burhan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:14
İzmir	ÇAĞLAYAN	B. Suat	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:13
İzmir	ÇELEBİ	Işın	Anavatan Partisi	KABUL KABUL	---	---
İzmir	ÇÜMEN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:02
İzmir	DAYIOĞLU	Salih	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:11:59
İzmir	DİRİ	Hayri	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:07
İzmir	GÜREL	Şükrü Sina	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:17
İzmir	KIRKPINAR	Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:17
İzmir	METİN	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
İzmir	MUTMAN	Atilla	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:40
İzmir	ORAL	Sümer	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	ÖZCAN	Mehmet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:02
İzmir	SAYGIN	Işılray	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	SERDAROĞLU	Rifat	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	SEZGİN	Rahmi	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:00
İzmir	SÖYLEMEZ	Hasan Ufuk	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	TANIK	Süha	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	TANRIKULU	Ahmet Kenan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
İzmir	TARTAN	Hakan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:13:42
İzmir	ULUPINAR	Yıldırım	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
İzmir	VATAN	Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:09
İzmir	VURAL	Oktay	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Kars	AKÖZÜM	İhan	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kars	AYDAR	Arslan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:05
Kars	BİLGİR	Çetin	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	---	---
Kastamonu	BAŞESGİOĞLU	Murat	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:27
Kastamonu	DİLEKÇİ	M. Hadi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kastamonu	SERDAROĞLU	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kastamonu	TEKİNEL	Nurhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	BAKTIR	Hamdi	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:03
Kayseri	CEM	İsmail	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kayseri	ÇAKMAKOĞLU	Sabahattin	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kayseri	ESEN	Sevgi	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Kayseri	GÜL	Abdullah	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	KAPUSUZ	Salih	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Kayseri	ÜSTÜNBAŞ	Hasan Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:09
Kayseri	YAKUT	Sadık	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	---	---
Kırklareli	KARAGÖZ	Nural	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kırklareli	ÖZBİLEN	Cemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Kırklareli	TEKİN	Necdet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Kırşehir	HAYKIR	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kırşehir	MİRZAOĞLU	Ramazan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kırşehir	TECER	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Kocaeli	AKŞENER	Meral	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kocaeli	ARKAN	Ahmet	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Kocaeli	BATUK	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kocaeli	ÇALIK	Halil	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:24
Kocaeli	DURMUŞ	Cumali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:09
Kocaeli	EKŞİ	Sefer	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:09
Kocaeli	GÖNÜL	Vecdi Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:11
Kocaeli	İMAMOĞLU	M. Turhan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:03
Kocaeli	KÖSE	Kemal	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Kocaeli	PEPE	Osman	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	ARI	Hüseyin	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:24
Konya	BAL	Faruk	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	BİLGE	Abdullah Turan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:24
Konya	CANDAN	Veysel	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	ÇETİN	Remzi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GEBEŞ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL KABUL	--:--:--	--:--:--
Konya	GÖLHAN	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GÖNEN	Mustafa Sait	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	GÜNERİ	Teoman Rıza	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	HALICI	Mehmet Emrehan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:14:07
Konya	İZGİ	Ömer	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:26
Konya	KAYA	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	KEÇECİLER	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:03
Konya	ÖKSÜZ	Özkan	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:03
Konya	YALMAN	Lütfi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Konya	YAVUZ	Mehmet Ali	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

T.M.M.

B : 44

4.8.1999

O : 2

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kütahya	AKÇALI	Cevdet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	DERİN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	GÖRMEZ	Kadir	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:09
Kütahya	KARA	Emin	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:08
Kütahya	KARAKUŞ	Seydi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	KARAKUYU	İsmail	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kütahya	AKDOĞAN	Miraç	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Malatya	ASİLTÜRK	Oğuzhan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Malatya	CANBAY	Yaşar	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:31
Malatya	COŞKUN	Basri	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Malatya	DURHAN	Namık Hakan	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Malatya	KUTAN	Recai Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Malatya	ÖZAL	Ahmet Tevfik	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Manisa	AKÇALI	Rıza	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
	AKGÜL	Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:27
Manisa	ARINÇ	Bülent	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Manisa	BOZDAĞ	İsmail	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:18
Manisa	ÇETİNKAYA	Mehmet Necati	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:16:23
Manisa	ENÖZ	Mustafa	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:25
Manisa	GÜLAY	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:08
Manisa	PAKDEMİRLİ	Ekrem	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:15:50
Manisa	SERDENGEÇTİ	Ali	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:35
Manisa	YAZAR	M. Cihan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:04

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Kahramanmaraş	DOĞAN	Ali	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL		
Kahramanmaraş	DOĞAN	Avni	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	KAMALAK	Mustafa	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:25
Kahramanmaraş	KAYA	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Kahramanmaraş	KOCABAŞ	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	ÖZBAŞ	Edip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL		
Kahramanmaraş	SAĞLAM	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	SEZAL	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Kahramanmaraş	TANER	Nevzat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:31
Mardin	ADAK	Fehim	Fazilet Partisi	KATILMADI		
Mardin	ÇELEBİ	Süleyman	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:14:46
Mardin	ERTAŞ	Ömer	Anavatan Partisi	KATILMADI		
Mardin	MUSAOĞLU	Metin	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Mardin	ŞAHİN	Veysi	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Mardin	TUĞMANER	Mustafa Kemal	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Muğla	DİKMEN	Tunay	Demokratik Sol Part	KATILMADI		
Muğla	ERGÜN	Metin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:05
Muğla	ÖZYER	Hasan	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Muğla	TOPALOĞLU	Nazif	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:11
Muğla	UZUNHASAN	Fikret	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:02
Muğla	YAZICI	İbrahim	Doğruyol Partisi	KATILMADI		
Muş	EKER	Zeki	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:17
Muş	KEMALOĞLU	Erkan	Anavatan Partisi	KATILMADI		

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Muş	YAVUZ	Mümtaz	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Muş	YILDIZ	Sabahaddin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Nevşehir	ÇEVİK	İsmail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Nevşehir	ELKATMIŞ	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:28
Nevşehir	TAŞKIN	Mükremin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:18
Niğde	BARAN	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Niğde	DOĞANLAR	Eyüp	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:07
Niğde	LEVENT	Mükerrem	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:49
Ordu	ÇABUK	İhsan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:49
Ordu	ENGİNYURT	Cemal	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	FATSA	Eyüp	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	KOÇAK	Sefer	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	KONYALI	Hasan Fehmi	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:15:06
Ordu	YILDIRIM	Yener	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Ordu	YÜRÜR	Şükrü	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Rize	BEKAROĞLU	Mehmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Rize	KABİL	Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Rize	YILMAZ	Mesut Ahmet	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	AYDIN	Nezir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	AYHAN	Cevat	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Sakarya	ERCAN	Nevzat	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:34
Sakarya	SAVAŞ	Ş. Ramis	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Sakarya	TARANOĞLU	Ersin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Sakarya	ZİHNİOĞLU	Osman Fevzi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	AÇIKGÖZ	Yekta	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:28
Samsun	AYDIN	Ahmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:13:43
Samsun	CENGİZ	Tanık	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Samsun	ÇAKAR	Mehmet	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:11
Samsun	ÇINAROĞLU	Vedat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:13:31
Samsun	DEMİRCAN	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	KABATAS	Kemal	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	KAPICI	Şenel	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:06
Samsun	SEZGİN	Erdoğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Samsun	UZUNKAYA	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	AYDIN	Ahmet Nurettin	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	SEVGİLİ	Nizamettin	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Siirt	YARAYAN	Takiddin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	BOSTANCIOĞLU	Metin	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	BOZKURT	Kadir	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sinop	TOPÇU	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	CEYLAN	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	DEMİRCİ	Musa	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	GÖKALP	Hüsnü Yusuf	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Sivas	GÜLEÇ	M. Cengiz	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:08
Sivas	KARAMOLLAOĞLU	Temel	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:48
Sivas	ŞENER	Abdülattif	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Tekirdağ	AYTEKİN	Fevzi	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	DAYANIKLI	Bayram Fırat	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	İLGÜN	Nihan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	SÜLÜN	Enis	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tekirdağ	ZAMANTILI	Ahmet	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	BALAK	Hasan Hüseyin	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:30
Tokat	CEYLAN	Lütfi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--	--:--
Tokat	DAĞCIOĞLU	M. Ergün	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	DOĞRU	Reşat	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:22
Tokat	EREK	Ali Şevki	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tokat	SOBACI	Bekir	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	AŞIK	Eyüp	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	BAŞARAN	Ali Kemal	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	BIÇAKÇIOĞLU	Orhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	ÇELEBİ	Nail	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	MALKOÇ	Şeref	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	TUNCER	Ali Naci	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Trabzon	TÜRK	Hikmet Sami	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--	--:--
Tunceli	GENÇ	Kamer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Tunceli	GÜNDOĞAN	Bekir	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	AKMAN	Yahya	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	BUCAK	Sedat Edip	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--
Şanlıurfa	CEVHERİ	Necmettin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--	--:--

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Şanlıurfa	ÇAKMAKLI	Muzaffer	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	GÜLPINAR	Eyyüp Cenap	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:10
Şanlıurfa	GÜNEŞ	Mehmet	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	İZOL	Zöfikar	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	KARAVAR	Ahmet	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	ŞİHANLIOĞLU	Mehmet Fevzi	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	YALÇINKAYA	Mehmet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Şanlıurfa	YANMAZ	Mustafa Niyazi	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Uşak	ÖZGÖBEK	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Uşak	ÜNAL	Mehmet Yaşar	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:40
Uşak	YILMAZ	Armağan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Van	ARVAS	Maliki Ejder	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:10
Van	BAYRAM	Mustafa	Bağımsız Milletvekili	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	ÇELİK	Hüseyin	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	ÇEVİK	Ayhan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	ERBAŞ	Fethullah	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:03
Van	GÜLTEPE	Fetullah	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Van	İNAN	Kamran	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yozgat	ARSLAN	Ilyas	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Yozgat	ÇİÇEK	Mehmet	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Yozgat	ERSOY	Ahmet Erol	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:14:28
Yozgat	KAYALAR	Lütfullah	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Yozgat	TÜRKER	Mesut	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:11

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Yozgat	ÜŞENMEZ	Şuayip	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	ATASOY	Veysel	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	BARUTÇU	Ömer	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	BAYCIK	Tahsin Boray	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:09
Zonguldak	CERRAHOĞLU	İsmail Hakkı	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	GEMİCİ	Hasan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Zonguldak	ÜSTÜNKOL	Ömer	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Aksaray	AKIN	Murat	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	ESER	Kürşat	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	SOMUNCUOĞLU	Sadi	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Aksaray	TOPRAK	Ramazan	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bayburt	KARDEŞ	Şaban	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Bayburt	PAMUKÇU	Suat	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:11
Karaman	ÇALIŞ	Hasan	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Karaman	ÜNAL	Zeki	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:55
Karaman	ÜNLÜ	Fikret	Demokratik Sol Part	KATILMADI KABUL	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	ALBAYRAK	Kemal	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	DURMUŞ	Osman	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	FİLİZ	Hacı	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Kırıkkale	GÖKBULUT	Nihat	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	AYDIN	Afaaddin Sever	Fazilet Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	HAMİDİ	Ataullah	Anavatan Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--
Batman	İSEN	Burhan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	--:--:--	--:--:--

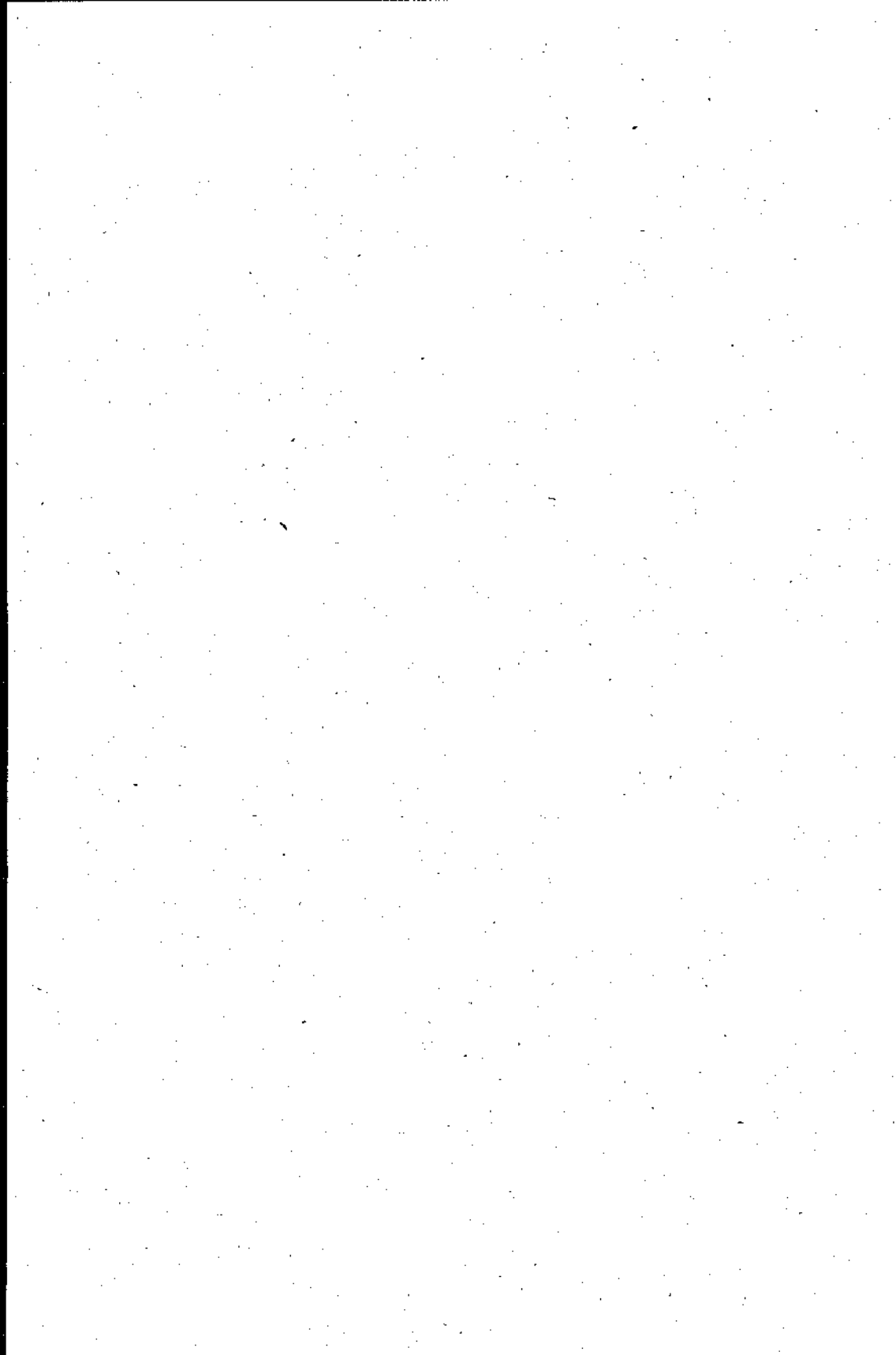
İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu	Tarih	Saati
Batman	ÖZDEMİR	Faris	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Şırnak	DEĞER	Mehmet Said	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Şırnak	SEYDA	Abdullah Veli	Fazilet Partisi	KABUL	04.08.1999	18:13:18
Şırnak	YILDIRIM	Mehmet Salih	Anavatan Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:04
Bartın	ÇAKAN	Zeki	Anavatan Partisi	KATILMADI KABUL	---	---
Bartın	YAZICIOĞLU	Cafer Tufan	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Ardahan	DEMİR	Faruk	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:14
Ardahan	KAYA	Saffet	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
İğdır	BOZYEL	Abbas	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	---	---
İğdır	GÜNER	Ali	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---
Yalova	OKUYAN	Yaşar	Anavatan Partisi	KATILMADI	---	---
Yalova	SUNA	Hasan	Demokratik Sol Part	KABUL	04.08.1999	18:12:01
Karabük	EREN	Mustafa	Doğruyol Partisi	KABUL	04.08.1999	18:12:17
Karabük	KARAN	Erol	Demokratik Sol Part	KATILMADI	---	---
Karabük	YILMAZ	İlhami	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Kilis	GÜREŞ	Doğan	Doğruyol Partisi	KATILMADI	---	---
Kilis	NACAR	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:01
Osmaniye	BAHÇELİ	Devlet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI	---	---
Osmaniye	BÜYÜKÖZTÜRK	Birof	Milliyetçi Hareket Pa	KABUL	04.08.1999	18:12:14
Osmaniye	KUNDAKÇI	Mehmet	Milliyetçi Hareket Pa	KATILMADI KABUL	---	---
Osmaniye	ÜNAL	Şükrü	Fazilet Partisi	KATILMADI	---	---

T.M.M.

B : 44

4.8.1999

O : 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

44 ÜNCÜ BİRLEŞİM

4 . 8 . 1999 ÇARŞAMBA

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

S E Ç İ M

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) (1)

2. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, THY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3) (1)

4. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ - KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci,

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasadışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığının ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Meteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

28. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorularının ihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30. — Erzinan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31. — Erzinan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32. — Erzinan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzinan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33. — Erzinan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

34. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

35. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

36. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

37. — Erzinan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken ted-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

birlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

38. — Amasya Milletvekili Akif Güllü ve 21 arkadaşının, Amasya İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

39. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

40. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

41. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

42. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

43. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sınıai, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

44. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

45. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

46. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırlanmış iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

47. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

48. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ Hinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

49. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

50. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

51. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otoyolunun Çamlıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

52. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 20 arkadaşının, İstanbul Üniversitesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifa etmeleri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

53. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbağ ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

54. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

55. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa - Gaziantep otoyolu inşaatına ve Şanlıurfa - Akçakale karayolu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/19) (2)

2. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, 1999 bütçesinden Şanlıurfa Köy Hizmetlerine ayrılan ödenek miktarına ve bazı köylerinin yol ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/20) (2)

3. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa ilinin kültür merkezi ihtiyacına ve turistik değeri olan bazı mağara ve harabelerin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/22) (2)

4. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Toplu Konut İdaresince Şanlıurfa'da uygulamaya konulan konut projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/24) (2)

5. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yurt dışındaki işçilerimizin sorunlarına ve alınacak önlemlere ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/27) (2)

6. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Karadeniz Bölgesinde silah sanayiinin teşvik kapsamına alınmasına ve Bafra ve Kavak Organize Sanayi Bölgesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/28) (2)

7. — Bahkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Bahkesir İline bağlı köy yollarından kaçının asfaltlandığına ve asfaltlanmayan yollara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/30) (2)

8. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa il merkezi küçük sanayi sitesi inşaatına ve bazı ilçelere organize sanayi bölgesi yapımı için ödenek ayrılıp ayrılmadığına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/34) (2)

9. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan - Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/44)

10. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis Sağlık Meslek Lisesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/45)

11. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa - Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/46)

12. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis SSK İl Müdürlüğünde hizmetlerin aksadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/47)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

13. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Güroymak İlçesi ile Muş İli arasında yer alan arazinin ıslah çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/48)

14. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/49)

15. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Cizre Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/50)

16. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet hastahanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/51)

17. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Harran İlçesindeki tarihi eserlerin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/52)

18. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/53)

19. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar - Kızıltepe karayolunun asfaltlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/54)

20. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosunda görevli personele ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/55)

21. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar - Muratlı Köyü Sağlık Ocağının doktor ve personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/56)

22. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/57)

23. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli - Mazgirt İlçesi - Akpazarı sulaması ile Çemişgezek İlçesi Akçapınar ve Sakyol (Pulur) sulaması ihalelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/58)

24. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, SSK'nun prim alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/59)

25. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/60)

SÖZLÜ SORULAR

26. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, Toprak Mahsulleri Ofislerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/61)

27. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, otoyol kamulaştırma bedeli ödemelerine ve otoyol ihalelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/62)

28. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun SSK Hastanesinin uzman doktor ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/63)

29. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın Erzincan Sağlık Meslek Lisesi binası ve öğretmen lojmanı inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/64)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/65)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Çayırılı Projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/66)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki Devlet Hastanesinin ve sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/67)

33. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/68)

34. — İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/69)

35. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/70)

36. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/71)

37. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/72)

38. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Karapınar - Ereğli karayolunun genişletilmesi ile ilgili bir çalışma olup olmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/73)

SÖZLÜ SORULAR

39. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, öpüşmenin halk sağlığını tehdit ettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/74)

40. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/75)

41. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı SSK Hastanesinin uzman doktor, personel ve tıbbi cihaz ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/76)

42. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/77)

43. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesi'nin fakülte ve yükseköğretim ihtiyacına ve Erzurum öğretimevine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/78)

44. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı ilinin kayak tesisi ve stadyum ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/79)

45. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı ilinde hayvan hastalıkları ve toprak tahlil laboratuvarı kurulup kurulmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/80)

46. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı ilinin doğal gazdan yararlanması için yapılacak çalışmalara ve bazı baraj projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/81)

47. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/82)

48. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilinin 4325 numaralı kanun kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/83)

49. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/84)

50. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Havaalanının isim ve sınır kapısı ilanının ne zaman yapılacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/85)

51. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilindeki öğretmen açığına ve Millî Eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/86)

SÖZLÜ SORULAR

52. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, köy yolları yapımına ve Samsun ilindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/87)

53. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun - Vezirköprü İlçesi köylerinde meydana gelen dolu afetine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/88)

54. — Ankara Milletvekili Oya Akgönenc Muğisuddin'in, Avrupa ülkelerinden yapılacak et ve canlı hayvan ithaline ve hayvancılığın geliştirilmesi çalışmalarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/89)

55. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa ilinde yaşanan kuraklıktan zarar gören çiftçilere yapılacak yardımlara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/90)

56. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, SSK'nun paralarını Ziraat Bankasına faizsiz olarak yatırdığı iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/91)

57. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa ilindeki ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/92)

58. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/93)

59. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Marangozlar, Mobilyacılar ve Keresteciler Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/94)

60. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van ilinde hayvancılığın geliştirilmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/95)

61. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Gölü çevresindeki yerleşim birimlerinin kanalizasyon sistemlerine ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/96)

62. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/97)

63. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98)

64. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Kapıköy Sınır Kapısının karayolu ulaşımına ve transit ticarete açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/99)

65. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Havaalanından Türk Cumhuriyetlerine ve Diyarbakır - Ankara arasında tarifeli uçak seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/100)

SÖZLÜ SORULAR

66. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van -Çilli ve Gelincik açık pazarlarının faaliyete geçirilmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/101)

67. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van -Akdemir Adasının çevre düzenlemesine ve Akdamar Kilisesinin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/102)

68. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van -Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/103)

69. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van ilinde kış ve su sporlarının geliştirilmesine ve MPT Vangölü Anadolu Lisesi inşaatına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/104)

70. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/105)

71. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklerle ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/106)

72. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Birinci Futbol Liginin adının Türkiye Telsim Ligi olarak değiştirilmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/107)

73. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan'ın, Yozgat SSK Hastanesi projesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/108)

74. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Kamp Eğitim Merkezi, Kapalı Yüzme Havuzu ve Refahiye Kapalı Spor Salonu inşaatlarının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/109)

75. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan depremde yıkılan Sağlık Meslek Lisesinin onarımının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/110)

76. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/111)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 1. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/263) (S. Sayısı : 23) (Dağıtma tarihi : 12.7.1999)

× 2. — EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/339) (S. Sayısı : 26) (Dağıtma tarihi : 12.7.1999)

× 3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/278) (S. Sayısı : 27) (Dağıtma tarihi : 13.7.1999)

× 4. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/282) (S. Sayısı : 28) (Dağıtma tarihi : 13.7.1999)

× 5. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/317) (S. Sayısı : 30) (Dağıtma tarihi : 13.7.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/284) (S. Sayısı : 31) (Dağıtma tarihi : 13.7.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 32) (Dağıtma tarihi : 13.7.1999)

× 8. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/280) (S. Sayısı : 33) (Dağıtma tarihi : 13.7.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Karadeniz'deki Deniz Alanlarından Sorumlu Yetkili Makamların İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/329) (S. Sayısı : 36) (Dağıtma tarihi : 14.7.1999)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/307) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

12. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsoloslğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Revizyonu ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

21. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İşleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

22. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 23. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 24. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 25. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 26. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

29. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

30. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

31. — Hazır Gıda İşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

32. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/464, 1/248) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma tarihi : 27.7.1999)

× 33. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 34. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 35. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

36. — İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu ve 9 Arkadaşının, İzmir Milletvekili

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

İşıl Saygın'ın, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/480, 2/55, 2/89, 2/159) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/325) (S. Sayısı : 82) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

41. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı Dokunulmazlıklar ve Bağımsızlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/277) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 45. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağımsızlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

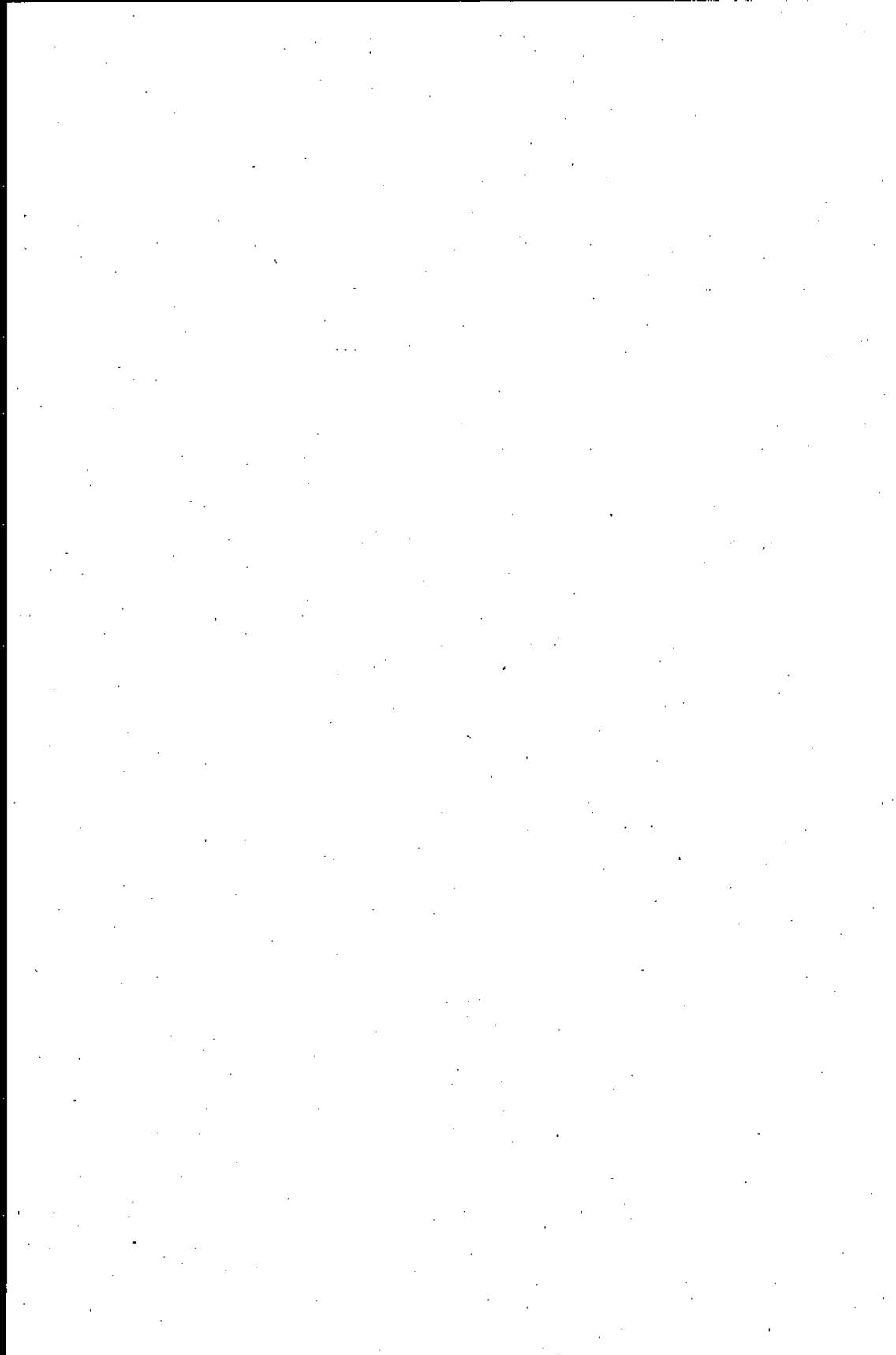
× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/328) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

52. — Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli ile Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ve 282 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/187) (S. Sayısı : 109) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 76)

İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu ve 9 Arkadaşının, İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/480, 2/55, 2/89, 2/159)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2895

5.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

11775 İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1317/2592

18.5.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20.4.1998 tarihinde kararlaştırılan "İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre; Millî Mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşları ile 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayında başlamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşlarına ve 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekâtına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk vatandaşlarına hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden 3000 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanmakta ve Devlet Demiryolları ve Denizcilik İşletmelerinin içhatları vasıtalarından birinci mevkide ve belediye vasıtalarında karşılıksız seyahat etmektedirler.

Toplam 26 000 kişi civarında olan Kore gazilerinden tahmini 13 000'i ve toplam 38 884 kişi olan Kıbrıs gazilerinden tahmini 33 000'i hayatta bulunmaktadır. Kıbrıs ve Kore gazilerinden bugüne kadar ölmüş olan yaklaşık 18 000 gazinin hayatta olan dul eşlerinin de; gazinin faydalandığı aylık ve Denizcilik İşletmeleri ile Devlet Demiryolları içhatları vasıtalarından ve belediye vasıtalarından herhangi bir bedel ödemeksizin yararlandırılması toplumun gazilerine verdiği önemin ve kadirsizliğinin gereğidir.

Ayrıca gazilerin ölümlünden sonra bazılarının dul eşleri ekonomik olarak mağdur olmakta ve sadece gazi aylığı ile geçinen gazi aileleri bulunmaktadır. Gazinin ölümü ile aylıkları kesildiğinden dolayı ekonomik ve sosyal yoksunluk içine düşen dul eşlerin de desteklenmesi gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanununun 1 inci maddesine göre aylık alanların ölümlü halinde, dul eşlerinin de yeniden evlendikleri zaman kesilmek kaydıyla sözkonusu aylığın % 75'ini almalarına imkân tanıyan bir düzenleme getirilmektedir.

Madde 2. - Bu Kanununun 1 inci maddesine göre kendilerine aylık bağlanması öngörülen dul eşlerin de 1005 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde düzenlenen karşılıksız seyahat hakkından yararlanmasına yönelik bir düzenleme getirilmektedir.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 nci Dönemde verilmiş bulunan 1775 Esas Numaralı "İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması na Dair Kanun Tasarısı"nı yenilemek istiyoruz.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla

Murat Başesgioğlu
Kastamonu
Şiikri Yürür
Ordu

Beyhan Aslan
Denizli
Ataullah Hamidi
Batman

Zeki Çakan
Bartın
Cengiz Aydoğan
Antalya
Ahmet Kabil
Rize

Ömer Ertay
Mardin
Nihat Gökbulut
Kırıkkale
Mehmet Güneş
Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarafımdan hazırlanan "24.2. 1968 tarih ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" genel madde gerekçeleri ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Işlay Saygın
İzmir

GENEL GEREKÇE

1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanuna göre; Millî Mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşları ile 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayından başlamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşlarına ve 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekâtında Kıbrıs'ta fiilen savaşa katılmış olan Türk vatandaşlarına hayatta buldukları sürece, vatanî hizmet tertibinden 3000 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanmakta ve Devlet Demiryolları ile Denizcilik İşletmelerinin içhatları vasıtalarından birinci mevkiye ve belediye vasıtalarında karşılıksız seyahat etmektedirler.

Toplam 26 000 kişi civarında olan Kore gazilerinden tahmini 12 000'i ve toplam 38 884 kişi olan Kıbrıs gazilerinden tahmini 32 000'i hayatta bulunmaktadır. Kıbrıs ve Kore gazilerinden bugüne kadar ölmüş olan yaklaşık 20 000 gazinin hayatta olan dul eşlerinin de; gazinin faydalandığı aylığın tamamından ve Denizcilik İşletmesi ile Devlet Demiryolları içhatları vasıtalarından ve belediye vasıtalarından herhangi bir bedel ödenmeksizin yararlandırılması toplumun gazilerine verdiği önemin ve kadirşinaslığın gereğidir.

Ayrıca gazilerin ölümünden sonra bazılarının dul eşleri ekonomik olarak mağdur olmakta ve sadece gazi aylığı ile geçinen gazi aileleri bulunmaktadır. Gazinin ölümü ile aylıkları kesildiğinden dolayı ekonomik ve sosyal yoksulluk içine düşen dul eşlerin de desteklenmesi Anayasamız tarafından teminat altına alınan sosyal devlet ilkesinin gereğidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 24.2.1968 tarih ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre aylık alanların ölümü halinde, dul eşlerinin de sözkonusu aylığı almalarına imkân tanıyan bir düzenleme getirilmektedir.

Madde 2. — Bu Kanunun 1 inci maddesine göre kendilerine aylık bağlanması öngörülen dul eşlerin de 1005 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde düzenlenen karşılıksız seyahat hakkından yararlanmasına yönelik bir düzenleme getirilmektedir.

Geçici Madde 1. — Bu Kanunun 1 nci ve 2 nci maddesi ile gazilerin dul eşlerine getirilen bazı hakların verilmesinin zaman açısından düzenlenmesi yapılmakta ve geçmişe yönelik hak taleplerinin mümkün olmadığı düzenlenmektedir.

Madde 3. — Yürürlük maddesidir.

Madde 4. — Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ İŞILAY SAYGIN'IN TEKLİFİ

1005 SAYILI İSTİKLAL MADALYASI VERİLMİŞ BULUNANLARA VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN ŞEREF AYLIĞI BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. — 24.2.1968 tarih ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 nci maddesinin birinci fıkrasında aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“ Hak sahibinin ölümü halinde bu aylık dul eşe bağlanır.”

MADDE 2. — Aynı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“ Bu kanunun 1 nci maddesine göre kendilerine aylık bağlanan dul eş de bu haklardan yararlanır.”

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ölmüş olanların dul eşlerine de miracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren aynı esaslara göre aylık bağlanır. Ancak, bunlara geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılamaz.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 ve 2 nci Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Saffet Arıkan Bediik

Ankara

DYP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Bilindiği gibi; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunan Türk Vatandaşlarına Vatanî Hizmet Tertibinden şeref aylığı bağlanmasına karar verilmiştir. Son olarak gazilerimize 1.1.1999 tarihinden geçerli olmak üzere 4000 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımından bulunan miktarda aylık bağlanmıştır. Gazilerimizin içinde bulunduğu maddî imkânsızlıklar hepimizce bilinmektedir. Gazilerimizin yaşamlarında gerek maddî, gerekse sosyal alanda en üst düzeyde iyileştirme yapmak devletimizin aslı ve en öncelikli görevidir.

Kanun Teklifimiz bu amaçla verilmiştir.

DOĞRU YOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ ANKARA MİLLETVEKİLİ SAFFET
ARIKAN BEDÜK'ÜN TEKLİFİ

**İSTİKLAL MADALYASI VERİLMİŞ BULUNANLARA VATANİ HİZMET TERTİBİN-
DEN ŞEREF AYLIĞI BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNUN BİRİNCİ VE İKİNCİ
MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1. - Millî Mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası ve-
rilmiş bulunan Türk vatandaşları ile 1950 Yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayın-
da başlamak ve 1953 yılı Pan Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış
olan Türk vatandaşlarına ve 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekâtına Kıb-
ris'ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece vatanî hiz-
met tertibinden 7500 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilen memur maaş katsa-
yası ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanır.

Bu Kanundan önce, özel bir kanunla kendilerine Vatanî Hizmet Tertibinden aylık bağlanmış
olanlar hakkında yukarıdaki fıkra hükmlü uygulanmaz.

Bu Kanunla şeref aylığı alan gazilerimizin vefatları halinde diğer sosyal haklarla birlikte şeref
aylığı dul eşlere %100 intikal ettirilir.

Vatanî Hizmet Tertibinden bağlanan aylıklar hiçbir suretle haczedilemez.

MADDE 2. - İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylı-
ğı Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Madde 2. - Eklenen Fıkra;

Bu vasıtaların özelleştirilmesi durumunda, Kanunla muharip gazilere tanınan sosyal haklar ay-
nen devam ettirilir.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

21.7.1999

Esas No. : 11480, 2155, 2189, 21159

Karar No. : 40

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 20 nci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
sunulan ve sonuçlandırılmadığı için ıçtüzüğün 77 nci maddesi hükmü gereği kadük olan ancak,
Bakanlar Kurulunca yenilenmesinin uygun görüldüğünü bildiren Başbakanlığın 5.7.1999 tarihli ya-
zısının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmasını takiben, Başkanlıkça 8.7.1999 ta-
rihinde Komisyonumuza havale edilen "İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet
Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Ta-
sarısı" ile muhtelif tarihlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça
Komisyonumuza havale edilen, Kastamonu Milletvekili Murat Başeşgioğlu ve 9 Arkadaşının (2/55)
esas numaralı, İzmir Milletvekili İşılay Saygın'ın (2/89) esas numaralı ve Ankara Milletvekili Saf-
fet Arıkan Bedük'ün (2/159) esas numaralı kanun teklifleri, Komisyonumuzun 20.7.1999 tarihinde
yaptığı 20 nci birleşiminde, Devlet Bakanı Ramazan Mirzaoğlu ile Maliye Bakanlığı, Millî Savun-
ma Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tem-
silcilerinin katılımıyla, ıçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görüşmeleri nedeni-
yle tasarı ve tekliflerin birleştirilmeleri ve (1/480) esas numaralı tasarrın görüşmelere esas alınması
suretiyle incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 1005 sayılı "İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun" hükümleri ile; Milli Mücadeleye katılmış olmaları nedeniyle kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan vatandaşlarımız ile Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı 1950 yılı Ekim ayından başlamak üzere 1953 yılındaki Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar geçen süre zarfında fiilen savaşa katılmış olanlar ve 1974 yılında düzenlenen I inci ve II nci Barış Harekâtları sebebiyle Kıbrıs'ta fiilen görev almış olan vatandaşlarımıza, hayatta oldukları sürece, 4000 gösterge rakamının her yıl bütçe kanunlarında belirtilen memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda şeref aylığı bağlanmakta ayrıca, bu vatandaşlarımız Devlet Demiryolları ve Denizcilik İşletmelerinin içhatları vasıtalarından, birinci mevkide ve belediye vasıtalarından da bedel ödemeksizin seyahat edebilmektedirler.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; Anayasamızda da ifadesini bulan sosyal devlet ilkesinin ve gazilerimize verdiğimiz öncünün bir gereği olarak söz konusu savaşlara katılmış olan ve bugün hayatta olmayan yaklaşık 18 000 gazimizin hayatta olan dul eşlerinin de aynı imkânlardan yararlandırılmalarının yanında, sadece gazi aylığı ile geçinen ailelerin bulunduğu da gözönüne alınarak, gazilerin ölümlü halinde aylıkları kesilecek olan ailelerin sosyal ve ekonomik yönden desteklenmelerinin ve bu amaçla, tekrar evlenmiş olmamaları kaydıyla, dul eşlerin de aynı haklardan yararlandırılmalarının uygun olacağı düşünülerek, şeref aylığı alan gazilerimizin ölümleri halinde, dul eşlerin de söz konusu aylığın % 75'ini almalarının ve karşılıksız seyahat hakkından yararlandırılmalarının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

-- Getirilen düzenlemenin olumlu karşılandığı, ancak gazilerimize bağlanan aylığın asgari ücretin üzerinde olması gerektiği,

-- Gazilerimizin eşlerine verilecek şeref aylığının maddî boyutundan ziyade manevî boyutunun önemli olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

-- Gazilere ödenen aylığın 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile %106 oranında artırılarak 48 000 000 TL'ye çıkarıldığı, sayıları yaklaşık 47 500 civarında bulunan gazilerimize yapılan ödenimin yıllık bütçe yükününün 28 trilyon lira civarında olduğu,

-- Gazilere ödenen aylığın gazilerin ölümlerinden sonra eşlerine de ödenmesinin sosyal devlet anlayışının bir gereği olduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümtü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının :

-- Çerçeve 1 inci maddesi, 1005 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde geçen 1500 gösterge rakamının 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile yapılan düzenlemeye uyumlu hale getirmek amacıyla 4000 olarak değiştirilmesi ve bu değişiklik doğrultusunda madde çerçevesinin yeniden düzenlenmesi suretiyle,

-- Çerçeve 2 nci maddesi, kanun yapma tekniğine uygun olarak madde çerçevesinin redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

-- Çerçeve 2 nci maddeden sonra gelmek üzere, uygulamaya açıklık ve netlik getirmek amacıyla, Kanunun yayımı tarihinden önce vefat etmiş olanların eşlerine de Kanunun yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren, aynı esaslara göre aylık bağlanmasını ancak bunlara Kanunun yayımı ta-

rihinden önceki süre için herhangi bir ödemenin yapılmamasını öngören bir düzenlemenin, Geçici 1 inci madde olarak tasarıya ilave edilmesi suretiyle,

— Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri ise aynen,
kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Metin Şahin
Antalya
Sözcü
Nihar Gökbulut
Kırıkkale
Üye
Sait Aşba
Afyon
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
Üye
Recep Önal
Bursa
Üye
Süleyman Coşkun
Burdur
Üye
Mücahit Himoğlu
Erzurum
Üye
Ali Er
İçel
Üye
Ali Coşkun
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Hasan Metin
İzmir

Başkan V.
Mehmet Hanifi Tiryaki
Gaziantep
Kâtip
Cafer Tufan Yazıcıoğlu
Bartın
Üye
Abdülkadir Akcan
Afyon
Üye
Ali Uzunırmak
Aydın
Üye
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa
(İmzada bulunamadı)
Üye
Oğuz Tezmen
Bursa
Üye
Hakkı Duran
Çankırı
Üye
Ramazan Güll
İsparta
Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul
Üye
Nesrin Nas
İstanbul
Üye
İlhami Yılmaz
Karabük

Üye
Zeki Ünal
Karaman
Üye
Ali Gebeş
Konya
Üye
Veysi Şahin
Mardin
Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya
Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
Üye
Tarık Cengiz
Samsun
Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

İSTİKLAL MADALYASI VERİLMİŞ BULUNANLARA VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN ŞEREF AYLIĞI BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Hak sahibinin ölümü halinde bu aylık dul eşe % 75 oranında bağlanır, ancak dul eşin tekrar evlenmesi halinde kesilir."

MADDE 2. - Aynı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu Kanunun 1 inci maddesine göre kendilerine aylık bağlanan dul eş de bu haklardan yararlanır."

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

İSTİKLAL MADALYASI VERİLMİŞ BULUNANLARA VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN ŞEREF AYLIĞI BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki 1500 rakamı 4000 olarak değiştirilmiş ve fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Hak sahibinin ölümü halinde bu aylık dul eşe % 75 oranında bağlanır, ancak dul eşin tekrar evlenmesi halinde kesilir."

MADDE 2. - 1005 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

" Bu Kanunun 1 inci maddesine göre kendilerine aylık bağlanan dul eş de bu haklardan yararlanır."

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ölmüş olanların dul eşlerine de Kanunun yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren aynı esaslara göre aylık bağlanır. Ancak, bunlara Kanunun yayımı tarihinden önceki süre için herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı V.

Y. Topçu

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Gtiv. Bak.

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.V.

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı V.

M. Başesgioğlu

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

İ. Saygun

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aştık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bak. V.

E. Taranoglu

Orman Bakanı

E. Taranoglu

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 124)

Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/330)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342/2504

3.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İhtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

1/758 Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1358/1958

15.4.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 30.3.1998 tarihinde kararlaştırılan "Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GEREKÇE

Avrupa Konseyi Nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Daimi Temsilcisi tarafından 20 Ekim 1997 tarihinde Strazburg'da imzalanan 20 Mayıs 1980 tarihli, "Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin" 105 No.lu Avrupa Sözleşmesi 5 Ekim 1961 tarihli Küçüklerin Korunması Konusunda Makamların Yetkisine ve Uygulanacak Hukuka Dair Lahey Sözleşmesi'ndeki boşlukların doldurulması amacını gütmektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin de taraf olduğu 1961 tarihli Lahey Sözleşmesi, çocukların korunmasına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi hakkında herhangi bir hüküm ihtiva etmemektedir. 105 No.lu Avrupa Sözleşmesi ise esas itibariyle velayete ilişkin kararların Âkit Devletlerde tanınmasını ve tenfizini sağlamak üzere hazırlanmıştır. Ayrılan veya boşanan eşlerin çocuklarının velayetine ilişkin kararların verildiği ülke dışında etkisini göstermesine, milletlerarası düzeyde büyük ihtiyaç duyulmaktadır.

Sözleşme, velayete ait kararlardaki, en önemli unsurun çocuğun menfaati olduğu noktasından hareket etmekte ve çocuğun menfaatlerinin en iyi şekilde korunması için velayete ve şahsi ilişki kurulmasına ilişkin kararların, taraf ülkelerde tanınmasını ve tenfizinin kolaylaştırılmasını öngörmekte, taraf ülkeden bir başka taraf ülkeye haksız olarak götürülen çocuğun velayet hakkına sahip kişiyi teslimini ve şahsi ilişkisinin uygulanmasını düzenlemektedir.

Sözleşmenin diğer bir amacı da, özellikle çocukların bir devletten diğerine haksız olarak götürülmesi olaylarının artması ve bu olayların yol açtığı problemlere etkili çözümler getirilebilmesi için Âkit Devletlerin yetkili makamları arasında hukukî işbirliği oluşturmaktır.

Yurtdışında yaşayan çok sayıda Türk vatandaşının aile hukuku alanında karşılaştığı zorluklar ve ailelerinin parçalanması halinde çocukların velayeti ile bu konudaki kararların tanınması ve uygulanmasının yol açtığı menfi sonuçları sık sık gündeme gelmektedir.

Bu sebeple, sözleşmenin yürürlüğe girmesi durumunda çok sayıda Türk çocuğunun yararlanması imkânı doğacaktır.

Sözleşme 6 kısım altında toplam 30 maddeden ibaret bulunmaktadır.

1. maddede, bu sözleşmede yer alan çocuk, karar, makam ve haksız götürme ibarelerinin hukukî tanımlaması yapılmaktadır.

Birinci kısımda yer alan 2 ilâ 6 ncı maddeleri, her Âkit Devlet tarafından, bu sözleşmede öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek üzere bir merkezi makam atanmasının ihtiva ettiği hususlar ile bu makamların görev ve yetkilerini,

İkinci kısımda yer alan 7 ilâ 12 ncı maddeleri, bir Âkit taraf ülkesinde verilen velayet ve şahsi ilişki kurulmasına dair kararların diğer Âkit taraf ülkesinde tanınması ve tenfizinin tabi olduğu şartlar, tanıma ve tenfizin ret koşulları ile haksız olarak götürülen çocuğun iade talebinde izlenecek prosedür ve talebin ret koşullarını,

Üçüncü kısımda yer alan 13 ilâ 16 ncı maddeleri, velayet ve şahsi ilişki kurulmasına ilişkin bir kararın tanınması ve tenfizi talebinin düzenleniş ve tevdiî usulleri, talebe eklenmesi gereken bilgi ve belgeler talebin incelenmesi usulü ve kararın yerine getiriliş şekillerini,

Dördüncü kısımda yer alan 17 ilâ 18 inci maddeleri de çekince konulması ve şekli hakkında hükümleri,

Beşinci kısımda yer alan 19 ilâ 20 ncı maddeleri, bu sözleşmenin, bir kararın tanınması ve tenfizinde, menşe devletle talep edilen devlet arasında yürürlükte bulunan diğer bir uluslararası belgeye ya da talep edilen devletin uluslararası bir belgeden kaynaklanmayan diğer herhangi bir mevzu-

atına dayanma olanağını bertaraf etmeyeceği ve yine bu sözleşmenin bir Âkit Devletin, işbu sözleşmede yer alan konularla ilgili bir uluslararası belge uyarınca taraf olmayan bir devlete olan yükümlülüğünü etkilemeyeceği hususundaki esasları,

Altıncı kısımda yer alan 21 ilâ 30 uncu maddeleri, işbu sözleşmenin, onay, kabul veya tasvibi ile yürürlüğe girişi ve feshi ile ilgili usul ve işlemleri,

İhtiva etmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

3.8.1999

Esas No. : 11330

Karar No. : 89

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 3 Ağustos 1999 tarihli 12 nci birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüldüğüdür.

Sözleşme, velayete ait kararlarda en önemli unsur olan çocuğun menfaatlerinin en iyi şekilde korunması için velayete ve şahsi ilişki kurulmasına dair kararların taraf ülkelerde tanınmasını ve tenfizinin kolaylaştırılmasını öngörmektedir.

Sözleşmenin başka bir önemli amacı çocukların başka bir devlete haksız olarak götürülmesi hallerinde, etkili çözüm bulunabilmesi için Âkit Devletlerin yetkili makamları arasında hukuki işbirliği oluşturmaktır.

Tasarı, komisyonumuzca uygun bulunarak kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözeti
<i>B. Suat Çağlayan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>
İzmir	K. Maraş
Kâtip	Üye
<i>Mehmet Ali Bilici</i>	<i>Ali Tekin</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>Müjdat Kayayerli</i>	Nesrin Ünal
Afyon	Antalya
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Teoman Özalp</i>	<i>Hasan Erçelebi</i>
Bursa	Denizli
Üye	Üye
<i>M. Bedri İncetahtacı</i>	<i>Mustafa Yaman</i>
Gaziantep	Giresun
Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Osman Yumakoğulları</i>
İstanbul	İstanbul

Üye
Rahmi Sezgin
İzmir
Üye
M. Necati Çetinkaya
Manisa

Üye
Basri Coşkun
Malatya
Üye
Bırol Büyüköztürk
Osmaniye

Üye
M. Cengiz Güleç
Sivas

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ÇOCUKLARIN VELAYETİNE İLİŞKİN KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ İLE ÇOCUKLARIN VELAYETİNİN YENİDEN TESİSİNE İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 20 Ekim 1997 tarihinde Strazburg'da imzalanmış "Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetine Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesi" nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

A. Mesut Yılmaz
Başbakan
Dev. Bakanı ve Başb. Yard.
B. Ecevit
Devlet Bakanı
G. Taner
Devlet Bakanı
Y. Seçkiner
Devlet Bakanı
Prof. Dr. H. S. Türk
Devlet Bakanı
R. Serdaroğlu
Devlet Bakanı
Prof. Dr. Ş. Gürel
Devlet Bakanı
Dr. İ. Çelebi
Devlet Bakanı
R. Şahin
Devlet Bakanı
C. Kavak
Devlet Bakanı
R. K. Yücelen
Devlet Bakanı
M. Batallı
İçişleri Bakanı
M. Bayesgioğlu
Maliye Bakanı
Z. Temizel
Bayındırlık ve İskân Bakanı
Y. Topçu
Ulaştırma Bakanı
N. Menzir
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Prof. Dr. N. Çarğan
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
M. C. Ersümer
Turizm Bakanı
İ. Gürdal

Çevre Bakanı
Dr. İ. Aykut

Türkiye Bütümlü Millet Meclisi

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

ÇOCUKLARIN VELAYETİNE İLİŞKİN KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ İLE ÇOCUKLARIN VELAYETİNİN YENİDEN TESİSİNE İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard.
İ. Sezgin
Devlet Bakanı
H. Özkan
Devlet Bakanı
İ. Saygın
Devlet Bakanı
Prof. Dr. S. Yıldırım
Devlet Bakanı
M. Gürdere
Devlet Bakanı
Prof. Dr. A. Andıç
Devlet Bakanı
M. Yılmaz
Devlet Bakanı
B. Kara
Devlet Bakanı
E. Ayık
Devlet Bakanı
H. Gemici
Adalet Bakanı
O. Sungurlu
Dışişleri Bakanı V.
Ş. Gürel
Millî Eğitim Bakanı
H. Uluğbay
Sağlık Bakanı
H. İ. Özsoy
Tarım ve Köy İşleri Bakanı
M. Taşar
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Y. Erez
Kültür Bakanı V.
H. Özkan
Orman Bakanı
E. Tarunoğlu

(S. Sayısı : 124)

AVRUPA KONSEYİ

NO : 105

ÇOCUKLARIN VELAYETİNE İLİŞKİN KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ
İLE ÇOCUKLARIN VELAYETİNİN YENİDEN TESİSİNE İLİŞKİN
AVRUPA SÖZLEŞMESİ
LÜKSEMBURG 20.V.1980

İşbu Sözleşmede imzası bulunan Avrupa Konseyi Üyesi Devletler,

Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerde, çocuğun çıkarının gözetilmesine alınmasının, velayeti konusundaki kararlarda, hayati önemi haiz olduğunu kabul ederek,

Çocuğun velayeti konusundaki kararların tanınması ve tenfizini kolaylaştırmaya yönelik önlemlerin alınmasının, çocukların çıkarının daha iyi korunmasını sağlayacağını gözetilmesine alarak,

Bu amaçla, ebeveynin ziyaret hakkının velayet hakkının normal sonucu olduğunu belirtmenin temenniye layık olduğunu görerek,

Çocukların haksız olarak uluslararası sınırlar ötesine götürülmesi olaylarındaki artışı ve bu gibi hallerin ortaya çıkardığı sorunların uygun biçimde çözümlenmesinde karşılaşılan güçlükleri gözleyerek,

Çocukların velayetinin, bu velayet keyfi olarak kesildiği takdirde, yeniden tesisini sağlayacak uygun önlemleri getirmek isteği ile,

Bu amaçla çeşitli gereksinimlere ve çeşitli şartlara uygun önlemler alınmasının yararına inanarak;

Makamlar arasında hukuki işbirliği ilişkileri tesisine istekli olarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde 1

İşbu Sözleşme çerçevesinde :

a) Çocuk : Vatandaşlığı ne olursa olsun, henüz 16 yaşın altında olup, mutad meskeni kanununa veya Vatandaşlık Kanununa veya talepte bulunulan Devletin iç hukukuna göre kendi ikamet yerini tayin etme hakkına sahip olmayan kişi;

b) Makam : Adli veya idari bir makam;

c) Velayete ilişkin karar : Oturacağı yeri tayin etme, onunla şahsi ilişki kurma hakları da dahil olmak üzere çocuğun kişisel bakımına ilişkin olarak verilen herhangi bir makamın kararı;

d) Haksız götürme : Çocuğun bir Âkit Devlette verilip bu Devlette infazı mümkün olan velayete ilişkin bir kararın ihlal edilmesi suretiyle bir uluslararası sınırın ötesine götürülmesi; olarak algılanır.

Diğer taraftan :

i) çocukla şahsi ilişki kurma hakkının kullanıldığı sürenin sonunda veya velayet hakkının kullanıldığı ülkeden başka bir ülkedeki geçici bir ikâmet süresinin sonunda çocuğun uluslararası sınırın ötesine geri dönmemesi;

ii) 12. maddenin kapsamı içinde müteakiben haksız olduğu tespit edilmiş bir götürme de, keza;

haksız götürme sayılır.

BÖLÜM I MERKEZİ MAKAMLAR

Madde 2

1. Taraf her Devlet, işbu Sözleşmede öngörülen görevleri yerine getirecek bir merkezi makam atar.
2. Federal Devletler ile birden fazla hukuk sisteminin yürürlükte bulunduğu Devletler, yetkilerini belirtecekleri, birden fazla merkezi makam atamak yetkisine sahiptirler.
3. İşbu madde çerçevesinde yapılan her atama, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebliğ edilir.

Madde 3

1. Taraf Devletlerin merkezi makamları, aralarında işbirliği yapmalı ve ülkelerinin yetkili makamları arasında istişareyi teşvik etmelidirler. Bu makamlar gerekli süratle hareket etmelidirler.
2. Taraf Devletlerin merkezi makamları, işbu Sözleşmenin işlenmesini kolaylaştırmak amacıyla :
 - a) Yetkili makamlardan gelen ve devam eden davalarla ilgili hukukî ve fiili vakafata mütedair bilgi taleplerinin intikalini sağlarlar.
 - b) Çocukların velayetine ilişkin mevzuat ile bu mevzuatta yapılacak değişiklikleri talep üzerine birbirlerine iletirler.
 - c) Sözleşmenin uygulanması dolayısıyla ortaya çıkabilecek güçlükler konusunda birbirlerini bilgilendirirler ve uygulamaya karşı engellerin ortadan kaldırılmasına, tüm olanaklar ölçüsünde çaba harcarlar.

Madde 4

1. Taraf Devletlerden birinde, çocuğun velayetine ilişkin bir karar elde etmiş ve bu kararın başka bir Devlette tanınmasını veya tenfizini isteyen her kişi, bu amaçla, taraf herhangi bir diğer Devletin merkezi makamına, dilekçe ile başvuruda bulunabilir.
2. Başvurunun 13. maddede belirtilen belgeleri ihtiva etmesi gerekmektedir.
3. Başvurulan merkezi makam, talepte bulunulan Devletin merkezi makamından başka olması halinde, belgeleri bu Devlete doğrudan doğruya ve acilen ulaştıracaktır.
4. Başvurulan merkezi makam, işbu Sözleşmede gerekli görülen şartların yerine getirilmediğinin açık biçimde belli olması halinde, girişimde bulunmayı reddedebilir.
5. Başvurulan merkezi makam, müracaatçıya, talebinin sonuçları hakkında acilen bilgi verir.

Madde 5

1. Talepte bulunulan Devletin merkezi makamı :
 - a) Çocuğun bulunduğu yerin tespiti,
 - b) Özellikle gerekli uygun önlemlerle çocuğun veya müracaatçının çıkarlarına zarar gelmemesinin sağlanması,
 - c) Kararın tanınması veya tenfizinin sağlanması,
 - d) Kararın tenfizinin kabul edilmesi halinde, çocuğun müracaat sahibine teslim edilmesinin sağlanması,
 - e) Talep eden makama, alınan önlemler ve elde edilen sonuçlar hakkında bilgi verilmesi için; uygun gördüğü tüm önlemleri, gerekirse ülkesinin yetkili makamlarına müracaat suretiyle en kısa sürede alır veya aldırır.

2. Talepte bulunulan Devletin merkezi makamı, çocuğun taraf başka bir Devletin ülkesinde bulunduğuna inanıyorsa, belgeleri sözkonusu Devletin merkezi makamına, doğrudan doğruya ve derhal intikal ettirir.

3. Taraf Devletler, müracaatçıdan geri gönderme masrafları dışında, kendisi adına, işbu maddenin birinci paragrafı uyarınca bu Devlet merkezi makamınca, mahkeme masrafları ve icabında avukat masrafları dahil, alınan önlemler için, hiçbir ödeme talebinde bulunmamayı taahhüt ederler.

4. Tamma veya tenfiz reddedilir ve talepte bulunulan Devlet merkezi makamı, müracaatçının, bu Devlette dava açma talebini karşılamayı gerekli görürse, müracaatçının, kendi ülkesinde mukim veya kendi vatandaşı olan bir kişinin yararlanabileceği kadar müsait şartlarla davada temsil edilmesi için tüm çabayı harcar ve bunun için özellikle kendi yetkili makamlarına başvurabilir.

Madde 6

1. İlgili merkezi makamlar arasında yapılan özel mutabakatlar ve işbu maddenin üçüncü paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla:

a) Talepte bulunan Devlet merkezi makamına giden yazışmalar, bu Devletin resmî dili veya resmî dillerinden birinde yazılır veya bu dillerde tercümesini ihtiva eder.

b) Ancak, talepte bulunulan Devlet merkezi makamının, Fransızca veya İngilizce kaleme alınmış veya bu dillerden birinde tercümeyi ihtiva eden yazışmaları kabul etmesi gerekmektedir.

2. Talepte bulunulan Devlet merkezi makamından çıkan, yapılan soruşturmaların sonuçları dahil tüm yazışmalar, bu Devletin resmî dili veya dillerinden birinde veya Fransızca veya İngilizce kaleme alınabilir.

3. Bir Âkit Devlet I inci paragrafın (b) bendi hükümlerinin tümünü veya bir bölümünü uygulamayı mümasip görmeyebilir. Bir Âkit Devlet bu çekinceyi koyduğu takdirde, diğer bir Âkit Devlet de çekinceyi bu yönden uygulayabilir.

BÖLÜM II

KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ İLE ÇOCUKLARIN VELAYETİNİN YENİDEN TESİSİ

Madde 7

Âkit Devletlerin birinde verilmiş velayete ilişkin bir karar diğer herhangi bir Âkit Devlette tanınır ve verildiği Devlette kabili infaz olduğu takdirde tenfiz edilir.

Madde 8

1. Haksız olarak götürme halinde, talepte bulunulan Devlet merkezi makamı :

a) Kararın verildiği Devlet yargı organlarına başvuru anında veya daha önce vukua gelmiş ise, haksız olarak götürme tarihinde çocuk ve ebeveyni sadece bu Devletin vatandaşı iseler ve çocuk sözkonusu Devlet toprağında ikâmet etmekte ise, ve

b) Herhangi bir merkezi makama, haksız olarak götürmeden itibaren altı aylık bir süre içinde, geri verilme müracaatında bulunulmuş ise,

derhal çocuğun geri verilmesine tevessül edecektir.

2. Talepte bulunulan Devlet Kanunu uyarınca, herhangi bir adli makamın müdahalesi olmaksızın işbu maddenin birinci paragrafı hükümleri yerine getirilemiyorsa, işbu Sözleşmede öngörülen red nedenlerinin hiçbiri adli işlemlere uygulanmayacaktır.

3. Çocuğun velayet hakkına sahip kişi ile başka bir kişi arasında, bu kişiye şahsî ilişki kurma hakkı veren, yetkili bir makam tarafından onaylı bir anlaşma yapılmış ve mutabık kalınan ştirenin sonunda çocuk ülke dışına götürüldüğünde, velayet hakkına sahip kişiye iade edilmemişse işbu maddenin birinci paragrafının (b) bendi ile ikinci paragrafı uyarınca velayet hakkının yeniden tes-

si yoluna gidilir. Yetkili makamın, bu hakkı, çocuğun velayet hakkına sahip olmayan bir kişiye vermesi halinde de durum aynıdır.

Madde 9

1. 8 inci maddede öngörülenler dışındaki haksız olarak götürme durumlarında ve götürmeden itibaren altı aylık bir süre içinde herhangi bir merkezi makama müracaat edilmiş ise, tanıma ve yerine getirme ancak aşağıdaki hallerde reddedilir :

a) Davalı veya yasal temsilcisinin gıyabında verilen bir kararın sözkonusu olması halinde, davalıya, savunmasını yapmasına imkân verecek bir sürede dava dilekçesi veya benzeri belgenin tebliğ edilmiş olması. Ancak, davalının bulunduğu yerin menşee Devletle davayı açan davacıdan gizlenmiş olması nedeniyle tebligatın yapılmamış olması halinde bu tebligat eksikliği tanıma veya tenfiz işleminin reddi için sebep teşkil etmez.

b) Davalının veya yasal temsilcisi bulunmaksızın verilen bir kararın sözkonusu olması halinde, kararı veren makamın yetkisi :

i) Davalının mutad meskeni veya,

ii) En az birinin halen orada mutad olarak oturmaya devam etmesi şartıyla, çocuğun ana babasının son müşterek mutad meskeni veya,

iii) Çocuğun mutad meskenine dayanmakta ise.

c) Çocuğun götürülmesinden önce bir yıl süre ile talep eden Devletle mutad olarak oturmuş olması halî ayrılmak üzere, tanınması veya tenfizi istenen kararın götürülmeden önce talep edilen Devletle verilmiş bir kararla bağdaşmaması,

2. Tanıma ve tenfiz haksız götürmeden itibaren altı ay içinde istenmiş olduğu takdirde, herhangi bir merkezi makamdan bir talepte bulunulmamış olması halinde de bu maddenin birinci paragrafı hükümleri uygulanır.

3. Karar, hiçbir şekilde, esasen bir inceleme konusu olamaz.

Madde 10

1. Tanıma ve yerine getirme, 8 inci ve 9 uncu maddedeki haller dışında, sadece 9 uncu maddede öngörülen nedenlerle değil ayrıca, aşağıdaki nedenlerden biri için de reddedilebilir :

a) Kararın sonuçlarını, talepte bulunulan Devletin aile ve çocuk hukukunun temel prensipleri ile bağdaşmadığı açık bir biçimde tespit edilmemişse;

b) Aradan geçen zaman da dahil, ancak haksız götürme sebebiyle sadece çocuğun oturduğu yerin değişmesi hariç olmak üzere, şartlarda meydana gelen değişiklikler sebebiyle ilk kararın sonuçlarının artık çocuğunun yararına açıkça bağdaşmaz nitelikte görülürse;

c) Menşee Devletle dava açıldığı an;

i) Çocuk, talepte bulunulan Devlet vatandaşı, veya mutad meskeni bu Devletle iken, menşee Devleti ile bu bağlardan hiçbirini yok idi ise;

ii) Çocuk aynı zamanda menşee Devlet ve talepte bulunulan Devlet vatandaşı ve mutad meskeni talepte bulunulan Devletle ise;

d) Karar, gerek talepte bulunulan Devlet, gerek üçüncül bir Devletle verilen ve talepte bulunulan Devletle yerine getirilebilir bir karar ile tanıma ve yerine getirme müracaatında önceki bir dava yüzünden bağdaşmıyorsa ve red çocuğun çıkarlarına uygunsuz.

2. Aynı konulardaki tanıma ve tenfiz taleplerine ilişkin usul işlemleri aşağıdaki sebeplerden herhangi birinin varlığı halinde talik edebilirler;

a) İlk karar hakkında olağan bir kanun yoluna başvurulmuşsa;

b) Talep edilen Devletle, menşee Devletle açılan davadan önce başlanmış çocuğun velayetine ilişkin bir davaya devam edilmekte ise;

c) Çocuğun velayetine ilişkin başka bir karar, herhangi bir yerine getirme davası veya bu kararın tanınmasına dair başka bir dava konusu teşkil ediyorsa.

Madde 11

1. Şahsî ilişki kurulması konusundaki kararlar ve velayete ilişkin kararların şahsî ilişki kurma hakkını öngören hükümleri, velayete ilişkin diğer kararlar gibi aynı şartlar altında tanınır ve tenfiz edilir.

2. Bununla beraber talepte bulunulan Devlet yetkili makamı özellikle tarafların bu konudaki taahhütlerini gözönüne alarak çocukla şahsî ilişki kurulması hakkının kullanılması ve uygulanması şartlarını tespit edebilir.

3. Şahsî ilişki kurma hakkına dair karar verilmemişse velayete ilişkin bir kararın tanınması veya yerine getirilmesi reddedilmişse, talepte bulunulan Devlet merkezi makamı, bu hakkı ileri süren kişinin isteği üzerine şahsî ilişki kurma hakkına dair karar vermesi için yetkili makamlarına başvurabilir.

Madde 12

İşbu Sözleşme, çocuğun bir uluslararası sınırın ötesine götürüldüğü tarihte, bir âkit Devlette velayete ilişkin olarak verilmiş, kabili infaz bir karar bulunmaması halinde, çocuğun götürülmesinden sonra ilgili herhangi bir kişinin talebi üzerine bir âkit Devlette verilen velayete ilişkin ve aynı zamanda götürmenin haksız olduğunu tespit eden bir karara da uygulanır.

BÖLÜM III

USUL

Madde 13

1. Velayete ilişkin bir kararın, taraf başka bir Devlette tanınması veya yerine getirilmesine ilişkin talebe,

a) Talepte bulunulan Devlet merkezî makamına müracaatçının adına hareket etmek veya bu amaçla başka bir temsilci atama yetkisi veren bir belgenin, veya;

b) Kararın gerçekliğini kanıtlayan şartları bir araya getiren bir belgenin;

c) Davalı veya kanunî temsilcisi olmadan verilen bir karar sözkonusu ise, dava dilekçesi veya benzeri bir belgenin, davalıya kanunî biçimde bildirilmiş veya tebliğ edilmiş olduğunu ortaya koyan bir belgenin;

d) Bunu ortaya koyan herhangi bir belgenin uygulanabilir olması halinde, talepte bulunan Devletin kanunları uyarınca karar yerine getirilebilir olur;

e) Mümkün olduğu takdirde, çocuğun talepte bulunulan Devlette nerede bulunduğunu veya bulunabileceğini belirten bir beyan;

f) Çocuğun velayetinin ne şekilde yeniden tesis edilebileceğine ilişkin tekliflerin;

2. Yukarıda sözü edilen belgelere mümkünse, 6 ncı maddede sözü edilen kurallara uygun bir tercümenin eklenmesi gereklidir.

Madde 14

Her âkit Devlet, çocuğun velayetine ilişkin kararların tanınması ve tenfizi hususunda basit ve seri usul uygular. Bu amaçla tenfiz talebinin basit bir başvuru ile yapılabilmesine olanak tanır.

Madde 15

1. Talepte bulunulan devletin yetkili makamının, 10 uncu maddenin 1 (b) paragrafının uygulanması hakkında karar vermeden evvel;

a) Özellikle, yaşı ve takdir kabiliyetine ilişkin fiili bir olanaksızlık yoksa, çocuğun da görüşünü alması gereklidir; ve,

b) Lüzum görebileceği soruşturmaların yapılmasını isteyebilir.

2. Taraf bir Devlette yapılan soruşturmaların masrafı soruşturmaların yapıldığı Devlete aittir.

3. Soruşturma talepleri ve sonuçları, ilgili makama, merkezi makamlar aracılığıyla intikal ettirilebilir.

Madde 16

İşbu Sözleşme bakımından hiçbir tasdik veya benzeri formalite istenemez.

BÖLÜM IV ÇEKİNCELER

Madde 17

1. Taraf Devletler, 8 inci ve 9 uncu maddelerde veya bunlardan birinde öngörülen hallerde, velayete dair kararların tanınması ve yerine getirilmesinin 10 uncu maddede öngörülen ve çekincede yer alan nedenlerle reddedilebileceği şeklinde çekince koyabilir.

2. Birinci paragrafta öngörülen çekinceyi koyan taraf bir Devletçe verilen kararların tanınması ve yerine getirilmesi, bu çekincede belirtilen ilave nedenlerin herhangi birinden dolayı, taraf başka Devletlerde de reddedilebilir.

Madde 18

Taraf Devletler, 12 nci madde hükümleri ile bağlı olmadıkları yolunda çekince koyabilirler. İşbu Sözleşme hükümleri, sözkonusu çekinceyi koyan taraf Devletçe verilen, 12 nci maddede belirtilen kararlar uygulanamaz.

BÖLÜM V DİĞER BELGELER

Madde 19

İşbu Sözleşme, bir kararın tanınmasını veya tenfizini sağlamak bakımından menşee Devleti ile talepte bulunulan Devlet arasında yürürlükte bulunan bir uluslararası belgeye ya da talepte bulunulan Devletin uluslararası bir anlaşmadan kaynaklanmayan diğer herhangi bir mevzuatına dayanma olanağını bertaraf etmez.

Madde 20

1. İşbu Sözleşme, taraf bir Devletin, taraf bir Devlete karşı işbu Sözleşmenin düzenlendiği konulardaki uluslararası bir belgeden doğabilecek yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

2. Taraf iki veya daha fazla Devlet, çocukların velayeti alanında tek bir mevzuat veya bu alandaki kararların tanınması veya yerine getirilmesi alanında özel bir sistemi evvelce veya halen tesis ettiler ise, aralarında işbu Sözleşmenin veya bir bölümünün yerine sözkonusu mevzuatı veya bu sistemi uygulamak serbestisine sahiptirler. Bu hükümden yararlanmaları için, sözkonusu Devletlerin aldıkları kararı Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebliğ etmeleri gerekmektedir. Bu karardaki değişikliklerin veya kararın iptalinin de keza tebliği gereklidir.

BÖLÜM VI
NIHAİ HÜKÜMLER

Madde 21

İşbu Sözleşme Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerin imzasına açıktır. Sözleşme onay, kabul veya tasvibe sunulacaktır. Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

Madde 22

1. İşbu Sözleşme, Avrupa Konseyi Üyesi Üç Devletin, 21 inci madde hükümlerine uygun şekilde Sözleşme ile bağlanma konusunda muvaffakatlerini bildirmeleri tarihinden üç aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

2. Sözleşme, bağlanma konusundaki muvaffakatlerini daha sonra bildirecek Devletler için, onay, kabul veya tasvip belgelerinin tevdiinden itibaren üç aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 23

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konsey üyesi olmayan bir Devleti, statüsünün 20 (d) maddesinde öngörülen çoğunlukla ve Sözleşme dahil Devletlerden Komiteye dahil olma hakkına sahip Devletler temsilcilerinin oybirliği ile alınacak bir kararla, Sözleşmeye katılmaya çağırabilir.

2. Sözleşme, katılan Devletler için, katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdiinden itibaren üç aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 24

1. Her Devlet, imza anında veya onay, kabul veya katılma belgesinin tevdi anında, işbu Sözleşmenin uygulanacağı toprak veya toprakları belirleyebilir.

2. Her Devlet, daha sonra, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir beyanla, işbu Sözleşmenin uygulanmasını, beyanında belirtilen herhangi bir başka toprağa teşmil edebilir. Sözleşme, sözkonusu bölge için, beyanın Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden itibaren üç aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. Yukarıdaki iki paragraf uyarınca yapılan her beyan, Genel Sekretere yapılacak tebligatla, beyanda belirtilen bölge bakımından geri çekilebilir. Geri çekme, beyanın Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden altı aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanacaktır.

Madde 25

1. Çocukların velayeti ve velayete ilişkin kararların tanınması ve uygulanması konusunda ayrı hukuk sistemlerinin geçerli bulunduğu iki veya daha fazla toprak birimlerine sahip bir Devletin onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdiinde, işbu Sözleşmenin, sözkonusu toprak biriminin tümüne veya birkaçına uygulanacağını beyan edebilir.

2. Bu Devlet, daha sonra da her an Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir beyanla, işbu Sözleşmenin uygulanmasını, beyanda belirtilen herhangi bir başka toprak birimine de teşmil edebilir. Sözleşme, bu toprak birimi için, beyanın, Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden itibaren üç aylık bir sürenin hitamını takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. Yukarıdaki iki paragraf uyarınca yapılan beyan, Genel Sekretere yapılacak tebligatla, beyanda belirtilen toprak birimi için geçerli olmak üzere, geri çekilebilir. Geri çekme, tebligatın Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden itibaren altı aylık bir sürenin sona ermesini takiben ayın ilk günü geçerlilik kazanacaktır.

Madde 26

1. Velayete ilişkin konularda, topraklarında uygulanan iki veya daha fazla hukuk sistemine sahip Devletler için :

a) Bir şahsın mutad mesken veya vatandaşlığı kanuna atıf, bu Devlette yürürlükte olan kuralların tayin ettiği hukuk sistemini veya, bu gibi kuralların mevcut olmaması halinde şahsın en yakın ilişkiler içinde bulunduğu hukuk sistemine atıf şeklinde algılanmalıdır.

b) Menşe Devletine veya talepte bulunulan devlete atıf, duruma göre, kararın verildiği toprak birimi veya kararın tanınması veya yerine getirilmesinin veya velayetin yeniden tesisinin istendiği toprak birimi şeklinde algılanmalıdır.

2. İşbu maddenin 1 inci paragrafının (a) bendi, velayete ilişkin konularda iki veya daha fazla kabili tatbik hukuk sistemine sahip olan Devletlerde de, "mutadis mutandis" uygulanır.

Madde 27

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdi sırasında, işbu Sözleşmenin, 6 ncı maddesinin 3 üncü paragrafında, 17 nci maddesinde ve 18 inci maddesinde yer alan çekincelerin birini veya daha fazlasını beyan edebilir. Başka hiçbir şekilde çekince kabul edilmez.

2. Yukarıdaki paragraf uyarınca çekince beyan etmiş olan taraf Devletler, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebligatta bulunmak suretiyle bu çekinceyi, tamamen veya kısmen kaldırabilirler. Geri çekme, tebligatın Genel Sekreter tarafından alındığı tarihte geçerlilik kazanır.

Madde 28

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri işbu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği yılı takip eden üçüncü yılın sonunda ve uygun görüldüğü takdirde, bu tarihten sonraki herhangi bir zamanda, taraf Devletlerin belirleyeceği merkezî makamların, temsilcilerini, Sözleşmenin işleyişini incelemek ve kolaylaştırmak üzere toplanmaya davet eder. Sözleşmeye taraf olmayan, Avrupa Konseyi Üyesi Devletler, toplantıda bir gözlemci ile temsil edilebilirler. Bu toplantıların çalışmalarını bir rapor halinde, bilgi için Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine sunulur.

Madde 29

1. Taraflar, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebligatta bulunmak suretiyle işbu Sözleşmeyi her an feshedebilirler.

2. Fesih, tebligatın Genel Sekreter tarafından alınmasından itibaren altı aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.

Madde 30

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey Üyesi Devletlere ve işbu Sözleşmeye katılan Devletlere :

- a) Her imzayı;
 - b) Her onay, kabul, tasvip veya katılma belgesi tevdiini;
 - c) Sözleşmenin 22, 23, 24 ve 25 inci maddeleri uyarınca her yürürlüğe girişini;
 - d) İşbu Sözleşme ile bağlantılı başka her belge, tebligat veya bildiriyi;
- tebliğ eder.

Aşağıda imzası bulunan yetkililer, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Lüksemburg'da 20 Mayıs 1980'de Fransızca ve İngilizce olarak, her iki metin aynı şekilde geçerli olmak üzere, Avrupa Konseyi arşivlerine teslim edilecek birtek nüsha olarak tanzim edilmiş-

tir, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi Üyesi Devletlerin her birine ve işbu Sözleşmeye katılmaya çağrılan Devletlere onaylı bir örneği intikal ettirecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>Dr. Ch. Broda</i>	Belçika Krallığı Hükümeti Adına <i>M. Prues</i>
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Hükümeti Adına <i>P. Michaelides</i>	Danimarka Krallığı Hükümeti Adına
Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>A. Peyrefitte</i>	Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>G. Knackstedt</i>
Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>G. Stamatīs</i>	İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti Adına
İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>Gerard Collins</i>	İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>Tommaso Morlino</i>
Liechtenstein Prensiği Hükümeti Adına <i>Walter Kieber</i>	Lüksemburg Hükümeti Adına <i>Gaston Thorn</i>
Malta Hükümeti Adına	Hollanda Krallığı Hükümeti Adına <i>J. de Rutier</i>
Norveç Krallığı Hükümeti Adına	Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>Mario Raposo</i>
İspanya Krallığı Hükümeti Adına <i>Inigo Cavero</i>	İsveç Krallığı Hükümeti Adına
İsviçre Konfederasyonu Hükümeti Adına <i>Kurt Furgler</i>	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına <i>Büyükelçi Rıza Türmen</i>
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Adına <i>Mackay of Clashfern Leon Brittan</i>	

